اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت معدن تجارت

شنبه
• ۱۹ اسفند ۱۴۰۲
• ۲۸ شعبان ۱۴۴۵
• ۹ مارس ۲۰۲۴

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۸۴۷ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۵۲۹ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews



منتخبان مراقب باشند کام ملت تلخ نشود

رهبر معظم انقلاب اسلامی با تشریح منطق و دلایل دینی و عقلی و انسانی ایستادگی نظام جمهوری اسلامی در مقابل جبهه استکبار ضمن بیان توصیه‌های مهمی به منتخبان مجلس جدید خبرگان و مجلس جدید شورای اسلامی تأکید کردند: تشکیل مجلس جدید شورای اسلامی حادثه‌ای شیرین، امیدآفرین و با ارزشی است که منتخبان باید قدر آن را بدانند. ایشان در تذکری مهم، سخنان اختلاف‌انگیز، دعوا راه‌انداختن‌ها و ستیزه‌گری‌های دشمن‌پسند را موجب تلخ شدن شیرینی تشکیل مجلس جدید خواندند و گفتند: منتخبان مجلس جدید مراقبت کنند و نگذارند شیرینی تشکیل مجلس در کام مردم و فضای سیاسی کشور تلخ شود.

۲

سرمقاله



شکر نعمت یعنی چه؟ ۲



بازار خودرو در ۱۴۰۳ رونق یا رکود؟ ۴

یادداشت‌های امروز



کنترل نرخ ارز از دست خارج شد ۲



شرط بقا در اقتصاد ذی‌نفعانه ۲

گفت‌وگوها



موقعیت منحصربه‌فرد خودروسازی ایران ۴



کارنامه ناموفق ۱۴۰۲ ۲

پرونده

فراز و فرودهای اقتصاد در ۱۴۰۲

صنعت گرفتارتر از همیشه ۳
ضرورت بازنگری در استراتژی‌های کلان ۵
بی‌اعتمادی به سیاست‌گذار و کم‌رونقی بورس ۶
تجارت در چنگال سیاست‌های اشتباه ۸
مسکن در تله گرانی ۹
رکود بزرگ در بازار مسکن ۱۰
تداوم رکود تورمی در ۱۴۰۲ ۱۱
از تورم تا تخصیص ناعادلانه ارز ۱۳
خودروسازان در مسیر ورشکستگی! ۱۴

جناب آقای دکتر مصطفی طاهری



انتخاب بجا و شایسته جنابعالی که نشان از درایت، لیاقت و توانمندی شما دارد را صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده و رجای واثق داریم تعهد و کارآمدی‌های برجسته شما نویدبخش دستیابی هرچه بیشتر به قله‌های رفیع پیشرفت و توسعه خواهد بود.

«هر موفقیت بزرگی نتیجه هزاران تلاش کوچک و عادی است که مورد توجه و ستایش دیگران قرار نمی‌گیرد»

تلاش‌های کوچک و بزرگتان شایسته ستایش است.

گروه صنعتی پوشاک نانو مهیار زنجان (ضرّابی)

جناب آقای دکتر مصطفی طاهری



با کمال مسرت، خبر پیروزی شما را در انتخابات مجلس شورای اسلامی دریافت کردیم. این پیروزی، نشان‌دهنده تخصص و تعهد جنابعالی و اعتماد و حمایت مردم از برنامه‌ها و اهداف پیشرو شماست.

از خداوند متعال برای شما سلامتی، توفیق و سربلندی مسئلت دارم.

مجتمع کاغذسازی راشا کاسپین ایرانیان

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین (سهامی عام)

«آگهی مزایده عمومی»

شماره ۱۴۰۲۰۷۰

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین(سهامی عام) در نظر دارد«تعداد ۶ دستگاه خودرو ملکی از نوع وانت سبک» را با مشخصات مندرج در جدول ذیل از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از افراد و شرکت‌هایی که مایل به شرکت در مزایده هستند، دعوت بعمل می‌آید.

ردیف	سیستم و تیپ	نوع خودرو	مدل	ایران	شماره پلاک			سال ساخت	قیمت پایه / ریال
۱	وانت	مزدا	تک‌کابین	۷۵	۶۵۶	ب	۶۴	۱۳۹۳	۳,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	وانت	پیکاپ ر یج	دوکابین	۷۵	۷۶۱	ص	۴۷	۱۳۹۶	۸,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	وانت	پیکاپ ریج	دوکابین	۷۵	۳۹۲	ص	۳۹	۱۳۹۵	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	وانت	زامیاد	دوکابین	۷۵	۶۳۲	ص	۸۷	۱۳۹۷	۸,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۵	وانت	زامیاد	دوکابین	۷۵	۸۷۳	ص	۹۵	۱۳۹۷	۸,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۶	وانت	زامیاد	دوکابین	۷۵	۵۵۹	ص	۲۴	۱۳۹۷	۸,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۱- زمان بازدید خودروها: از تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ لغایت ۱۴۰۲/۱۲/۲۱ به مدت ۳ روز
۲- محل بازدید خودروها: سیرجان، کیلومتر ۵۰ جاده شیراز، شرکت صنعتی و معدنی گهرزمین
۳- زمان تحویل پاکات مزایده: از تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۲ لغایت ۱۴۰۲/۱۲/۲۳به مدت ۲ روز
۴- محل دریافت و تحویل پاکات مزایده: سیرجان، شرکت صنعتی و معدنی گهرزمین
۵- مبلغ سپرده جهت شرکت در مزایده: پیش‌پرداخت هر خودرو بصورت جداگانه مبلغ پانصد میلیون ریال معادل ۵۰ میلیون تومان قابل واریز به شماره شبای IR۶۸۰۱۵۰۰۰۰۰۰۱۱۳۷۸۰۰۲۰۰۰۷۵ نزد بانک سپه بنام شرکت صنعتی و معدنی گهرزمین می‌باشد.(در صورت پذیرفته نشدن قیمت پیشنهادی، مبلغ پیش‌پرداخت ظرف مهلت ۲۵ روزکاری بعد از بازگشایی پاکت‌ها به حساب شرکت‌کنندگان واریز خواهد شد.)
۶- زمان بازگشایی پاکات: روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۶ برگزار می‌گردد.
جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت‌مشخصات خودروها به سایت شرکت صنعتی‌ومعدنی گهرزمین با آدرس WWW.GOHARZAMIN.COM مراجعه یا با شماره ۰۹۱۳۲۴۰۹۶۶۴ آقای نیک‌بخت تماس حاصل نمایید.

شرکت معدنی و صنعتی گهر زمین

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین (سهامی عام)

«آگهی مناقصه عمومی»

شماره ۱۴۰۲۰۷۳

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین(سهامی عام) در نظر دارد درخصوص «شناسایی تامین‌کنندگان و تولیدکنندگان تجهیزات مورد نیاز در بخش ایمنی و حفاظت فردی» و واگذاری برخی از خریدها و تامین کالاهای مربوط به این گروه اقدام نماید. بدین‌منظور از کلیه شرکت‌ها و تامین‌کنندگان با سابقه که در این زمینه فعالیت دارند دعوت بعمل می‌آید درصورت تمایل رزومه و مستندات تخصصی و فنی خود را از زمان چاپ آگهی تا تاریخ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۰ به ادرس ایمیل E.NIKBAKHT@GOHARZAMIN.COM ارسال نمایید.

خواهشمند است ایمیل‌های ارسالی شامل موارد ذیل باشند: نام شرکت، شماره تماس، آدرس، حوزه فعالیت، مختصری از قراردادهای جاری و پیشین شرکت مرتبط با موضوع فراخوان، لیست تجهیزات و دارایی‌های شرکت مرتبط با موضوع فراخوان، مدارک مثبته حسن سابقه اجرای کارهای قبلی شرکت با موضوع مرتبط با فراخوان موضوع و...

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۳۲۴۰۹۶۶۴ جناب آقای نیک‌بخت تماس حاصل نمایید.

شرکت معدنی و صنعتی گهر زمین

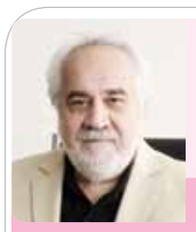
www.Gostaresh.news



آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

سرمقاله

شکر نعمت یعنی چه؟



ناصر بزرگمهر

به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

منّت خدای را عزّ و جل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود ممدّ حیات است و چون بر می‌آید مفرّح ذات؛ پس در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.

از دست و زبان که برآید / کز عهده شکرش به درآید

مگر می‌توان از شکرگزاری سخن به میان آورد و با استاد سخن سعدی آغاز نکرد؟ در یادداشت «مدیریت اثبات بدبختی» از شکر سخن به میان آوردم و گفتم که شاکر باشیم. در این یادداشت می‌خواهم بدانم که شکر نعمت برای چیست و چرا در ادبیات کهن، این همه بر آن تاکید شده و بزرگی چون مولانا، افزون شدن قدرت را، در شکرگزاری می‌داند:

شکر قدرت قدرتت افزون کند / جبر نعمت از کفت بیرون کند

بسیاری از افراد هنوز نمی‌دانند یا باور ندارند که باید شکر قدرت و مقامی را که دارند، به جای آورند تا قدرت‌شان افزون گردد و هر لحظه با خدمتی که به خلق خدا می‌کنند شکرگزار این نعمت بمانند، وگرنه زمانه این نعمت و قدرت را از دستان آنان خارج خواهد کرد.

شکرگزاری یعنی تاکید بر داشتن، یعنی اگر روی داشته‌های اندک یا زیادی که داریم تاکید کنیم، علاوه بر اثرات روحی و روانی در جسم و جان خودمان و حتی اطرافیان‌مان، انرژی مثبتی به جهان پیرامون ما تزریق خواهد شد که بر داشته‌های خودمان هم تاثیر مستقیم می‌گذارد و ربطی به دین و آیین خاصی ندارد.

موفقیت و پیروزی و به‌دست آوردن بسیاری از آرزوهای انسانی را، حافظ بزرگ در شکرگزاری از خداوند می‌داند:

شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا / بر مُنتهای همّت خود کامران شدم

همچنان که ناشکری تاکید بر نداشتن است، اگر روی داشتن تاکید کنیم، باعث بیشتر شدن داشته‌های فیزیکی و غیرفیزیکی ما می‌شود و اگر روی نداشتن‌های‌مان که حتما هم بسیار زیاد است، تاکید کنیم، باعث زیاد شدن نداشته‌هایمان می‌شود و ما را از هر حرکتی برای رسیدن به برکت بازمی‌دارد و همان گونه که سعدی سروده، ناسپاسی، زوال نعمت را در پی خواهد داشت.

دوام دولت اندر حق‌شناسی است / زوال نعمت اندر ناسپاسی است

در حال حاضر در علم روانشناسی و فیزیک هم ابراز انرژی‌های مثبت یک امر پذیرفته‌شده و علمی و یک قانون اجتناب‌ناپذیر است.

به‌نظر می‌رسد در بعضی از جوامع مثل ما، بیان گرفتاری‌ها و بدبختی‌ها و نداشته‌های‌مان، بسیار راحت‌تر از بیان کرده‌ها و شادی‌ها و خبرهای خوب زندگی است.

ابوسعید ابوالخیر در همین زمینه گفته است:

من بی‌تو دمی قرار نتوانم کرد / احسان ترا شمار نتوانم کرد

گر بر تن من زفان شود هر مویی / یک شکر تو از هزار نتوانم کرد

حضرت انوری هم از شکر نعمت سخن به میان آورده و از ناسپاسان جهان خواسته که کمی صبر داشته باشند و صبوری در پیش گیرند:

ز شکر گردد نعمت بر اهل نعمت بیش / به صبر گردد محنت بر اهل محنت کم

شکر به‌معنای ثناگویی در مقابل نعمت یا اعتراف به نعمت، توأم با نوعی تعظیم یا اظهار نعمت است و به تعریفی دیگر، شکر، تصور نعمت و اظهار آن است و نقطه مقابل آن کفر است به‌معنای فراموشی نعمت و پوشاندن آن؛ همان گونه که باز سعدی بزرگوار می‌فرماید:

نعمتت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار

در فرهنگ لغت آمده است در زبان فارسی، کلمه سپاسگزاری معادل «شکر» انگاشته می‌شود که معادل دقیقی نیست. برخی، در کنار شکر لغوی، از شکر عرفی هم سخن گفته‌اند. شکر لغوی اعم از شکر عُرفی است، زیرا هم شکر و سپاس الله و هم غیر آن را دربرمی‌گیرد، اما شکر عرفی فقط به‌معنای تشکر از نعمت‌های الهی است؛ یعنی، بین این دو نوع شکر نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است و سعدی علیه‌الرحمه در همین زمینه است که گفته علاوه بر شکر خداوند، هرگز مردم‌آزاری هم نکردم:

سپاس و شکر بی‌پایان خدا را / برین نعمت که نعمت نیست ما را

بسا مالا که بر مردم وبال است / مزید ظلم و تأکید ضلال است

من آن مورم که در پایم بمالند / نه زنبورم که از دستم بنالند

کجا خود شکر این نعمت گزارم / که زور مردم‌آزاری ندارم

در آیاتی از قرآن، شکر در برابر کفر آمده است، زیرا از معانی کفر، پوشانیدن است و گویی کافر بر نعمت‌های الهی پرده می‌کشد و مؤمن با شکر خود، از آنها پرده برمی‌دارد و به آنها اعتراف می‌کند. معنای اعتراف به نعمت نیز در کلمه شکر نهفته است و شکر، همراه با نوعی تعظیم، اعتراف و نیز یادآوری نعمت و اظهار آن است و ضد آن کفر به‌معنای نسیان و پوشاندن نعمت است. همان گونه که جامی شاعر معروف قرن نهم هم از شاکرین است:

گر ز قسم نخست باشد کار / نعمت حق شمار و شکرگزار

و همچنان که خاقانی سراینده ایوان مدائن هم حتی نفس را بی‌شکر روا نمی‌دارد:

بی‌شکر خدا مباش هرگز نفسی / تا بر تو شود ابر کرم‌ها باران

شکر بر سه قسم است: زبانی، قلبی، عملی

در منابع اسلامی شکر را این گونه معرفی کرده‌اند: ثناگویی و سپاسگزاری، تنها بر زبان آوردن الفاظ نیست که بر سبیل تکرار و به‌منظور ساقط شدن بار تکلیف ادا گردد، بلکه شکرگویی مرحله‌ای بالاتر و رتبه‌ای ژرف‌تر دارد. انسان شاکر در فیض هستی و سرچشمه رحمت و نعمت الهی تفکر می‌کند و از رهگذر این اندیشه به باوری می‌رسد که رشته هستی او را به‌طور عملی و عینی به بارگاه پروردگار ربط می‌دهد.

و چقدر زیبا صائب تبریزی شکرگزاری را تعریف و تمجید کرد:

نعمت شود زیاده به قدر زبان شکر / نخلی است اینکه ریشهٔ آن در دهان توست

سید محمدحسین طباطبایی در توضیح آیه «سَیَجْزِی اللهُ الشّاکِرینَ» می‌گوید: حقیقت شکر اظهار نعمت است. چنان که حقیقت کفری که مقابل آن است اخفای نعمت است و شکر خدا به این است که انسان نعمت را در محل خودش بکار برد و در موقع استفاده از آن نیز متذکر خدا بوده باشد. همچنان که سنایی غزنوی می‌گوید:

ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توام راه نمایی

همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم / همه توحید تو گویم که به توحید سزایی

مولا علی (ع) در آثار شکرگزاری می‌فرمایند: خدای تعالی را در هر نعمتی حق سپاس است؛ پس هر که به‌جا آورد، خداوند از آن نعمت بر او فراوان دهد و هر که در به‌جا آوردن آن حق کوتاهی کند، خدا آن نعمت را در خطر نابودی و دور شدن اندازد.

اوحدی مراغه‌ای غایت شکر را در دانستن آن می‌داند:

غایت شکر چیست؟ دانستن / حق یک شکر ناتوانستن

هم به تن شکر استطاعت کن / هم بدل شکر این بضاعت کن

و شاید در پایان این یادداشت، ذکر نام باباطاهر همدانی، عارف عریان و دوبیتی‌سرای قرن پنجم که تکلیف اضطراب و استرس بشر را در شکرگزاری دید، بر دل شما هم بنشیند:

چرا دائم بخوابی ای دل ای دل / ز غم در اضطرابی ای دل ای دل

بوره کنجی نشین شکر خدا کن / که شاید کامیابی ای دل ای دل

و تکلمه و پایان این یادداشت باز هم با استاد سخن سعدی بزرگ خواهد بود که آغاز هم با او بود:

نفس می‌نیارم زد از شکر دوست / که شکری ندانم که در خورد اوست

عطایی است هر موی از او بر تنم / چگونه به هر موی شکری کنم؟

ستایش خداوند بخشنده را / که موجود کرد از عدم بنده را

منتخبان مراقب باشند کام ملت تلخ نشود

رهبر معظم انقلاب اسلامی با تشریح منطق و دلایل دینی و عقلی و انسانی ایستادگی نظام جمهوری اسلامی در مقابل جبهه استکبار ضمن بیان توصیه‌های مهمی به منتخبان مجلس جدید خبرگان و مجلس جدید شورای اسلامی تأکید کردند: تشکیل مجلس جدید شورای اسلامی حادثه‌ای شیرین، امیدآفرین و با ارزشی است که منتخبان باید قدر آن را بدانند. به گزارش پایگاه خبری دفتر مقام معظم رهبری، ایشان در تذکری مهم، سخنان اختلاف‌انگیز، دعوا راه‌انداختن‌ها و ستیزه‌گری‌های دشمن‌پسند را موجب تلخ شدن شیرینی تشکیل مجلس جدید خواندند و گفتند: منتخبان مجلس جدید مراقبت کنند و نگذارند شیرینی تشکیل مجلس در کام مردم و فضای سیاسی با طراوات کشور تلخ شود، ضمن اینکه اگر مجلس دچار دعوا و ستیزه و مقابله و جبهه‌بندی‌های گوناگون شود، از کار اصلی خود باز می‌ماند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: البته در کارها و امور سیاسی، اختلاف سلایق و دسته‌بندی‌های سیاسی وجود دارد که مانعی ندارد اما همه باید با تقوا پیشه کردن، زمینه جلب رحمت و برکت الهی را فراهم کنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری که آخرین دیدار دوره پنجم مجلس خبرگان با ایشان بود، با اشاره به برگزاری راهپیمایی پرشور ۲۲ بهمن و انتخابات ۱۱ اسفند، بهمن و اسفند ماه امسال را بیش از سال‌های دیگر محلّ بروز نشانه‌های مردمسالاری اسلامی خواندند و در تبیین منطق ایستادگی و مقابله جمهوری اسلامی با زورگویان، گفتند: تا قبل از تشکیل جمهوری اسلامی، تنها جبهه موجود در دنیا جبهه دموکراسی‌های وابسته به مشی لیبرال دموکراسی غربی بود اما با پیروزی انقلاب اسلامی، جبهه جدیدی بر مبنای مردم‌سالاری اسلامی تشکیل شد که طبیعتاً در مقابل جبهه دموکراسی غربی قرار می‌گرفت. ایشان در بخش دیگری از سخنانشان، وظیفه مجلس خبرگان یعنی تعیین رهبری و مراقبت از حفظ صلاحیت‌های او را مهم‌ترین وظیفه مدیریتی در جمهوری اسلامی دانستند و افزودند: اعضای مجلس خبرگان باید مراقبت کنند که در انتخاب‌های خود اصول ثابت جمهوری اسلامی مورد غفلت قرار نگیرد. رهبر انقلاب اسلامی در تبیین اصول ثابت و غیرقابل تغییر جمهوری اسلامی خاطرنشان کردند: اصول ثابت همچون اقامه عدل، مبارزه با فساد و ارتقاء سطح معرفت و عمل اسلامی در جامعه، در قانون اساسی، بیانات امام بزرگوار و معارف اسلامی وجود دارد که اعضای خبرگان در انتخاب رهبری باید با ملاحظه و رعایت این اصول ثابت، عمل کنند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش سوم از سخنانشان با اشاره به برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی، روی کار آمدن هر مجلس جدید را شیرین و همراه با رویش امیدهای تازه و چشم‌اندازهای جدید برای کشور دانستند و گفتند: حضور نمایندگان جدید در کنار نمایندگان ادوار قبل که ترکیبی از نوآوری و تجربه است، سرمایه‌ای با ارزش و خونی تازه در رگ‌های مجموعه سیاسی است.

فراز و فرودهای اقتصاد در ۱۴۰۲

سال ۱۴۰۲ هم رو به پایان است و آخرین نرخ رشد اقتصادی اعلامی مرکز آمار (پاییز ۱۴۰۲) حکایت از نرخ رشد ۵.۱ درصدی با احتساب نفت و ۲.۵ درصدی بدون احتساب نفت دارد.

نرخ رشدی که برخی کارشناسان آن را هم واقعی نمی‌دانند. همچنین مرکز آمار ایران نرخ تورم سالانه کشور در دی ۱۴۰۲ را برابر ۴۳.۶ درصد اعلام کرده که تقریبا برابر با نرخ تورم فروردین است.

نرخ ارز باوجود تمام تلاش‌ها و سیاست‌های دولت و بانک مرکزی، همچنان در نوسان بود و چند بار قله ۶۰ هزار تومان را نیز زد. به این ترتیب مشکلات تولید و بازار و معیشت در سال گذشته همچنان ادامه داشته و دارد. بازار مسکن و سرمایه هم روزگار خوشی را تجربه نکرده و با این‌همه آمارهای بانک مرکزی بر دستیابی به نرخ رشد نقدینگی هدف‌گذاری شده است و بر تحقق برنامه پولی تاکید دارد.

براساس این آمار، نرخ رشد نقدینگی در بهمن ۱۴۰۲ در ادامه روند نزولی به ۲۵ درصد رسیده و اقتصاد با کاهش ۶.۵ واحد درصدی نرخ رشد پایه پولی همراه بوده است. در مجموع، سال ۱۴۰۲ به‌زعم دولت، سالی همراه با رشد اقتصادی پایین و تورم بالا بود، هرچند کارشناسان وضعیت تولید و بازار، نظری دیگر دارند. در این پرونده صمت به بررسی شرایط اقتصاد ایران در سالی که گذشت، پرداخته‌ایم.

یادداشت

کنترل نرخ ارز از دست خارج شد



محمود جامساز ـ اقتصاددان: آمارهای دولتی از کاهش تورم و افزایش رشد اقتصادی و کاهش بیکاری حکایت دارد، اما آثار این آمارها در جامعه نه‌تنها ملموس نیست، بلکه معکوس است.

افزایش نرخ دلار مسئله جدیدی نیست و سالیان سال است با هر شوک خارجی یا داخلی؛ اعم از سیاسی و اقتصادی نرخ دلار افزایش پیدا کرده است، مردم نیز با این افزایش نرخ خو نموده و همواره با انتظارات تورمی روزگار سپری کرده‌اند. فراموش نکنیم از منظر داخلی هر ساله با ناترازی و کسری‌های بودجه چندین هزار میلیادری روبه‌رو هستیم و هر سال نیز این ناترازی‌ها بیشتر می‌شود. علت این ناترازی را باید در ساختار بودجه، هزینه‌های مسرفانه دولتی و نهادهای حکومتی امثال نهادها و بنگاه‌های فرادولتی و تبلیغاتی، که حدود ۶۰ درصد بودجه مختص آنان است و بیش‌برآورد متوهمانه منابع به‌منظور ترازبخشی ظاهری بودجه جست‌وجو کرد. بنابراین هر سال بودجه‌های سالانه، هزاران میلیارد تومان کسری پنهان در خود دارند که طی سال خود را آشکار می‌کنند. در راستای تامین کسری بودجه باتوجه به ساختار معیوب اقتصاد دولتی ـ سیاسی ـ رانتی؛ بانک مرکزی قادر نیست از طریق اعمال سیاست‌های پولی، کسری بودجه را با هدف مهار تورم تامین کند، از این‌رو مبادرت به چاپ اسکناس می‌کند که نتیجه آن، افزایش پایه پولی و نقدینگی و تورم است، تورم ارزش پول ملی را پایین می‌آورد که نتیجه آن، افزایش بهای ارزهای خارجی است.

هزینه سیاست‌های غلط اقتصادی

با بالا رفتن بهای دلار در بازار غیرمتشکل ارزی، دولت‌ها به سیاست پایین کشیدن و متعادل‌سازی نرخ ارز از جمله مدیریت ارز شناور متوسل می‌شوند که البته موفقیت در این امر منوط به میزان ذخایر ارزی در حد مطلوب است. نرخ ارز شناور بر میزان سرمایه‌گذاری، تولید و به‌طورکلی بر اقتصاد کشور عمیقا تاثیرگذار است و نسبت به تحولات سیاسی داخلی به‌طورمثال نتایج انتخابات و خارجی نظیر شوک‌های سیاسی و اقتصادی، سریعا واکنش نشان می‌دهند. اما اعمال این سیاست در جمهوری اسلامی عمدتا با هدف تامین منافع دولتی و حاکمیتی صورت می‌گیرد؛ از جمله معمولا در پایان سال نرخ ارز را به‌منظور افزایش درآمدهای ریالی و تامین حقوق و مزایا و عیدی کارکنان و سایر کسری‌های بودجه بالا می‌برند که آثار تورمی آن به‌زیان منافع ملی است. در این بین، مردم هم ناگزیر به‌دنبال این سیاست‌ها کشیده می‌شوند و در حقیقت، پرداخت‌کننده هزینه‌های ناکارآمدی سیاست‌های اقتصادی دولت هستند.

کاهش ارزش پول ملی

باید توجه داشت که افزایش نرخ دلار روی همه کالاها تاثیر می‌گذارد و کالاها گران می‌شوند و این نشان از تورم است، در واقع فرقی میان تورم و گرانی وجود دارد. تورم افزایش مستمر نرخ‌هاست، اما در گرانی یک دفعه قیمت‌ها در بعضی از بخش‌ها بالا می‌روند،اما این گرانی که در ایران ایجاد می‌شود، عین تورم است. یعنی گرانی در تمام بخش‌ها ایجاد می‌شود و همین‌طور افزایشی بال می‌رود. بنابراین با افزایش بهای دلار، از ارزش پول ملی کاسته می‌شود و با کاهش ارزش پول ملی بر ارزش دلار نیز افزوده می‌شود؛ بدین‌مفهوم که اثر معکوس این دو متغیر نسبت به یکدیگر دوسویه است.

تنگناهای ارزی و ریالی

در حال حاضر دولت با تنگنای ارزی و ریالی روبه‌روست. طبق آماری که بارها از سوی مسئولان اعلام شده است، موجودی صندوق توسعه ملی بیش از ۱۰ میلیارد دلار نیست و براساس آماری دیگر در دولت آقای رئیسی، به‌طورمیانگین حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار در ماه از حساب صندوق برداشت شده است. در ضمن براساس قانون بودجه ۱۴۰۲ برآورد از درآمدها ۲هزار و۲۶۳ تریلیون تومان بوده که بنا بر گزارش رئیس سازمان برنامه و بودجه در ۷ ماه ابتدای امسال، ۳۰ درصد از درآمدها محقق نشده، یعنی در ۷ ماه ابتدای سال با ۴۰۰ تریلیون تومان کسر بودجه روبه‌رو بودیم که به‌گفته وی، عمدتا ناشی از کاهش درآمدهای نفتی و عدم‌تحقق واگذاری دارایی‌های دولت و همچنین درآمد حاصل از مولدسازی است که براساس آمار، همین منبع از ۱۰۴ تریلیون تومان برای کل امسال در ۷ ماه ابتدای سال تنها ۱۰ تریلیون تومان از این محل به حساب خزانه واریز شده است.

استمرار کسر بودجه

بدیهی است استمرار این روال کسر بودجه امسال را به حدود ۶۸۰ تریلیون تومان می‌رساند که البته چون استقراض از بانک مرکزی خط قرمز دولت رئیسی است، از این‌رو با وام گرفتن از بانک‌های دولتی که خود نوعی دور زدن استقراض از بانک مرکزی است و استفاده از ذخایر مازاد شرکت‌های دولتی و افزایش نرخ دلار و فروش اوراق قرضه،کسر بودجه را تامین می‌کند. اما با این وصف نمی‌توان منکر رشد نرخ تورم شد، گرچه آمارهای دولتی از کاهش تورم و افزایش رشد اقتصادی و کاهش بیکاری حکایت دارد، اما آثار این آمارها در جامعه نه‌تنها ملموس نیست، بلکه معکوس است.

گرچه بخشی از کسری بودجه از افزایش نرخ دلار تامین شده و به‌نفع دولت بوده است، اما کنترل آن از دست دولت به‌سبب تنگناهای ارزی خارج و در اعمال سیاست مدیریت ارز شناور ناتوان است. با این وصف به‌نظر می‌رسد، تحولات تازه‌ای در صحنه بین‌المللی در حال وقوع است که در مجموع، افزایش نرخ دلار و کاهش ارزش پول ملی را در پی خواهد داشت.

یادداشت

شرط بقا در اقتصاد ذی‌نفعانه



پیمان مولوی ـ مشاور سرمایه‌گذاری: «ریسک» جزء لاینفک کسب‌وکارها بوده و از آن مهم‌تر واقع‌بینی و نگاه بدون تعصب به شرایط و ریسک است که به ما کمک می‌کند، تصمیمات درست بگیریم. اقتصاد حوزه‌ای نیست که بتوان به‌صورت انگیزشی درباره آن صحبت کرد و تحکم «واقعیت» در این عرصه غیرقابل انکار است. یکی از ابزارهای شناخت واقعیت، رابطه بین شاخص‌های بین‌المللی مانند شاخص آزادی اقتصادی و جایگاه بخش خصوصی در اقتصاد است. در حقیقت با شناخت «جایگاه» به راهکار می‌رسیم؛ یعنی شما نمی‌توانید درباره راهکار صحبت کنید، اما درباره جایگاه صحبت نکنید. برای ارائه راهکار درست، نخست باید ببینیم کجا هستیم و این جایگاه چقدر قابل‌بهبود است، شرایط به چه ترتیبی است و در نهایت براساس این اطلاعات می‌توان درباره آینده صحبت کرد. براساس گزارش موسسه فریزر، کشورهای هنگ‌کنگ، سنگاپور، سوئیس، نیوزلند، دانمارک، استرالیا، امریکا، استونی، ایرلند، ارمنستان، ژاپن، کانادا، گرجستان، جمهوری چک، هلند، رومانی و... در رده‌های اول رتبه آزادی اقتصادی در جهان قرار دارند. به‌عنوان نمونه شاید تعجب کنید که ارمنستان در رتبه یازدهم این جدول ایستاده است.

از لحاظ آزادی اقتصادی، کشور ما بعد از جمهوری کنگو که در رده ۱۵۸ ایستاده، رتبه ۱۵۹ در سال ۲۰۲۲ را به‌دست آورده است و بعد از ایران، کشورهای لیبی، آرژانتین، سوریه، زیمبابوه، سودان و ونزوئلا قرار دارند.

نکته قابل توجه آنکه مسیر اقتصاد ایران و جایگاه بخش خصوصی به‌سمت‌وسوی اقتصاد ایران بازمی‌گردد. برای درک درست این مسیر به اصطلاحی با عنوان «اقتصاد ذی‌نفعانه» می‌رسیم. در اصل اگر شما نتوانید در چنبره اقتصاد ذی‌نفعانه قرار بگیرید، ذاتا فرصت‌ها را از دست داده‌اید. در سایه اقتصاد ذی‌نفعانه است که برای نمونه در آخرین ثبت‌نام خودرو به اعداد جالب‌توجهی می‌رسیم. ۵۱ هزار نفر بدون اطلاع از مشخصات خودرو دریافتی یا حتی زمان تحویل برای دریافت خودرو ثبت‌نام کردند و ۵۰۰ میلیون تومان هم در حساب وکالتی آنها بلوکه شد که در مجموع ۲۵ هزار میلیارد تومان می‌شود. نمی‌توان گفت اقتصاد ذی‌نفعانه باید از بین برود تا من بتوانم به فعالیتم ادامه بدهم! وقتی اقتصاد شما دارای رتبه آزادی اقتصادی ۱۵۹ است، عملا درون اقتصاد ذی‌نفعانه قرار دارید و قدرت شما برای کنار زدن آن نزدیک به صفر است. نتیجه این اقتصاد نیز، نرخ بهره حقیقی امروز اقتصاد ایران است. براساس آمارها در ۲۱ سال از ۳۶ سال گذشته، نرخ بهره حقیقی در اقتصاد ایران شدیدا منفی بوده است. این نرخ یعنی شما در ایران هیچ احتیاجی به نوآوری، فناوری و ارائه کار جدید برای بقا ندارید؛ به این معنا که پاداشی برای کار نوآورانه و جدید داده نمی‌شود. این فرآیند تنها یک تعبیر دارد؛ «بدهی ایجاد کن، دارایی بگیر و خلق ثروت کن.» در این ساختار عملا سرمایه کسانی که نمی‌توانند از بدهی برای خلق دارایی استفاده کنند، در سطح موجود می‌ماند. بنابراین در اقتصاد ذی‌نفعانه ایران، کسب‌وکارها و حتی افراد برای بقا یا توسعه مجبورند به این سمت بروند و اگر به این سمت نروند، امکان بقا و بزرگ شدن آنها وجود ندارد و امکان حذف بالاست. یا خودشان حذف می‌شوند یا رقبا آنها را از بازار خارج می‌کنند. یعنی کسی که در بازار موازی می‌تواند به بدهی دسترسی داشته باشد و وام هزار میلیارد تومانی بگیرد، در نهایت می‌تواند در همان بازارهای موازی، سرمایه‌اش را چندبرابر و شما را از گردونه رقابت حذف کند. دامپینگ قیمتی در قراردادها از دیگر اقدامات این بنگاه‌های اقتصادی است که با پیشنهاد ارقام غیرواقعی در بازار حتی با احتمال ضرر کار را می‌گیرد، چون می‌داند در اقتصاد ذی‌نفعانه ایران، گسترش پیدا کردن و دسترسی به منابع خیلی مهم است.

روند تجارت خارجی و تراز تجاری از دیگر شاخص‌های مطرح در بررسی جایگاه اقتصاد ایران است.

برای بررسی این شاخص باید به معنی تراز تجاری مثبت و مزایا و معایب آن بپردازیم. ذاتا معنای تراز تجاری مثبت یعنی واردات با صادرات برابر شده و این دستاورد مثبت و خوبی است. این در حالی است که خطرناک‌ترین فرآیند برای اقتصادی مانند اقتصاد ایران، همین تراز تجاری مثبت است. در حقیقت آنچه ما را ثروتمند می‌کند، صادرات نیست، بلکه واردات کالاهای با کیفیت بالاست. قدرت پول ملی و برابری ارزش پول ملی با نرخ دلار به‌عنوان ارز مرجع، شاخص دیگری است که تاثیر بالایی در سنجش آزادی اقتصاد دارد. در این زمینه موضوع پیش‌بینی نرخ دلار نیست، بلکه قدرت کنترل بخش خصوصی در حفظ ارزش دارایی است. امسال تورم در ایران ۴۵ درصد و در امریکا ۶ درصد بود که به مابه‌التفاوت ۳۹ درصدی می‌رسیم؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد سال آینده متوسط نرخ دلار که در حال حاضر ۳۹ هزار تومان در ۳۶۵ روز است، ۴۵ درصد بالاتر خواهد رفت.

حال سوال این است که آیا بخش خصوصی روی حفظ ارزش دارایی و پول ملی کنترلی دارد؟ خیر.

پس از بررسی تمام موارد یادشده به سوال اصلی بازمی‌گردیم: باتوجه به شرایط موجود برای بقا و ماندگاری چه می‌توان یا باید انجام داد؟ پیشنهاد من برای بقا، پیشنهادی ماکیاولیسمی است. ماکیاولی، اندیشمند بسیار بزرگ و معتقد به اصل «هدف وسیله را توجیه می‌کند» بود. برای بقا در این شرایط چند پیشنهاد مطرح است:

۱- باید با تجمیع قدرت، توان تاب‌آوری و حضور در بازارهای رقابتی را بالا برد. به‌عنوان نمونه شرکت‌هایی که نتوانند در حوزه پیمانکاری، توان فنی‌ومهندسی‌شان را با هم جمع کنند و به‌صورت گروهی وارد مگاپروژه‌ها شوند، حتما با ورود خصولتی‌ها یا ذی‌نفعان جدید از گردونه رقابت حذف خواهند شد. دامپینگ‌های قیمتی که امروز در مناقصه‌ها و مزایده‌ها مشاهده می‌شود، شاهدی است بر این مدعا؛ بنابراین بدون تجمیع قدرت نمی‌توانید به‌تنهایی قدرت مالی و سیاسی داشته باشید. از این‌رو تجمیع فکر و نیروی انسانی و سرمایه برای ارتقای توان و قدرت در اجرای مگاپروژه‌ها از ضروریات است.

۲- دومین پیشنهاد مشخص به فعالان بخش خصوصی در این اقتصاد ذی‌نفعانه، برخورداری از موسسه مالی تخصصی است. موسسه مالی که در گام نخست به فعالان تخصصی صنعت مربوطه خدمات ارائه دهد و بعد از مدتی بتواند به دیگران هم خدمات ارائه کند.

۳- «بدهی ایجاد کن، دارایی بگیر و خلق ثروت کن.» سرمایه کسانی که نمی‌توانند از بدهی استفاده کنند، در این ساختار به همین شکل می‌ماند. و در نهایت اینکه رتبه ۱۵۹ ایران در آزادی اقتصادی ادامه دارد و خروج از شرایط اقتصاد ذی‌نفعانه به‌دلیل توزیع منافع به‌راحتی ممکن نیست.

نوبت اول

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک منطقه یک زنجان

هیات موضوع قانون ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمان‌های فاقد سند مالکیت

برابر رای هیات قانون صدرالعشاره تصرفات مالکانه آقای محمد افشاری فرزند فتاح نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۳۴۲.۱۶ مترمربع پلاک ۲۰۰۷ فرعی از ۸۱ اصلی واقع در ارمغانخانه بخش ۷ زنجان خریداری از آقای محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در مهلت مقرر طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴

رئیس ثبت اسناد منطقه یک زنجان - علیرضا حسن‌زاده

بررسی صمت از وضعیت صنعت در سال ۱۴۰۲ نشان داد

صنعت گرفتارتر از همیشه



عکس: صمت

شهناز صفایی: براساس شواهد و آمارهای موجود درباره بخش صنعت، این بخش در سال ۱۴۰۲ نیز همانند چند سال گذشته مسیر پر پیچ‌وخم و سختی را طی کرد. کارشناسان با بیان اینکه سال ۱۴۰۲ نیز سال سختی برای تولید بود، رکودتورمی، محدودیت‌های صادرات و مشکلات تامین انرژی را از مهم‌ترین چالش‌های این بخش برمی‌شمارند. این وضعیت بغرنج و سخت برای تولید در حالی است که امسال نیز تولید در شعار سال مورد تاکید بود و همچنان حمایت از آن در رأس برنامه‌های حمایتی دولت. صمت در این گزارش به بررسی وضعیت صنعت در سال ۱۴۰۲ پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

تولید در مسیر پر مانع

آرمان خالقی، عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت ایران درباره وضعیت صنعت در سال ۱۴۰۲ به صمت گفت: صنعت در سال جاری با توجه به تورم بالا و کاهش قدرت خرید مردم و با ادامه‌دار شدن رکودتورمی، همچنان دچار مشکلات بود و به‌طورکلی می‌توان گفت وضعیت مطلوبی نداشت.

واحدهای تولیدی در سال ۱۴۰۲ مشکلاتی در بخش فروش داشتند. هرچند شرایط تحریم‌ها قدری نسبت به گذشته بهبود داشت که به‌نوعی متاثر از بهبود روابط بین‌المللی کشورمان یا کشورهای حاشیه خلیج‌فارس بود، با تمام اینها شرایط برای تولید همچنان مناسب نیست. واحدهای تولید در سال جاری نیز مانند سال گذشته در موضوعاتی مانند عدم‌تامین نقدینگی مشکلاتی داشتند. در تامین مالی و به‌ویژه سرمایه در گردش، سیستم بانکی پاسخگوی تقاضای موجود برای تامین مالی بخش تولید نبود. مالیات، تامین اجتماعی، گمرک و... نیز از موضوعاتی بودند که گریبان تولید را گرفته‌اند و ما شاهد گشایشی در این زمینه‌ها نبوده‌ایم. فشار مالیاتی هم در سال جاری با توجه به اینکه مالیات تولید را قدری کاهش دادند، کمتر شد، اما در بودجه ۱۴۰۳ با تعیین مالیات ۱۰ درصدی برای تولید، قطعا مالیات در سال ۱۴۰۳ گرفتاری‌هایی را برای تولید ایجاد خواهد کرد.

خالقی با تاکید بر اینکه سال ۱۴۰۲ وضعیت تولید تفاوت چندانی با ۱۴۰۱ نداشت، اظهار کرد: شرایط تولید امسال مانند سال گذشته بود. در این میان به‌واسطه تصمیم اشتباه، تثبیت نرخ ارز، با نوسانات نرخ ارز روبه‌رو نبودیم. ثبات نرخ ارز قدری شرایط اقتصادی را ثابت نگه داشت، اما رویکرد دستوری برای قیمت‌گذاری کالاها همچنان موضوعی بود که در سال جاری نیز مانند سال ۱۴۰۱ با آن روبه‌رو بودیم. در کل شرایط خیلی بهتر از سال گذشته نبود، اما اینکه شرایط قدری ثابت بود خود یک مزیت به‌شمار می‌رود.

ضرورت تغییر در مدیریت اقتصاد

کارشناس حوزه صنعت در پاسخ به این پرسش که آیا درست است تکرار مشکلات تولید هر ساله به اقتصاد بیمار نسبت داده شود، ادامه داد: اقتصاد ما بیمار است و قطعا این وضعیت روی تولید و صنعت کشور تاثیر می‌گذارد، اما در کنار آن، موضوعات دیگری هم هستند که نمی‌گذارند اقدام مثبتی در راستای رفع مشکلات صنعت انجام شود. آنچه در این میان باید تغییر کند، سبک مدیریت و شیوه برخورد حاکمیت اقتصادی ما است.

واقعیت این است که مدیریت کشور با روش‌های گذشته دیگر پاسخگو نیست. ما نمی‌توانیم با یک روش حل مسئله با مسئله‌ای که همچنان جاری است یک نتیجه جدید بگیریم. این امر بدیهی است. بنابراین در تغییر نوع مدیریت اقتصاد در کشور باید اراده جدی داشته باشیم. البته صرفا با اراده کردن، نتیجه نمی‌گیریم و در کنار آن باید مدیران چه در



تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری و چه اجرا و... توانایی کافی برای اجرا را هم داشته باشند. متاسفانه در این بخش همواره ضعف داشته‌ایم.

خالقی در پایان تاکید کرد: اصلاحات و تغییرات الزامی است، اما باید از بالا شروع شود. این رویکرد نیازمند اراده جدی و برنامه مشخص و زمان‌بندی شده است. البته در این رویکرد با مشکل جدی و همیشگی نبود استراتژی کلان اقتصادی روبه‌رو هستیم.

وقتی راهبرد بلندمدت و جامعی نداریم، مسیر هم مشخص نیست و تصمیمات ما هم موضعی و بخشی است. قطعا تدوین راهبرد و لازم‌الاجرا کردن آن، پیامدهای مثبتی برای تمام بخش‌های اقتصاد و به‌ویژه صنعت و تولید خواهد داشت.

تولید در محاق

محمود نجفی‌سهی، فعال حوزه صنعت درباره وضعیت صنعت در سال ۱۴۰۲ با اشاره به اینکه تولید همچنان در محاصره مشکلات است به صمت گفت: همان‌طور که می‌دانید صنعت از موانع بی‌شمار در رنج است. مشکلاتی که بارها مطرح شده، اما برطرف نشده‌اند و همچنان از سالی به سال بعد بر تعداد آنها افزوده شده است. هر قدر در مسیر تولید، مانع قرار بگیرد، کشور از توسعه اقتصادی دورتر خواهد شد. ادامه این مسیر سخت در نهایت باعث توقف رشد اقتصادی در کشور خواهد شد. اگر چالش‌ها و معضلات در مسیر حرکت تولید و صنعت، رشد صنعتی را متوقف کنند، مشکلات اقتصادی مضاعف می‌شود و مسائل پیچیده‌ای را به‌وجود می‌آورد و منجر به آسیب‌های جبران‌ناپذیری در سطح کلان خواهند شد.

کارشناس حوزه صنعت با تاکید بر اینکه تولید در بخش‌هایی مانند انرژی، بانک، گمرک، مالیات، بیمه و... با معضلات گوناگون و تکراری روبه‌رو است، اظهار کرد: در حال حاضر تولید با موانع بی‌شماری روبه‌رو است که هر روز هم بر تعداد آنها افزوده می‌شود. اما بیرون از گود از همین صنعت، در این شرایط سخت، انتظار دارند محصولات باکیفیت تولید و در مسیر رشد اقتصادی کشور حرکت کند. گفتن از مشکلات صنعت و تولید تکرار مکررات است. ما در ستاد تسهیل حتی فهرستی از مشکلات این بخش را تهیه کردیم که در صدر آنها مشکلات بانکی و تامین نقدینگی قرار داشت. اما در نهایت در همین مورد هم شاهد اتفاقی به نفع تولید کشور نبودیم. همواره درباره مشکلات حوزه تولید صحبت می‌شود، اما در نهایت در اجرا اتفاق خاصی رخ نمی‌دهد.

وی ادامه داد: تولید با مولفه‌های گوناگونی که دارد روی هر کدام از آنها دست بگذاریم، حتما با مانع یا موانعی روبه‌رو خواهیم شد. امسال هم همین‌گونه طی شد. به‌عنوان مثال، صنعت ما بانک‌محور است و به‌طبع بخش اعظم منابع مالی نباید از سوی بانک‌ها تامین شود، اما در نهایت آنچه همواره و در سال جاری نیز شاهد آن بودیم، کمترین میزان همکاری بین بانک و صنعت است. بارها گفته‌ام که بانک‌ها با تولید همکاری ندارند و به‌دلایل گوناگون ترجیح می‌دهند منابع خود را در اختیار بخش‌های بازرگانی قرار دهند، چراکه رسیدن تولید به سوددهی و بازگشت سرمایه در این بخش، پرریسک است. اگر انتظار داریم صنعت کشور رشد کند باید حداقل مشکلات آن کاهش یابد. شاید در تامین نقدینگی نگاه بر نحوه ارتباط بانک و تولید بتواند ضعف این ارتباط را شناسایی کند تا بتوان در مسیر حل مشکلات این بخش در تامین نقدینگی اقدامات اجرایی انجام داد. طبق قانون بانک‌ها باید در تامین نقدینگی به تولید کمک کنند، اما در نهایت درباره چگونگی آن نظارت و کنترل درستی را شاهد نیستیم.

تولید در چاه اقتصاد

نجفی‌سهی در ادامه اظهار کرد: واقعیت این است که در ایران بخش زیادی از مشکلات صنعت مربوط به اقتصاد بیماری است که اغلب مولفه‌های آن دائم در نوسان بوده و ثبات ندارند. همین امر برای تولیدکننده برنامه‌ریزی بلندمدت را غیرممکن می‌کند و زمانی که چشم‌انداز روشنی پیش‌پای تولید نباشد، نمی‌توان انتظار داشت موفقیتی کسب کند. این‌گونه است که از توان تولید کاسته می‌شود. ادامه یافتن مشکلات تکراری باعث شده بخشی زیادی از تولید با ظرفیت پایین ادامه حیات دهند، برخی به فکر تعدیل باشند و حتی عده‌ای مجبور به تعطیلی واحد تولیدی خود شوند.

وی افزود: وقتی از ۲۱۵ مشکلات شناسایی‌شده برای صنعت، ۵۰ مشکل مربوط به نظام بانکی است اگر همین مورد به‌طور جدی در دستور کار قرار گیرد تا به عنوان عوامل موثر بر تولید موانع آن برطرف شود، خود پیامدهای مثبتی و ویژه‌ای برای تولید به همراه خواهد داشت. وقتی یک‌شبه تصمیم به افزایش نرخ بهره گرفته می‌شود یعنی نگاه متولیان امر به تولید حمایتی نیست و اصلا توجهی به مشکلات آن ندارند.

نجفی‌سهی با اشاره به اینکه در حال حاضر درصد تسهیلات اختصاص پیدا کرده به تولید بسیار پایین است، گفت: اگرچه براساس قانون باید ۶۰ درصد اعتبارات بانکی به بخش تولید تخصیص داده شود، اما بررسی‌های آماری در پایان هر سال، حاکی از آن است که بانک‌ها از آنچه به صراحت در قانون هم آمده، تمکین نمی‌کنند. از سویی هم همان سهم اندک به‌طور کامل به واحدهای تولیدی و صنعتی تخصیص داده نمی‌شود. بانک‌ها به بهانه‌های گوناگون به وظیفه خود در قبال کمک به تامین مالی تولید عمل نمی‌کنند و تولیدکننده را که در کنار کمبود نقدینگی با مشکلات بی‌شمار دیگری نیز روبه‌رو است، بدون حمایت



مالی نادیده می‌گیرند.

نجفی‌سهی با اشاره به اینکه تولید نه امسال که سال‌هاست مورد غفلت واقع شده، افزود: اگرچه نهادهای گوناگون برای رفع مشکلات تولید برنامه‌هایی را عنوان می‌کنند، اما در نهایت شاهد اجرایی شدن اغلب آنها نیستیم. در این میان، اگر هم شورای پول و اعتبار تمهیداتی برای حمایت از واحدهای تولیدی در نظر می‌گیرد، اما بانک‌ها از انجام آنها هم خودداری می‌کنند.

سخن پایانی

کارشناسان بر این باورند که همواره تلاش‌هایی برای رفع مشکلات صنعت می‌شود، اما چون نگاه‌ها به این بخش و حل مشکلات آن، کلان و ریشه‌ای نیست، در نهایت به حل مقطعی برخی از موانع منجر خواهد شد. البته گاهی نیز راهکارهای کارشناسی نشده، مشکلی بر مشکلات پیشین می‌افزاید. در این میان اینکه همواره دم از حمایت از تولید زده می‌شود، باعث شده نه‌تنها مشکلات این بخش برطرف نشود، بلکه نوعی شائبه حمایت بی‌قید و شرط از تولید شکل بگیرد که در نهایت نیز به ضرر بخش صنعت و تولید کشور است؛ چراکه نگاه‌های با توان حمایت واقعی را از این بخش دور نگه می‌دارد و منجر به آسیب دیدن آن می‌شود.

آگهی تجدید مناقصه عمومی (شماره ۱۴۰۲/۲۲)
(شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران: ۲۰۰۲۰۹۱۳۱۴۰۰۰۰۳۵)
نوبت دوم

شهرداری کهریزک در نظر دارد به استناد مصوبه شماره ۱۴۰۲/۱/۶۹۷۴۲ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۵ استانداری تهران و جانشین شورای اسلامی شهر کهریزک نسبت به برگزاری مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به شرح ذیل اقدام نماید.

شماره ردیف اعتبار	عنوان پروژه	مدت اجراء پروژه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ سپرده (ریال)
۶۰۶۰۲۰۲	پروژه بهسازی و راه اندازی سینما غدیر	۳ ماه	۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (بدون احتساب مالیات بر ارزش افزوده)	۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

لذا از کلیه شرکت‌های واجد شرایط (مطابق شرایط مندرج در اسناد مناقصه و سامانه ستاد ایران) دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند. کلیه مراحل برگزاری تجدید مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه مذکور انجام خواهد شد و لازم است متقاضیان شرکت در تجدید مناقصه در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی برای کلیه صاحبان امضاء مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم به عمل آورند.

* **وجه خرید اسناد تجدید مناقصه:** مبلغ ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
* **تاریخ انتشار فراخوان در سامانه:** روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲
* **مهلت دریافت اسناد:** از ساعت ۰۹:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ لغایت ساعت ۱۴:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۶
* **مهلت ارسال پیشنهادات:** تا ساعت ۱۴:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۶
* **زمان بازگشایی پاکت‌ها:** ساعت ۱۴:۴۵ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۶

اطلاعات تماس و آدرس شهرداری کهریزک: جاده قدیم تهران قم ـ کهریزک ـ بلوار شهید بهشتی ـ شهرداری کهریزک ـ واحد امور قراردادها، شماره تماس ۵۶۵۲۳۸۵۰-۰۲۱ داخلی ۲۵۰

قابل توجه اینکه :

۱ـ شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
۲ـ هزینه آگهی در کلیه مراحل به عهده برنده تجدید مناقصه می‌باشد.
۳ـ برندگان اول و دوم و سوم تجدید مناقصه هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.
۴ـ سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به معامله در اسناد تجدید مناقصه درج شده است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ علی کلهر، شهردار کهریزک

آگهی مزایده عمومی
نوبت اول

شرکت آهن و فولاد ارفع در نظر دارد اقلام ضایعاتی به مقدار تقریبی ۲۶۰۰۰ کیلوگرم گونی، ۳۰۰۰ کیلوگرم مقوا، ۱۵۰ کیلوگرم ضایعات سبدی و ۳۵۰۰۰ کیلوگرم چوب و پالت و تخته خود را، از طریق مزایده و به بالاترین قیمت پیشنهادی به فروش برساند.

متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ لغایت ۱۴۰۲/۱۲/۲۲ با واریز مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال به شماره حساب ۱۸۵۴۳۰۱۸۴۲۷۰۳ بانک سپه، شعبه بلوار اسفندیار (کد ۱۸۵۴) ، به نام شرکت آهن و فولاد ارفع، در ساعات اداری، به دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران، خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، کوچه سلطانی(سایه)، پلاک ۶۹، طبقه۳، واحد ۱۰، جهت خرید اسناد مزایده مراجعه نمایند.

آخرین مهلت ارائه پاکت‌های مزایده، تا ساعت ۱۶:۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۲ می‌باشد.

متقاضیان برای آگاهی بیشتر، می‌توانند در ساعات ۸:۳۰ الی ۱۵:۳۰ با شماره تلفن ۷۲۰۶۳۰۰۰-۰۲۱ داخلی (۳۴۰۳) و یا با شماره همراه ۰۹۱۹۹۸۹۹۶۲۶ آقای ابراری، تماس حاصل نمایند.

بدیهی است شرکت در مزایده و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در مزایده بوده و این شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است همچنین واگذاری موضوع مزایده به دو یا تعداد بیشتر پیشنهاددهندگان در حوزه اختیارات این شرکت می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۲/۲۰ شرکت آهن و فولاد ارفع

هیات موضوع قانون ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمان‌های فاقد سند مالکیت
نوبت اول

برابر رای هیات قانون صدرالعشاره تصرفات مالکانه خانم معصومه سلیمانی و مهری سلیمانی فرزندان نصرت‌اله نسبت به هرکدام سه‌دانگ مشاع از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۸۱۲.۱۷ مترمربع پلاک ۵۳۹ فرعی از ۷ اصلی واقع در روستای گل بلاغی بخش ۵ زنجان خریداری از آقای نصرت‌اله سلیمانی محرز گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراض داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در مهلت مقرر طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ رئیس ثبت اسناد منطقه یک زنجان - علیرضا حسن‌زاده

یادداشت



بازار خودرو در ۱۴۰۳؛ رونق یا رکود؟

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

امسال در حالی رو به پایان است که متاسفانه بخش مهمی از وعده‌های دولت و مجلس درباره صنعت و بازار خودرو محقق نشد؛ نه تیراژ تولید به حد برنامه‌ریزی‌شده رسید و نه واردات به مقدار قابل‌ملاحظه‌ای. قیمت‌ها هم که در بازار بالا و پایین رفت و نهایتا تا انتهای سال، طبق پیش‌بینی با قیمت دلار همسفر شد. اما کار به همین جا ختم نشد. در این سال قرار بود قرعه‌کشی حذف شود و آرامش به بازار بازگردد. مسئولان ادعا می‌کردند با بازگشت آرامش به بازار، قیمت‌گذاری دستوری (بخوانید رانتی) حذف می‌شود. اما نه‌تنها قیمت‌های رانتی حذف نشد، بلکه قیمت خودروهای وارداتی هم که قرار بود باعث رقابتی شدن بازار شوند، رانتی تعیین شدند. کار به جایی رسید که توزیع رانت به رده‌های بالا رسید و امروز صحبت از واردات خودروهای ۳۵ هزار دلاری و واقعا لوکس توسط جانبازان محترم است. امروز کارت ملی دارای سه فرزند، تا ۲۰۰ میلیون تومان ارزش پیدا کرده است و برخی از کارت ملی‌های خاص هم می‌گویند حدود ۴ میلیارد. البته از آن‌طرف هم دولت دائما تاکید و تهدید می‌کند که این امتیاز قابل‌خرید و فروش نیست. اما آیا در این وضعیت توزیع رانت، قرعه‌کشی حذف شده است؟ خیر. چراکه مردم عادی همچنان در صف خرید از خودروساز تا پایان سال بعد، ایستاده‌اند و ظاهرا نوبت آنها بر مبنای قرعه‌کشی تعیین شده است (امیدوارم این کار شده باشد. قرعه‌کشی عادلانه‌ترین راه برای توزیع رانت است و اتفاقا اگر حذف شود، عین بی‌عدالتی است).

همچنان با یک فضای کاملا رانتی روبه‌رو هستیم که عده معدودی، براساس شانس یا روابط، محق دریافت رانت شده‌اند و بقیه مردم هم باید خواسته‌های خود را از بازار آزاد تهیه کنند. البته تقاضای واقعی برای مصرف خودرو قطعا پایین آمده، چراکه در واقعیت درآمد مردم نسبت به هزینه‌ها (حدود حداقل ۲۵ درصد بر مبنای مقایسه سطح تورم با سطح حقوق و دستمزد) پایین آمده است. از آن سو هم تقاضای سرمایه‌گذاری بالا رفته، چراکه همچنان با سیاست‌های دولت، خودرو یک کالای کاملا سرمایه‌ای قابل‌اطمینان است و همزمان اکثر بازارهای سرمایه مشکل دارند و این بازار به‌شدت در حال رقابت با بازارهای دیگر است. بورس کلا خوابیده است و مسکن هم که فقط مال از ما بهترون. پس رقابت بین خودرو است و طلا و ارز. البته بانک‌ها هم جذاب بودند، اما با توجه به خطراتی که بانک‌ها پیش‌رو دارند و نرخ بهره آنها، عملا سال آینده شبیه بورس خواهند بود و بسیار خطرناک. پس سال آینده به ظاهر یکی از رقبای جدی بازار سرمایه همچنان خودرو خواهد ماند.

از سویی هم اوضاع در بازار خودرو یکسان نیست. بازار خودرو را می‌توانیم بر مبنای قیمت کنونی به سه دسته تقسیم کنیم: خودروهای زیر یک میلیارد، خودروهای تا ۳ میلیارد و خودروهای بالای ۳ میلیارد (بخوانید اقتصادی، معمولی و لوکس). البته این اعداد کاملا حدودی است و در سال آینده با توجه به تورم ۴۵ درصدی پیش‌رو، قطعا جابه‌جا خواهند شد. در بخش معمولی، سال آینده بین حدود ۳۰ خودروساز و ۴۰ واردکننده، رقابت سنگین خواهد بود. در سال جاری هم قیمت کارخانه‌ای برخی از این خودروهای تولید داخل به قیمت‌های بازار رسید و عملا از شمول قیمت‌گذاری دستوری درآمده‌اند. پس در این بخش از بازار رقابت سنگین است و خودروسازان و حتی واردکنندگان، مجبور می‌شوند با تکنیک‌های فروش و مشوق‌های گوناگون، به‌دنبال مشتری بگردند. احتمالا شورای رقابت هم از خر شیطان پایین می‌آید و بخش‌بندی بازار را به رسمیت خواهد شناخت و این بخش از بازار را از شمول قیمت‌گذاری بیرون می‌آورد. بخش لوکس بازار که در سال‌های گذشته کاملا صعودی بود، با واردات بنزها و لندکروزهای جدید با امتیاز جانبازان عزیز، احتمالا دستخوش تغییراتی خواهد شد و موقتی هم که شده، برخی قیمت‌ها پایین می‌آید. اما الحمدلله چیزی که در مملکت ما زیاد است، ثروتمند و بعید می‌دانم حجم سرمایه‌ای که در این قسمت بازار وجود دارد، اجازه دهد این کاهش قیمت ماندگار باشد، چراکه همزمان قیمت دلار بالا خواهد رفت و اکثر بازارهای سرمایه‌گذاری، با چالش‌های جدی روبه‌رو هستند. شاید این حرف من به صنعت و بازار خودرو ربط نداشته باشد، اما به‌خوبی مشخص است سال آینده تولیدکنندگان لوازم‌خانگی به‌شدت با چالش فروش روبه‌رو هستند و برخی هم ورشکسته خواهند شد. پس پول‌های زیادی دنبال سرمایه‌گذاری در محلی متفاوت خواهند گشت که یکی از جذاب‌ترین و دم‌دست‌ترین آنها، همچنان خودرو و به‌طور خاص خودروهای لوکس است. البته برای این افراد، مسکن هم جذاب است. پس سرمایه‌ها، در رفت‌وآمد خواهند بود و باید ببینیم کدام بازار موفق‌تر عمل می‌کند.

اما درباره خودروهای اقتصادی. کلا فکر می‌کنم اوضاع سال آینده خیلی خراب است، چراکه ایران‌خودرو و سایپا به‌شدت ضربه خورده‌اند و در حال ورشکستگی هستند. از سویی هم دولت دست از سر آنها برنمی‌دارد و همچنان شورای رقابت به قیمت‌گذاری دستوری آن‌هم از نوع غلطش ادامه می‌دهد (قیمت‌گذاری دستوری اگر بر مبنای قیمت‌های روز باشد، می‌تواند تا حدی درست اعمال شود. همان‌طور که برای عمده شرکت‌های مونتاژکار اعمال شد. اما درباره ایران‌خودرو و سایپا، متاسفانه با تاخیر یک‌ساله، کاملا مشخص است این شرکت‌ها جز زیان، چیزی روی دستشان نمی‌ماند). به‌هرحال با اعمال استانداردهای جدید و قیمت‌گذاری دستور، اوضاع تولید در این بخش بدتر خواهد شد و همچنین قیمت‌های تمام‌شده بالا می‌رود. پس اصولا قیمت‌ها در این بخش هم در بازار آزاد به‌شدت بالا می‌رود.

اما کلیدی‌ترین موضوع در زمینه پیش‌بینی این بازارها، قیمت دلار است. اگر دولت طبق وعده‌هایی که داده، دلار را ثابت نگه دارد، قطعا بازار خودرو مانند دیگر بازارها، در یک رکود تمام‌عیار فرو می‌رود و اگر برعکس، طبق پیش‌بینی‌ها، دلار جهش پیدا کند، بازارها به‌شدت رونق پیدا خواهند کرد و بازار توفانی در پیش‌رو خواهد بود. هر چه هست، امیدوارم دولت بتواند به تمام وعده‌های خود عمل کند و ما شاهد رونق واقعی اقتصادی و صنعتی باشیم، نه رونق دلالی و سفته‌بازی.

گفت‌وگو

کارشناس صنعت خودرو در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد

موقعیت منحصربه‌فرد خودروسازی ایران

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت



بعد از ۱۲ ماه تلاش و خبرهای تلخ و شیرین، سال ۱۴۰۲ هم به روزهای پایانی خود رسید. در سالی که گذشت صنعت خودرو مانند چند سال اخیر همچنان در تب و تاب بود و با مشکلات گوناگون دست‌و پنجه نرم می‌کرد. انتظارات از این صنعت همیشه در سطح بالایی بوده که آن را در رده یک صنعت استراتژی قرار داده که همواره زیر ذره‌بین قشرهای گوناگون است. صنعت خودرو سال ۱۴۰۲ را هم با فراز و نشیب‌های فراوان طی کرد و به جرأت می‌توان گفت هر روز خبری از این صنعت و بازار آن به گوش می‌رسید. درباره وضعیت این صنعت در سالی که گذشت نگاهی به دلایل ساختاری بی‌ثباتی آن داشته‌ایم. درباره وضعیت کلی صنعت خودرو، علی میرزایی سیسان، کارشناس حوزه خودرو و راهبردها و فناوری‌های برقی‌سازی معتقد است که در صنعت خودرو امروز ایران، مدیران هر نهادی بر شیوه‌های نوآوری محافظه‌کارانه خود پافشاری و بدون اولویت‌بندی فرآیندهای خلق ارزش جدید برای اکوسیستم حمل‌ونقل و همکاری با دیگر نهادها و سازمان‌ها، مدل‌های کسب‌وکار خود را طراحی کرده‌اند که نتیجه آن یک بازار آشفته در یک اقتصاد خودرویی بی‌ثبات شده است. در ادامه گفت‌وگوی صمت با این کارشناس حوزه خودرو درباره وضعیت کلی صنعت خودرو و به‌ویژه شرایط آن در سال ۱۴۰۲ آمده که می‌خوانید.



◉ به‌عنوان نخستین پرسش بفرمایید وضعیت صنعت خودرو را به‌طور کلی و به‌ویژه در سال ۱۴۰۲ چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در حالی سال ۱۴۰۲ خورشیدی را به پایان می‌رسانیم که هنوز صنعت خودرو و حمل‌ونقل ایران در آب‌های مواج تحولات ملی و بین‌المللی حرکت می‌کند و با موانع بزرگ حل‌نشده‌ای روبه‌رو است که ناوبری استراتژیک را بیش‌ازپیش می‌طلبد. مسائل اساسی صنعت ما را درگیر خود کرده که هنوز حل نشده است. ریشه اصلی این چالش‌ها ناشی از فقدان سیاست‌های عملگرایانه و هدفمند در سه دهه اخیر ترکیب شده با تحریم‌های ناعادلانه غرب است. راه‌حل منحصربه‌فردی برای حل یک‌شبه این چالش‌ها وجود ندارد و تحول فناوری نمی‌تواند جای کم‌رنگ شده فرهنگ سختکوشی و بهره‌وری در کشورمان را بگیرد. واقعیت‌پردازی توانایی صنعتمان زیر نقاب رونمایی‌های از محصولات متعدد چینی ناپدید شده است. آرزوی ما از سال ۱۴۰۳ ارزیابی شفاف از توانایی‌های فعلی کشور و کمک به رشد و شکوفایی ادامه‌دار مهندسان و اقتصاددانان و جامعه‌شناسان ایرانی است و به نوعی امید داریم به گسترش سیاست‌های بالادستی و صنعتی با محوریت "اصل حمل‌ونقل پاک برای همه در هر سطح طبقه درآمدی! "

◉ بومی‌سازی یکی از موضوعات مطرح در صنعت خودرو است که در سال ۱۴۰۲ هم بر آن تاکید می‌شد. به نظر شما از واقعیت تا شعار چقدر فاصله برای تحقق آن داریم؟

واقعیت این است که تغییر جهانی به سمت برقی‌سازی صنعتگران ما را غافلگیر کرده، اما گفتمان حمایت دولت از بومی‌سازی این فناوری، جسورانه، اما مبهم است. در حال حاضر چالش صنعت ما فقط تغییر فناوری پیشرانه‌ها نیست. فناوری‌های حیاتی دیگر خودروسازی پایدار مانند مواد پیشرفته، فناوری رابط انسان و ماشین (HMI)، سیستم‌های واحد کنترل الکترونیکی (ECU)، ریزتراشه‌ها و خدمات مخابراتی برای وسایل نقلیه خودران به‌طور عمده در حوزه‌های غربی و چینی قرار دارند که ما از آنها عقب افتاده‌ایم. در حالی‌که شوق بومی‌سازی این فناوری‌ها در کشور ادامه دارد، امکان‌سنجی علمی و به‌صرفه‌سازی بومی‌سازی در کوتاه‌مدت هنوز موردتردید صاحب‌نظران است. ارزیابی گسترده «بومی‌سازی فناوری» برای ایران با منابع محدود بسیار ضروری است تا انگیزه‌های احساسی جای خود را به عمل‌گرایی اقتصادی بدهد.

◉ در پاسخ به سوال نخست به وضعیت حمل‌ونقل کشور اشاره داشتید. در این باره چه ارزیابی از وضعیت این بخش دارید؟

ایران دارای چندین خودروساز برجسته است که به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده خودرو در غرب آسیا، شناخته می‌شوند. با این حال، تولید داخلی در میان یک بازار نامنظم با فناوری قدیمی زنجیره تامین دست و پنجه نرم می‌کند. بخش خودروسازی ما به‌طور ناخواسته به‌صورت واکنشی (به بازار) عمل می‌کند و آینده‌نگری و برنامه‌ریزی فعال برای تغییر را ندارد. تلاش‌های اخیر مسئولان برای کنترل بازار از طریق تکثیر خودروهای خارجی، عمدتاً با منشأ چینی، بار مالی را بر مصرف‌کنندگان تحمیل می‌کند و نیاز اساسی آنها را به حمل‌ونقل به‌صرفه کاهش می‌دهد. بازتعریف «چشم‌انداز حمل‌ونقل کشور» ظرفیت تحریک نوآوری، افزایش کیفیت محصول و جذب استعدادهای برتر را در صنعت خودرو کشورمان را می‌تواند به ارمغان بیاورد و جذابیت را برای سرمایه‌گذاری بانک‌ها و موسسات مالی دولتی و خصوصی برای نوآوری‌های نسل بعدی محصولات را افزایش خواهد داد.

◉ اهداف بالادستی چقدر اهمیت دارند؟ نگاه شما در این زمینه چیست؟

با توجه به آنچه در بازار و صنعت خودرو شاهد آن هستیم، زمان آن فرارسیده که ارزش و منابع خود را در چشم‌انداز جهانی خودرو به همراه یک طرح توسعه بلندمدت ارزیابی کنیم. شرکت‌های خودروسازی ما و زنجیره‌های تامین مرتبط تنها در مقابله با تحولات فناوری نیستند. بیش از ۲۷۵۰۰۰ شرکت خودروسازی فعال در سراسر جهان با چالش‌های مشابه‌دست و پنجه نرم می‌کنند. درس‌های کشورهای پیشرو در صنعت خودرو، به‌ویژه در آسیا، بر اهمیت داشتن برنامه مقید به زمان‌بندی برای تحول تاکید می‌کند.

◉ دلیل اصلی عقب‌ماندگی صنعت خودرو را در چه می‌دانید؟

درست است که نداشتن دسترسی آسان به تکنولوژی روز می‌تواند یکی از دلایل اصلی عقب‌ماندگی ما از فناوری پیشرفته خودروسازی باشد، اما واقعیت این است که دلیل اصلی این سردرگمی می‌تواند فرهنگ کاری جامعه ما باشد، جایی که کارآیی در برنامه‌ریزی ما (در تمام سطوح اجتماع) جایگاه دوم را دارد. برای کشوری که بهره‌وری صنعتی مطلوبی ندارد، جایگاه موفق رقابتی جهانی برای محصولاتش تعریف نشده است. واقعیت این است که کارآیی در اخلاق کاری اجتماعی ما سیر صعودی نداشته و این امر مانع بهره‌وری بهینه صنعتی برای رقابت جهانی می‌شود. اخلاق کاری مبتنی بر کارآیی در تمام سطوح سازمانی نفوذ می‌کند، که از آموزش پایه شروع می‌شود و تا نسل‌های متوالی ادامه می‌یابد. تحول اخلاق کاری در تمام سطوح نیاز امروز صنعت ما است.

◉ با توجه به ظواهر امر و آنچه در بازار خودرو شاهد آن هستیم، به نظر می‌رسد «مصرف‌کننده ناراضی» به بخشی جدانشدنی از بازار خودرو کشور بدل شده است. نظر شما درباره جایگاه مصرف‌کنندگان در صنعت خودرو چیست؟

در همه جای دنیا، مصرف‌کنندگان مایلند برای کیفیت، پول خوب بپردازند و همچنین زمانی که صنعت سودآور باشد، پیشرفت و نوآوری می‌کند. این دو اصل متضاد هم نیستند. آنچه مشتریان را به یک محصول وفادار می‌کند تجربه بهبود مستمر در آن محصول است. دلیل وفاداری مصرف‌کننده برای خرید مدام یک برند در بهبود دائمی محصول یافت می‌شود - این اصل در رشد همتایان موفق آسیایی مانند ژاپن، کره و چین به‌وضوح دیده شده است. اعتمادسازی به محصول و شفافیت در قیمت‌گذاری برای تحقق اهداف ملی ضروری است. اعتماد مصرف‌کننده به تولیدکننده فضیلتی است که مدتی است در بازار خودرو کشورمان گم شده است. بازخورد منفی هرروزه مشتریان از تولیدات ملی به عنوان یادآوری تلخ از نقاط ضعف صنعت و سیاست ما دارد و فراخوانی است عمومی برای اقدامی تاثیرگذار برای بهبود بلندمدت صنعتمان با چشمانی کاملا باز و به دور از ویترین‌سازی موقتی. تعهد مستمر به بهبود محصول و سازگاری با پویایی بازار به‌عنوان عوامل اصلی موفقیت ظاهر می‌شود.

◉ مدیریت صنعت خودرو کشور را چگونه می‌بینید؟ در این بخش به‌طور خاص باید به چه سمت و سویی برویم؟

پرورش فرهنگ نوآوری بی‌انتهاست، اما تبلور این امر در هر سازمانی نیاز به مدیری مدبر و جسور دارد. در صنعت خودرو امروز ایران، مدیران هر نهادی به شیوه‌های نوآوری محافظه‌کارانه خود پافشاری کرده‌اند و بدون اولویت‌بندی فرآیندهای خلق ارزش جدید برای اکوسیستم حمل‌ونقل و همکاری با دیگر نهادها و سازمان‌ها مدل‌های کسب‌وکار خود را طراحی کرده است. نتیجه چه شد؟ یک بازار آشفته در یک اقتصاد خودرویی بی‌ثبات. مدیران (از ارشد تا میانه و اجرایی) صنایع ما، ریسک تحول را به‌سختی قبول می‌کنند. واقعیت این است که بخش خودروسازی ایران باید به سمت نوآوری و فرآیندهای ارزش‌آفرینی مشترک حرکت کند و روش‌های منسوخ‌شده را با مدیریت جسورانه به نفع تحول بنیادین کنار بگذارد. البته این روند یک ماراتن طولانی است که هیچ مداخله سریع دولتی یا کارگروه مدیریتی نمی‌تواند به‌تنهایی اختلافات عرضه و تقاضا، نگرانی‌های کیفیت یا الزامات زیست‌محیطی را در صنایع کلیدی کشورمان را سریعا جبران کند. با این وجود، برنامه‌ریزی دقیق با محوریت هم‌افزایی، نویدبخش بهبود است. شاید با تمرکز و برنامه‌ریزی دو دهه آینده، این مدیران نسل جدید تدوین راه‌حل‌هایی برای چالش‌های بخش خودروسازی ما را رهبری موثر کنند، به شرطی که صبر لازم را از خود نشان دهند. البته حمایت از ارتقای سطح شفافیت و اولویت دادن به حمل‌ونقل پاک‌تر در سیاست‌های بالادستی، نیازمند رویکردی چندوجهی و مشارکتی است و اجرای موفق آن نباید وابسته به یک مدیر یا دولت وقت باشد.

ذی‌نفعان از قانون‌گذار گرفته تا مجری باید پیامی منسجم درباره گذار به حمل‌ونقل پاک را به اجتماع و صنعت بدهند. انسجام پیام می‌تواند به کاهش نگرانی‌های برنامه‌ریزان صنعت (از تولید تا زنجیره تامین) و همسو کردن رفتارهای مصرف‌کننده کمک فراوان کند. در این میان، راهبردهای صنعت خودرو کشور باید به زبان ساده و مستمر پیام‌رسانی شود. پیشرفت اهدافی مانند کاهش هزینه‌های اولیه خرید خودرو در کنار مزیت‌ها و چالش‌های جدید فناوری‌های مرتبط با مالکیت خودروهای برقی باید به‌طور شفاف به اطلاع عموم برسد.

◉ به‌عنوان سوال پایانی، درباره آینده صنعت خودرو کشور چه نظری دارید؟ با توجه به مواردی که گفته شد، آیا صنعت خودرو ما می‌تواند در دنیا و بازارهای خودرویی جهان حرفی برای گفتن داشته باشد؟ آیا الگوی خاصی در این مسیر می‌تواند یاری‌دهنده صنعت خودرو ما باشد؟

ما می‌توانیم با گسترش ارتباطات بین‌الملل و استفاده از تجربیات کشورهای گوناگون، فرصتی منحصربه‌فرد برای تحول بنیادین صنعتمان ایجاد کنیم که از نروژ، ژاپن یا چین متمایز است. از نظر توان خرید ما در یک سطح با کشور نروژ نیستیم که بتوانیم تعداد زیادی خودرو برقی را در زمان کوتاه جذب کشور کنیم. از نظر فناوری خودروهای هیبرید هم در سطح ژاپن نیستیم. مانند چین هم ۲۰ سال پیش شروع به ساخت زیربناهای صنعتی برای تولید باتری و برقی‌سازی انبوه نکرده‌ایم. ما از لحاظ فرهنگ نوآوری در حوزه خودروهای احتراقی کم‌مصرف هم‌پایه اروپا و امریکا و کره نیستیم و در آینده نزدیک هم نخواهیم شد و حتی نباید به خیال روزی باشیم که مانند آنها شویم. ما ایرانی هستیم، ملتی سرشار از استعداد و فرصت‌سازی علمی و صنعتی. نقشه راه تحول صنعت خودرو و حمل‌ونقل ایران می‌تواند به‌جای کپی از مدل‌های کسب‌وکار خارجی، با استفاده از منابع و ظرفیت نیروی انسانی خودمان تهیه شود. چالش‌های حمل‌ونقل کشورمان، هزینه‌های سرسام‌آور سلامت به خاطر آلودگی هوا با واردات شتاب‌زده فناوری و محصول لوکس از کشورهای دیگر (غربی و شرقی) حل نمی‌شود. ما نیاز به تدوین راه‌حل‌های اقتصادی-اجتماعی درازمدت داریم که ریشه در فرهنگ منحصربه‌فرد ایرانی دارد. صعود موقعیت صنعتی کشور ما در عرصه جهانی با تلاشی جدی امکان‌پذیر است که می‌تواند گامی مثبت به‌سوی ساخت یک زیربنای صنعتی و علمی قوی برای نسل آینده شود.

> تغییر جهانی به سمت برقی‌سازی، صنعتگران ما را غافلگیر کرده، اما گفتمان حمایت دولت از بومی‌سازی این فناوری، جسورانه و در عین حال مبهم است

> خودروسازی ایران در موقعیتی منحصربه‌فرد و با نروژ، ژاپن یا چین متمایز است

ضرورت بازنگری در استراتژی‌های کلان

مرضیه احقاقی: روزهای پایانی سال فرصت مناسبی برای بررسی عملکرد صنایع است. نگاه کلی به کارنامه تولیدکننـدگان در بخش‌های مختلف معدن و صنایع وابسـته به آن، نکات مشـترکی دارد. اغلب صنعتگران فعال در این حوزه با نگاه کلی به یک سـال اخیر از نوسـانات مداوم اقتصادی، سیاسـت‌گذاری و ارزی، نبود ثبات و وحدت رویه میان مسئولان و تصمیم‌گیران، توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی و تحمیل فشار جدی به تولید، ایجاد مانع در مسـیر صادرات و... گلایه‌مند هسـتند. بنابراین بخش بزرگی از چالش‌های پیش روی صنعتگران در سالی که گذشت از اشتباهات مسئولان در طول دهه‌های اخیر و تداوم این دست اشتباهات در امسـال نشـأت می‌گیرد. بااین‌وجود باید اقرار کرد که هنوز عزمی جدی از سوی مسئولان برای اصلاح شرایط وجود ندارد. کافی است نگاهی به تداوم مسیر قبلی سیاست‌گذاری در بخش‌های مختلف اعم از بودجه‌نویسی، کنترل سیاسـت‌های ارزی، بخشـنامه‌های صادرشده از سـوی وزارت صنعت، معدن و تجارت و... بیندازیم تا متوجه شویم این روند مشکل‌ساز در سال آتی نیز ادامه دارد.



عکس: صمت

محدودیت در تامین زیرساخت‌ها

آریا صادق‌نیت‌حقیقـی، فعال صنعت آلومینیوم در گفت‌وگو با صمت اظهـار کرد: فعالان اقتصادی و صنعتـی در حوزه‌های مختلف در طول سـال‌های گذشـته با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده‌اند کـه عملاً روند فعالیـت آنها را تحـت تأثیر منفی قرار داده اسـت. این مشـکلات در یک سال گذشـته تشدید شده و بر بار مشـکلات صنایع افزوده است. نبود ثبات و شـفافیت اقتصادی، نبود تعامل سازنده میان ایران و سایر کشـورها، تغییر مداوم قوانین و سیاسـت‌های حاکم بر عملکرد صنایع، حمایـت یک‌جانبـه دولت از صنایع بالادسـتی، محدودیـت در تأمین زیرسـاخت‌های موردنیاز صنایع در بخش‌هـای مختلف اعم از انرژی و زیرساخت و.... مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که روند فعالیت در صنایع معدنی و به‌ویژه واحدهای پایین‌دسـتی صنعت آلومینیوم را تحت تأثیر منفی قرار داده اسـت. بااین‌وجود حتی دورنمای روشـنی نیز از بهبود شرایط برای یک دوره میان‌مدت وجود ندارد.

▣ موانع شفافیت

حقیقی افزود: صنایع مادر عموماً وابسـته به دولت هسـتند و از آنها با عنوان خصولتی یاد می‌شـود. این صنایع به سـبب سـهم دولت در سهام‌داری‌شـان از حمایت‌های دولتی نیز بهره‌مند هستند. این صنایع از یارانـه انرژی نیز بهره‌مند هسـتند، همین موضوع زمینه سـودآوری این واحدهـا را فراهم می‌کند. ازآنجاکه صنایع مادر آلومینیوم کشـور بـر پایه بهره‌مندی از ذخایر ارزان انرژی احداث‌شـده‌اند، انتظار می‌رود تخفیف دریافت شده از سوی دولت را به حلقه‌های بعدی منتقل کنند تـا درنهایت مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی محصولات، از این یارانه بهره‌مند شوند.

ایـن فعال صنعت آلومینیـوم گفت: بااین‌وجـود در اغلب موارد و در بیشـتر برهه‌های زمانی، شاهد گران‌فروشی شـمش آلومینیوم در بازار داخلـی و ارزان‌فروشـی آن در بازارهـای صادراتی هسـتیم. این‌گونه اقدامـات کـه از آنها بـا عنوان خام‌فروشـی یاد می‌شـود، درنهایت به ضرر اقتصاد کشـور هسـتند. البته این صنایع بـا توجه به حمایت‌های دولتی، چنین سیاست‌هایی را اتخاذ می‌کنند، درحالی‌که انتظار می‌رود دولتمردان و سیاسـت‌گذاران منافع ملی را در اولویت خود قرار دهند. به‌این‌ترتیـب، امکانـی برای تکمیـل زنجیره ارزش‌افـزوده و همچنین اشتغالزایی حداکثری فراهم می‌شود.

وی بـا اشـاره به نوسـانات قابل‌توجه دلار در ماه‌های پایانی امسـال اظهار کرد: با توجه به روند صعودی دلار، رقابت گسترده‌ای برای خرید آلومینیـوم و محصولات آلومینیومی در کشـور شـکل گرفت. درواقع انتظارات تورمی و قیمت‌گذاری شـمش آلومینیوم بـا تکیه‌بر نرخ ارز، مهم‌تریـن دلیل برای رشـد تقاضای خرید شـمش آلومینیوم از رینگ معاملاتی بورس کالا اسـت. هرچند که هیـچ ثباتی بر بازار دلار حاکم نیست و بسیاری از فعالان بازار از این شرایط متضرر می‌شوند.

این فعال صنعت آلومینیوم تأکید کرد: متاسـفانه در طول سـال‌های اخیر شاهد تغییرات مداوم سیاست‌های حاکم بر عملکرد صنایع بوده‌ایم. سیاسـت‌هایی که در قالب بخشـنامه‌های فراقانونی و غیر کارشناسـی مطرح می‌شـوند و عملکرد واحدهـای تولیدی را تحت تأثیر منفی قرار



می‌دهند. بر همین اسـاس نیز می‌توان این‌طور ادعا کرد کـه رعایت قوانین و مقررات از سـوی دولت، دیگر خواسته فعـالان صنعتـی اسـت که بـه رفع بسیاری از مشـکلات منتهی می‌شود. در قانـون بهبـود فضای کسـب‌وکار تأکید شـده که دولت باید در فرآیند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری از نظرات تشکل‌های تخصصی کمک بگیرد. بااین‌وجود، دولت‌ها از اجرای این وظیفه خود سـر باز می‌زنند. چنانچه دولت این اقدام را آغاز کند، بسـیاری از چالش‌های حاکم بر صنعت برطرف خواهد شـد و حتی به نفع اقتصاد کشور در سطح کلان نیز خواهد بود.

سخن پایانی

معدن و به دنبال آن صنایع‌معدنی که یکی از بسـترهای اصلی توسعه اقتصادی کشـور هستند، با وجود بهره‌مندی از این ظرفیت خدادادی باز هم نیازمند سیاسـت‌گذاری دقیق، کارشناسی و اصولی است. بااین‌وجود نگاه کلی به عملکرد فعالان بخش معدن و صنایع وابسته به آن در طول یک سـال اخیر حکایت از نبود این نگاه کارشناسـی به مسائل دارد. در چنین فضایی از یک‌سـو رونق از تولید رخت بربسته است. از سوی دیگر نیز فعالان صنعتی به‌طور دائم گلایه‌مند شرایط هستند. بنابراین چنانچه عزمی راسخ برای بهبود شرایط وجود داشته باشد، تجدیدنظر اساسی در سیاست‌های حاکم بر صنایع ضروری به‌نظر می‌رسد.

در همین حال باید خاطرنشـان کرد: مشکلات حاکم بر عملکرد صنایع معدنی از ۲ منشـأ خارجی یعنی تحریم و داخلی یعنی سیاسـت‌گذاری غلط مسـئولان نشأت می‌گیرد. بر همین اسـاس نیز کارنامه فعالیت در بخش‌های مختلف معدن و صنایع وابسته به آن و حتی در سایر حوزه‌ها بسیار به هم شبیه است. علاوه بر این راهکار رفع این مشکلات نیز شفاف و سرراسـت به‌نظر می‌رسـد، هرچند تحقق این هدف نیازمند بروز یک خواسـت جمعی و حاکمیتی است. چنانچه این خواسـته برآورده شود، بخـش معدن و صنایع از ظرفیـت کافی برای اثرگذاری مثبت در اقتصاد برخوردار خواهد بود.

درنهایـت بایـد اقرار کرد با توجه به مشـکلات پیـش روی صنایع و عملکرد سیاسـت‌گذاران، دورنمای فعالیـت در این بخش، چندان مثبت و روشن، ارزیابی نمی‌شود.

آمیکو آسنا با پلاک منطقه آزاد ارس

نصب پلاک سـازمان منطقـه آزاد ارس بر روی خودروی آمیکو آسـنا برای اولین بار انجام شد.

بـه گزارش روابط عمومی ارس خودرو دیزل (آمیکو)، نصب پلاک سـازمان منطقـه آزاد ارس بـر روی خـودروی آمیکو آسـنا برای اولین بـار، با حضور حجت‌الله عبدالملکی دبیر شـورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و کیانی رئیس سـازمان منطقه آزاد ارس و جمعی دیگر از مسئولان در محل کارخانه آمیکو در منطقه جلفا انجام شد.









نوبت دوم

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

فراخوان مناقصه ۵۲۴۷۵۶۶۳

مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

شـرکت فولاد خوزسـتان در نظر دارد انجام فعالیت اجرایی ذیل را طبق شـرح کار و خدمات تدوین شـده مندرج در اسـناد مناقصـه پـس از ارزیابـی کیفـی از طریـق مناقصـه به پیمانکار واجد شـرایط واگذار نماید. لازم به ذکر اسـت باتوجه به اینکه اعلام آمادگی و دریافت اسناد مناقصه از طریق وب‌سایت مدیریت تامین کنندگان به آدرس الکترونیکی https://pim.ksc.ir انجام خواهد شـد. ضروری اسـت مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سـایت مذکور را جهت شـرکت در مناقصه محقق سازند.

الف) موضوع مناقصه: اجرای معابر ایمن سقف فولادسازی در کنار تجهیزات (PC)

ب) شرح مختصری از مشخصات و مقادیر کار: برداشت وضعیت موجود، تهیه مصالح ساخت رنگ‌آمیزی و نصب ستون پلتفرم راهرو و هندریل، برچیده پوشش سقف و اتصال ستون به سازه موجود، نصب ستون و پلتفرم راهرو بر روی سقف سالن و هندریل، آب‌بندی سقف سالن در محل نصب سازه.

ج) محل اجرای خدمات و مدت انجام کار: محل انجام خدمات/ پروژه در واحد پروژه‌های ناحیه فولادسازی شرکت فولاد خوزستان و مدت اجرای قرارداد از تاریخ ابلاغ شروع بکار توسط کارفرما ۹ ماه می‌باشد.

د) شرایط مناقصه‌گران متقاضی:

- داشتن ظرفیت آزاد (تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه (باتوجه به نوع مناقصه)
- دارا بودن رتبه‌بندی متناسب با موضوع مناقصه از سازمان برنامه و بودجه کشور (حسب مورد)
- داشـتن سـابقه مفید در رابطه با موضوع مناقصه و حسن‌شـهرت در فعالیت‌های گذشـته براسـاس رزومه کاری و توان فنی و مهندسی
- دارا بودن صلاحیت ایمنی معتبر از اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی براساس ماده ۲ و ۳ آیین‌نامه ایمنی امور پیمانکاری مصوب وزارت کار و امور اجتماعی در تاریخ ۱۳۸۹/۰۳/۰۵
- دارا بودن گواهی صلاحیت معتبر از اداره تعاون کار و رفاه اجتماعی موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۸۳۲۶/ت ۲۷۰۵۶ه مورخ ۸۱/۰۹/۰۵ هیات محترم وزیران درخصوص انجام خدمات موضوع مناقصه
- توانایی ارائه ضمانتنامه شرکت در مناقصه به مبلغ **۲,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰** ریال
- توانایی تهیه ضمانتنامه انجام تعهدات (در صورت برنده شدن) به میزان ۵٪ بار مالی پیمان براساس نرخ پیشنهادی
- **در تعیین برنده مناقصه و در شرایط برابر اولویت با شرکت‌های بومی استانی است.**

تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه از اساسنامه شرکتنامه و آگهی تاسیس و آخرین آگهی تغییرات ثبت شده در روزنامه رسمی کشور و هر گونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد.

هـ) محل و مهلت و چگونگی دریافت مدارک مناقصه گران: از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می‌آید پس از انتشار آگهی در این فراخوان و حداکثر تا تاریخ **۱۴۰۲/۱۲/۲۸** با مراجعه به نشانی اینترنتی فوق‌الذکر ضمن تکمیل فرآیند ثبت‌نام و تایید نهایی آن و ارسـال درخواسـت اعلام آمادگی از طریق وب‌سـایت مذکور نسـبت به بارگذاری مدارک مورد نیاز به همراه مسـتندات مربوطه مطابق با اطلاعات درخواست شده در وب‌سایت اقدام نمایید تا ارزیابی لازم وفق آیین‌نامه و دستورالعمل ارزیابی کیفی شرکت فولاد خوزستان بر روی مدارک ارسالی مناقصه‌گران به عمل آید.

تاکید می‌گردد اعلام آمادگی و ارسال مدارک، هیچگونه حقی را برای متقاضیان جهت شرکت در مناقصه‌های آتی این شرکت ایجاد ننموده و مدارک الصاقی و همچنین کسـب امتیاز براسـاس معیارهای ارزیابی کیفی و توانمندی‌های بهداشـتی و زیسـت محیطی (HSE) می‌باشد.

ضمنا اسـناد مناقصه برای متقاضیان واجد شـرایط در مرحله ارزیابی کیفی نیز از طریق آدرس مذکور قابل دریافت خواهد بود. همچنین زمان برگزاری جلسه توجیهی (سایت ویزیت) پیش از اعلام قیمت، زمان تحویل و گشایش پاکات در اسناد مناقصه درج شده است.

(ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد).

و) نام و نشـانی کارفرما: خوزسـتان اهواز - ابتدای بزرگراه خلیج‌فارس - بلوار فولاد خوزسـتان - شـرکت فولاد خوزسـتان - کدپستی: ۶۱۷۸۸-۱۳۱۱۱

ضمنا متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن **۰۹۸۶۱۳۲۱۳۶۴۶۴** آقا/خانم سیداحمد فاضلی (کارشناس امور قراردادها) تماس حاصل فرمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

یادداشت

سال سخت بورس



یاسر فلاح
کارشناس بازار سرمایه

بازار سرمایه امسال هم در قیاس با سایر بازارهای موازی سرمایه‌گذاری از رونق کافی برخوردار نبوده است. البته این کم‌رونقی به امسال اختصاص ندارد و در چند سال اخیر شاهد تکرار این داستان تکراری بوده‌ایم. به‌بیان‌دیگر این بازار در تمامی سال‌های اخیر از سایر سرمایه‌گذاری‌ها جا مانده و اتخاذ سیاست‌های متناقض و متعارض از سوی دولتمردان، مهم‌ترین شاخصه منفی موثر بر این بازار در ماه‌های اخیر بوده است. در همین حال، شعارهایی که دولتمردان درباره تنظیم بازار سرمایه سر می‌دادند، با آنچه در عمل اجرا می‌کردند، به‌شدت متفاوت بود. در چنین شرایطی، شاهد بروز مشکلات جدی در عملکرد بورس و سودآوری این بازار بودیم.

سیاست‌گذاری اشتباه دولت، تاثیر منفی بر سودآوری بازار سرمایه دارد. افزایش نرخ انرژی مصرفی صنایع، رشد بهای مواد اولیه مصرفی در صنایع پتروشیمی، وضع عوارض صادراتی قابل‌توجه روی صادرات، دشوار کردن مسیر صادرات صنایع‌معدنی و ... از مهم‌ترین ریسک‌هایی هستند که تحت‌تاثیر عملکرد دولت ایجاد می‌شوند. در ابتدای امسال در اردیبهشت، دولت تصمیم به افزایش نرخ گاز مصرفی صنایع از جمله در واحدهای پتروشیمی، سیمان و... گرفت. این در حالی است که انتظار می‌رفت تصمیم‌گیری درباره نرخ انرژی مصرفی صنایع، طبق روال گذشته در فرآیند تدوین بودجه سالانه موردتوجه قرار گیرد، اما همان راهکار قبلی که به‌سبب تغییرات سالانه موردانتقاد بسیاری از فعالان صنعتی و معدنی بود نیز، به‌کنار گذاشته شد؛ یعنی شرایط از قبل هم بدتر و نرخ گاز این صنایع پس از شروع سال تعیین شد و به‌شدت و فراتر از انتظارها افزایش یافت.

در ماه‌های پایانی امسال، وزارت نفت فرمول قیمت‌گذاری محصولات شرکت‌های پالایشگاهی اعم از بنزین و گازوئیل را تغییر داد. این فرمول جدید در عمل روند فعالیت و سودآوری صنایع پالایشگاهی را متاثر ساخت.

بنابراین باید اذعان کرد که سرمایه‌گذاران بورسی نسبت به آینده عملکرد بازار سرمایه و تصمیمات خلق‌الساعه‌ای که روند تولید را در حوزه‌های مختلف، تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهند، نگران هستند. این سرمایه‌گذاران نمی‌توانند نسبت به بروز یا عدم‌بروز چنین مشکلاتی مطمئن باشند. در واقع نبود ثبات در سیاست‌گذاری و استراتژی‌های حاکم بر عملکرد صنایع، یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتی است که عملکرد بازار سرمایه را به‌شکل منفی متاثر می‌کند. در همین حال باتوجه به عدم‌سرمایه‌گذاری کافی برای توسعه زیرساخت‌های انرژی کشور و همزمان روند رو به رشد توسعه صنعتی و اقتصادی کشور، شاهد بروز محدودیت جدی در روند تامین انرژی موردنیاز صنایع هستیم. بسیاری از صنایع بورسی در ماه‌های گرم سال با محدودیت در تامین برق روبه‌رو می‌شوند. همین صنایع در ماه‌های سرد سال مشکل جدی در تامین گاز دارند. در چنین شرایطی عملا از میزان تولید در صنایع کاسته خواهد شد. این چالش به‌منزله افت بهره‌وری، افزایش هزینه تمام‌شده تولید، مشکل حضور در بازار صادراتی و... است، به‌بیان‌کلی‌تر از ارزش سهام این مجموعه‌ها تحت‌تاثیر شرایط موردبحث کاسته خواهد شد.

متاسفانه باید اقرار کرد که این محدودیت ریشه‌دار است و به این آسانی مرتفع نمی‌شود، یعنی در سال‌های آتی نیز باید منتظر کمبود برق و گاز مصرفی صنایع باشیم و این چالش، عملکرد صنایع و بورس را به‌طوردائم متاثر می‌کند.

نبود نگاه حمایتگرانه از سوی دولت در قبال صنایع و همچنین بازار سرمایه، باید به‌عنوان دیگر ریسکی نام برد که عملکرد بازار سرمایه را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. بروز ریسک‌های امنیتی و سیاسی، دیگر محرک منفی موثر بر عملکرد بازار سرمایه است. طی امسال شاهد بروز تنش‌های جدی در منطقه بودیم. حمله اسرائیل به فلسطین و بروز تنش در خاورمیانه، ریسکی جدی است که زمینه خروج صاحبان سرمایه را از بورس فراهم می‌کند.

باتوجه به مجموع موارد یادشده، بازار سرمایه نتوانست خلاف انتظارات کلی در مسیر صعود ارزش سهام و بهبود شرایط، پیش برود. اعتماد سرمایه‌گذاران نیز به بورس تهران در چنین شرایطی نه‌تنها اصلاح نشد، بلکه روزبه‌روز تحلیل رفت.

در ادامه باید خاطرنشان کرد: همواره رقابت جدی میان سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی و بازار سرمایه وجود داشته است. نرخ بهره بانکی به‌عنوان یک بازار بدون ریسک، رقیب سرسخت بورس تهران است. انتشار اوراق با سود ۳۰ درصد از سوی دولت، به‌منزله پذیرش چنین سودی در میان فعالان بازار بود.

به‌طبع تمامی صاحبان سرمایه ترجیح می‌دهند اموال خود را به چنین بازاری بسپارند و بخشی از مشکلات خود را مرتفع کنند، در نتیجه با انتشار اوراق یادشده، تیر خلاص بر پیکره اقتصاد و بازار سرمایه زده شد.

در بررسی عملکرد یک‌ساله بازار سرمایه مطرح شد

بی‌اعتمادی به سیاست‌گذار و کم‌رونقی بورس

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

در طول نزدیک به ۳.۵ سال گذشته، همواره شاهد انتشار اخبار منفی از بورس بوده‌ایم و این بازار به‌طورپیوسته از سایر بازارهای موازی عقب مانده است. رکود؛ وصف غالب روزهای بورس تهران در سال ۱۴۰۲ بود. سیاست‌های خلق‌الساعه و خارج از انتظار سهامداران، تنش‌های ژئوپلتیک در منطقه و نبود دورنمای روشن از آینده، مهم‌ترین عواملی هستند که به خروج پول، کاهش حجم معاملات و نرخ سهام در بورس تهران منتهی شده است. در چنین شرایطی، بازار سرمایه از سایر بازارهای موازی عقب مانده و حتی نمی‌توان انتظار بازگشت دوباره آن در کوتاه‌مدت و رقابت با تورم حاکم بر اقتصاد را داشت. در چنین وضعیتی،باید اذعان کرد که عملکرد بورس تهران در قیاس با سایر بازارهای موازی غیرقابل‌پیش‌بینی است؛ در واقع نمی‌توان به بهبود شرایط این بخش در آینده نزدیک، دل خوش کرد.



عکس: صمت

رکود طولانی‌مدت

مهدی سوری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی عملکرد بازار سرمایه طی یک سال اخیر اظهار کرد: در یک سال اخیر، بازار سرمایه تنها برای چند دوره زمانی کوتاه با رونق و استقبال سرمایه‌گذاران روبه‌رو بود. در مابقی روزهای امسال، این بازار در شرایط رکود به‌سر برد.

سوری بااشاره به تورم حاکم بر اقتصاد ایران طی یک سال اخیر گفت: آمارهای رسمی و غیررسمی حکایت از تورم بیش از ۴۰ درصدی در اقتصاد کشور دارد. در چنین شرایطی، سود سرمایه‌گذاری در بسیاری از بازارها به‌اندازه تورم و حتی بیشتر از آن برآورد می‌شود، اما در همین دوره زمانی، میزان سرمایه‌گذاری در بورس تهران از بازده کافی برخوردار نبوده، تا جایی‌که باید اقرار کرد از سایر بازارهای موازی جا مانده است.

وی افزود: سرمایه‌گذاران بورس طی یک سال اخیر منتظر بودند که این بازار دوباره به مسیر رشد و رونق بازگردد، اما این خواسته به‌نتیجه نرسید.

سوری گفت: نبود اعتماد به سیاست‌گذار یکی از دلایل اصلی کم‌رونقی بازار سرمایه است. نگاهی در کشور ترویج می‌شود که سودهای حاصل از عملکرد شرکت‌های بورسی را قابل‌توجه و غیرقابل‌قبول می‌داند. این نگاه در شرایطی وجود دارد که شرکت‌های سودده فعال در بازار سرمایه، سهامدارانی دارند؛ سهامدارانی که با اتکا به آمار فروش و سودآوری تولید، اقدام به سرمایه‌گذاری و خرید سهام این شرکت‌ها کرده‌اند. بنابراین هر نوع دست‌درازی به سود این شرکت‌ها در عمل به‌منزله تحمیل خسارت به فعالان بازار سرمایه و شرکت‌های موردبحث خواهد بود.

این فعال بازار سرمایه گفت: در حال حاضر صاحبان سرمایه می‌دانند اگر کسب‌وکار یا فعالیت تولیدی در کشور به رونق و سوددهی برسد، دولت در سود آن مجموعه، دست‌درازی خواهد کرد. در چنین فضایی، میل به سرمایه‌گذاری در کشور کاهش خواهد یافت. به‌این‌ترتیب در سالیان اخیر تمایل به احداث صنعت جدید یا کسب‌وکار تازه در کشور، کاهش یافته است. در واقع بسیاری از افراد ترجیح می‌دهند سرمایه خود را به دلالی و کسب سودهای سریع منتقل کنند، اما باتوجه به سیاست‌های اشتباه حاکم بر روند تولید و تغییرات مداوم در سیاست‌گذاری‌های صنعتی، در عمل مسیر توسعه صنعتی مسدود شده است.

سوری گفت: تغییر نرخ خوراک واحدهای پتروشیمی، تغییر بهای بنزین مصرفی واحدهای پالایشگاه‌ها، تغییر نرخ تعرفه واردات، افزایش هرساله و قابل‌توجه حقوق دولتی معادن، وضع عوارض صادراتی، دشوار کردن مسیر صادرات و حضور محصولات معدنی در بازار جهانی، سختگیری در پیمان‌سپاری ارزی و..... همگی مانع سودآوری شرکت‌های بورسی و رونق عملکردی بازار سرمایه بودند.



در واقع تمامی موارد یادشده موید آن هستند که دولت در این یک سال، نگاه درستی به فضای کسب‌وکار نداشته است. نبود نگاه حمایتگرانه از سوی دولت و سنگ‌اندازی‌های هرروزه در این مسیر نیز، از رونق این بازار می‌کاهد.

این کارشناس بورسی بااشاره به استقبال عمومی از سرمایه‌گذاری در بورس طی سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، اظهار کرد: در سال‌های گذشته، مردم با وعده کسب سود حداکثری به سرمایه‌گذاری در بورس تهران تشویق شدند.

این تشویق زمینه حضور حداکثری مردم و جذب سرمایه قابل‌توجه را به این بازار فراهم کرد. در واقع بورس به محملی برای تامین کسری بودجه دولت بدل شد و سرمایه مردم در جریان سرمایه‌گذاری در این بخش، در عمل از دست رفت، به‌این‌ترتیب از میزان و رغبت به حضور در این بازار، کاسته شد. به‌بیان‌دیگر سرمایه‌های عمومی از بازار سرمایه خارج شدند و بورس و فعالان سنتی این بازار، باقی ماندند. در شرایطی که بازار سرمایه دیگر جذابیتی برای ورود سرمایه‌های جدید ندارد و منابع جدید به آن تزریق نمی‌شود، نمی‌توان به دورنمای روشن آن دل بست.

امید از دست‌رفته

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: مشکلات عدیده‌ای در مسیر عملکرد شرکت‌های بورسی وجود دارد که بازدهی سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع‌معدنی را متاثر ساخته است. اصرار دولت به قیمت‌گذاری دستوری در صنایع مختلف، نرخ بالای بهره بانکی، نرخ تبعیض‌آمیز نرخ ارز و الزام صنعتگران به بازگشت ارز صادراتی با بهای به‌مراتب پایین‌تر از نرخ آن در بازار آزاد و همچنین قوانین و مقررات خلق‌الساعه، مانع بازگشت بازار سرمایه به مسیر صعود و کسب جایگاه واقعی این بازار هستند.

وی افزود: در چنین شرایطی، سرمایه مردم جذب بازارهای موازی می‌شود. در واقع در شرایطی که سود سپرده بانکی به ۳۰ درصد می‌رسد و هیچ ریسکی نیز آن را تهدید نمی‌کند، سرمایه‌گذاری در بازار پرریسکی همچون بورس، در عمل بی‌معنا است.

دارابی گفت: از مجموع موارد یادشده، می‌توان این‌طور برداشت کرد که متاسفانه در حال حاضر بازار سرمایه از شرایط مساعدی برخوردار نیست.

این کارشناس بازار سرمایه بااشاره به موضع‌گیری‌های دولت در جریان تصویب بودجه سال ۱۴۰۳ گفت: مواد مطرح‌شده در بودجه، در عمل سودآوری صنایع بورسی بزرگ را متاثر می‌کند و بهره‌وری بازار سرمایه را با مشکلات جدی روبه‌رو کرده است. در کشور ما معادن در رده انفال قرار دارند، بر همین اساس نیز، دولت هزینه‌ای را تحت‌عنوان حقوق دولتی از بهره‌برداران معدنی دریافت می‌کند. علاوه بر حقوق دولتی، معادن موظف هستند مبالغ دیگری را تحت‌عنوان مالیات و... به دولت بپردازند. وی گفت: در سال‌های اخیر، هزینه حقوق دولتی معادن به‌شدت افزایش یافته؛ همین موضوع نیز از تمایل عمومی به سرمایه‌گذاری در حوزه معدن کاسته است.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: ایران از ظرفیت ویژه‌ای در بخش معدن برخوردار است، اما به‌دلیل بی‌ثباتی در سیاست‌های معدنی و تغییرات مداوم در قوانین و مقررات، کمتر تمایلی به سرمایه‌گذاری در بخش معدن وجود دارد. در همین حال، رغبتی به فعالیت‌های اکتشافی و استخراجی وجود دارد. اکتشاف تنها در برخی حوزه‌های معدنی از جمله کانی‌های فلزی، طلا، سنگ‌آهن، معادن روباز و... توسعه یافته‌اند.



دارابی گفت: سرمایه‌گذاری در این بخش به‌شدت محدود شده است. چنانچه عملکرد شرکت‌های معدنی و به‌ویژه مجموعه‌های بزرگ رصد شود، شاهد سودآوری در عملکرد آنها هستیم، اما این سودآوری اسمی است و عموما از تورم نشأت می‌گیرد؛ در نتیجه انتظار می‌رود دولت از دست‌درازی به سود صنایع صرف‌نظر کند.

دارابی بااشاره به تصویب عوارض صادراتی و تاثیر آن بر عملکرد صنایع بزرگ بورسی کشور گفت: این عوارض صادراتی در شرایطی وضع شده‌اند که همه کشورها صادرات را تشویق می‌کنند، در نتیجه شاهد بروز رکود بیشتر در سهم‌های معدنی خواهیم بود. در واقع باتوجه به سیاست‌های اتخاذشده از سوی دولت، نمی‌توان به آینده فعالیت در حوزه معدن و صنایع‌معدنی امید داشت.

سخن پایانی

بازار سرمایه در رده بازارهای هوشمند قرار دارد، یعنی نسبت به ریسک‌های مختلف سیستماتیک و غیرسیستماتیک حساس است و واکنش نشان می‌دهد، بنابراین رکودی که بر عملکرد بازار سرمایه سایه انداخته است را باید واکنشی در قبال سیاست‌های حاکم بر این بازار دانست. نرخ قابل‌توجه اوراق دولتی با سود تضمین‌شده ۳۰ درصدی که امسال منتشر شد، به‌منزله چراغ سبز دولت به افزایش نرخ بهره بانکی است،بنابراین آینده سرمایه‌گذاری در بورس را با اماواگرهای جدی روبه‌رو می‌کند. در همین حال ریسک‌های ژئوپلتیک حاکم بر منطقه امسال افزایش یافت و به مانع جدی در مسیر صعود بورس بدل شد. در ادامه شاهد رشد قابل‌توجه بهای دلار در بازار آزاد بودیم که بازهم سیگنال منفی دیگری را روانه بازارهای جهانی کرد.

تصمیمات خلق‌الساعه سیاست‌گذاران و همچنین مدیران بورسی، دیگر محرک منفی موثر بر عملکرد بازار سرمایه طی ماه‌های گذشته بوده است. علاوه بر تمام موارد یادشده، روند بررسی و تصویب بودجه سال ۱۴۰۳ نیز محرک منفی دیگری بود که عملکرد بورس تهران را متاثر ساخت. بسیاری از مواد مطرح‌شده در بودجه سال ۱۴۰۳، تاثیر منفی بر عملکرد بورس دارد و از رغبت به سرمایه‌گذاری در این بازار خواهد کاست.

تحت‌تاثیر برنامه مالیاتی دولت، باید اقرار کرد که بسیاری از بنگاه‌های صنعتی با مشکلات جدی در فعالیت خود روبه‌رو خواهند شد. در واقع بخش بزرگی از بار کسری بودجه بزرگ دولت به دوش صنایع خواهد افتاد. در چنین فضایی هیچ انگیزه‌ای برای جذب سرمایه به بورس وجود ندارد.

تغییر نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، تغییر بهای بنزین مصرفی واحدهای پالایشگاهی، تغییر تعرفه واردات، افزایش حقوق دولتی معادن، وضع عوارض صادراتی، سختگیری در پیمان‌سپاری ارزی و... همگی مانع رونق عملکردی بازار سرمایه هستند

استفاده حداکثری از فناوری برای ارتقای نظارت و بهبود گزارشگری مالی

وزیر اقتصاد در چهارمین نشست هم‌اندیشی ذی‌حسابان دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۴۰۲، اظهار کرد: اگر رکن ذی‌حسابی برای نظارت مالی نبود، بسیار بیشتر از وضعیت فعلی، شاهد بی‌انضباطی مالی بودیم.

به گزارش وزارت اقتصاد و امور دارایی، سیداحسان خاندوزی افزود: زحمات ذی‌حسابان در مرحله قبل و هنگام هزینه‌کردها، باعث می‌شود که حداکثر دقت در حوزه نظارت مالی اعمال شود.

وزیر اقتصاد با یادآوری اینکه از آغاز فعالیت در وزارت اقتصاد بر تقویت نقش مستقل ذی‌حسابان تاکید شده است، گفت: ذی‌حسابان باید به‌طورقانونی به مدیران دستگاه‌های اجرایی کمک کنند، اما جایگاه آنها به‌عنوان عنصر مستقل در دستگاه‌ها باید موردتوجه قرار گیرد.



وی بیان داشت: برای آنکه الگوی موجود ذی‌حسابان در دستگاه‌های اجرایی را برای بخش دیگری از نهادهای عمومی و حاکمیتی تسری دهیم، باید بخش‌هایی را که در دهه‌های گذشته به‌تدریج از ذیل این مجموعه خارج شده‌اند، دوباره برقرار کنیم. وزیر اقتصاد اضافه کرد: با زحمات خزانه‌داری، انتظار می‌رود برای سال آینده برای بخشی از شهرداری اصلی کشور، نظاماتی مشابه آنچه اکنون در دستگاه‌های اجرایی اعمال می‌شود را اجرایی کنیم و پوشش بیشتر نظارت مالی از طریق ذی‌حسابی را گسترش دهیم. خاندوزی خاطرنشان کرد: در بلندمدت، اگر ایراداتی در این حوزه‌ها وجود داشته باشد، اصلاح خواهیم کرد.

وی بااشاره به آنکه مسئله انطباق یا نزدیک شدن به استانداردها و فناوری‌های روز نیز مطرح است، اظهار کرد: باید در حوزه ذی‌حسابی، تصویر گذشته را تغییر داد و حداکثر استفاده را از فناوری‌ها داشت تا ارتقای نظارت و بهبود گزارشگری مالی تحقق یابد.

وزیر اقتصاد تصریح کرد: تدبیر خوبی اندیشیده شده است تا از ظرفیت کادرسازی معاونان ذی‌حسابی در دستگاه‌های اجرایی استفاده شود. خاندوزی گفت: در کنار این چابکی که با اقدامات خزانه و پرداخت به ذی‌نفع نهایی را شاهد هستیم، باید بتوانیم این چابکی را در لایه‌های پایین‌تر هم تسری دهیم تا نظام ذی‌حسابی کشور به یک نهاد چابکی تبدیل شود و به استقبال تحولات و فناوری‌های جدید برود و از اقتضائات و ابزارهای جدید عقب نماند.

وی بیان کرد: یک نگرانی وجود دارد که با ورود فناوری‌های جدید، برخی بخش‌ها تضعیف شوند، اما چاره‌ای نداریم که به‌سرعت با این اقتضائات که در نظام حکمرانی کشور و دستگاه‌های کشور شکل‌گرفته، پیش برویم و گام‌به‌گام خود را با آنها تطبیق دهیم.

وزیر اقتصاد در پایان گفت: مواردی را که مستلزم تغییر یا اخذ مجوز از دولت و سران قوا یا ارسال لایحه برای مجلس آینده است، پیگیری و مواردی را که امکان‌پذیر است، در دولت مصوب می‌کنیم.

نگاهی به صادرات ایران در ۱۱ ماهه ۱۴۰۲

۵ مقصد نخست صادرات ایران

۱۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار	چین
۸ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار	عراق
۵ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار	امارات
۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار	ترکیه
۲ میلیارد دلار	هند

اینفوگرافی: سیمین عابدی

هیات موضوع قانون ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمان‌های فاقد سند مالکیت — نوبت اول

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک منطقه یک زنجان

برابر رای هیات قانون صدرالعشاره تصرفات مالکانه اقای حسین شیر محمدی فرزند رزاق نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۰۳۰.۳۸مترمربع پلاک ۱۲۹۱ فرعی از ۱۰ اصلی واقع در روستای دیزج بالا بخش ۷ زنجان خریداری از آقای سعید محمدی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در مهلت مقرر طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ — رئیس ثبت اسناد منطقه یک زنجان - علیرضا حسن زاده

موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمان‌های فاقد سند مالکیت — نوبت اول

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک منطقه یک زنجان

برابر آراء هیات قانون صدرالعشاره تصرفات مالکانه آقایان محمدرضا شکوری فرزند محمدعلی نسبت به ۶ دانگ ۸ قطعه زمین مزروعی بالسویه در پلاک ۷ اصلی روستای گل بلاغی بخش ۵ زنجان خریداری از آقای محمدعلی شکوری به شرح ذیل محرز گردید. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در مهلت مقرر طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

۱. پلاک ۶۴۱ فرعی به مساحت ۱۱۴۸.۴۹مترمربع
۲. پلاک ۶۴۰فرعی به مساحت ۴۸۵.۸۳ متر مربع
۳. پلاک ۶۳۹ فرعی به مساحت ۸۰۱۲.۷۱ متر مربع
۴. پلاک ۶۳۸ فرعی به مساحت ۸۴۱.۲۸ متر مربع
۵. پلاک ۶۳۷ فرعی به مساحت ۲۴۱۸.۵۲ متر مربع
۶. پلاک ۶۳۵ فرعی به مساحت ۱۷۱۸.۲۳ متر مربع
۷. پلاک ۶۳۶ فرعی به مساحت ۲۵۳۷.۴۳ متر مربع
۸. پلاک ۶۴۲ فرعی به مساحت ۱۷۱۴.۲۷ مترمربع

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ — رئیس ثبت اسناد منطقه یک زنجان - علیرضا حسن زاده

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی — نوبت دوم — شناسه ۱۶۷۰۹۸۸

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان مازندران

برابر کلاسه پرونده **شماره ۱۴۰۲۱۱۴۴۱۰۰۱۸۰۰۰۵۳۶** **رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۱۰۰۱۸۰۱۰۹۵۰** هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی عباس‌آباد تصرفات مالکانه و بلامعارض **مهدی ابوالحسنی فرزند یحیی نسبت به شش‌دانگ یک قطعه زمین کشاورزی به مساحت ۵۹۲/۹۲ مترمربع (کاربری کشاورزی) تحت پلاک ۲۵۱۵ فرعی از ۳۷۲ اصلی واقع در قریه تیلورسر دهستان کلارآباد** خریداری از یحیی ابوالحسنی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

عباس رحمت پور رکنی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان عباس آباد

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۰۵ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی ساختمانهای فاقد سند رسمی — نوبت دوم — شناسه ۱۶۷۳۵۹۵

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان جویبار

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۲۰ و **برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۱۰۰۱۴۰۰۵۱۵۱ - ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ هیات مستقر در واحد ثبتی جویبار به کلاسه پرونده شماره ۱۴۰۲۱۱۴۴۱۰۰۱۴۰۰۰۳۸۲** ماده یک قانون مذکور، تصرفات مالکانه بلامعارض **متقاضی نورعلی گیلانی جویباری فرزند علی نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین باغی به مساحت ۲۴۰۸/۱۵ مترمربع قسمتی از پلاک... فرعی از ۱۰- اصلی واقع در جویبار- کلاگر محله- ابتدای خیابان شافرا بخش هفت ثبت جویبار خریداری از علی گیلانی** محرز گردید.

لذا به موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق روزنامه محلی و کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها رای هیات الصاق تا در صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده اعتراض داشته باشند باید از تاریخ انتشار اولین آگهی و در روستاها از تاریخ الصاق در محل تا دو ماه نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. معترض باید ظرف یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض مبادرت به تقدیم دادخواست به دادگاه عمومی محل را ارائه نماید در غیر این صورت اداره ثبت مبادرت به صدور سند مالکیت می‌نماید و صدور سند مالکیت مانع از مراجعه متضرر به دادگاه نمی‌باشد./

سقا قاسمی، رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان جویبار

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۰۵ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹

گزارش خبری

ایران و ویتنام در مسیر امضای موافقتنامه تجارت ترجیحی



معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران در دیدار با معاون وزیر امور خارجه ویتنام با دعوت از هیات ویتنامی برای حضور در رویداد «ایران اکسپو ۱۴۰۳» در زمینه امضای موافقتنامه تجارت ترجیحی بین دو کشور ابراز تمایل کرد.

طرف ویتنامی نیز از آمادگی این کشور برای انعقاد موافقتنامه و وضع تعرفه ترجیحی با ایران خبر داد.

مهدی ضیغمی، معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران در دیدار با معاون وزیر امور خارجه ویتنام، با اشاره به اهمیت بازار ویتنام برای ایران، گفت: رئیس‌جمهوری ایران، بر توسعه روابط تجاری با کشورهای شرق آسیا تاکید دارند و کشور ویتنام در این حوزه، جزو ۱۵ کشور دارای اولویت تجاری است.

ضیغمی با اشاره به اینکه ویتنام جزو مهم‌ترین شرکای تجاری قلمداد می‌شود و جمهوری اسلامی ایران خواستار حضور جدی در بازار ویتنام است، اظهار امیدواری کرد مذاکره با مسئولان ویتنامی منجر به نتایج مطلوب در این زمینه شود.

به‌گفته معاون وزیر صمت، رایزنان بازرگانی ایران در ویتنام مستقر هستند و در راستای پیشبرد معاملات تجاری بین دو کشور تلاش می‌کنند.

معاون وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت با اشاره به اهمیت رویداد تجاری ایران‌اکسپو، از مقامات دولتی، بخش خصوصی و تجار ویتنام برای شرکت در رویداد مهم ملی ایران‌اکسپو ۱۴۰۳ دعوت کرد و از برگزاری کمیسیون مشترک دو کشور در ماه مه۲۰۲۴ خبر داد.

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران همچنین باتوجه به علاقه‌مندی طرف ویتنامی برای همکاری بخش‌های خصوصی دو کشور از توافق برای تسهیل این امر خبر داد.

ضیغمی با اشاره به ابراز تمایل طرف ویتنامی برای توسعه تجارت در زمینه خوراک حلال، افزود: سازمان ملی استاندارد ایران مرجع رسمی تصمیم‌گیری در حوزه صنعت حلال است و آمادگی داریم در این زمینه اطلاعات و تجربیات خود را با طرف ویتنامی تبادل کنیم.

به‌گفته وی ایران همچنین در زمینه‌های ساخت تجهیزات پزشکی، تکنولوژی با فناوری بالا و حوزه‌های نفت و گاز آماده همکاری با ویتنام است.

معاون وزیر صمت در ادامه با تاکید بر اینکه زیرساخت‌های محصولات نانو و های‌تک در ایران فراهم است، گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان زیادی در ایران آماده ارائه محصولات خود به ویتنام هستند.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه تجارت، ضیغمی با توجه به درخواست طرف ویتنامی برای رفع مشکل دریافت ویزا، بر اهمیت دیپلماسی گردشگری تاکید کرد و افزود: باتوجه به لغو روادید گردشگران ویتنامی، تقاضای تسهیل صدور ویزا برای ایرانیان داریم و امیدواریم این مشکل در آینده نزدیک حل‌وفصل شود.

رئیس کل سازمان توسعه تجارت با بیان اینکه رفع موانع بانکی برای ایران حائزاهمیت است، در این باره راه‌حل‌های جایگزین سوئیفت و همچنین استفاده از ارزهای ملی و ارز کشورهای ثالث را مطرح کرد.

ضیغمی با اشاره به بحث تهاتر محصولات کشاورزی، گفت: به‌نظر می‌رسد امکان تهاتر سیب و کیوی ایران با محصولات گرمسیری مانند موز، نارگیل و آناناس از ویتنام وجود داشته باشد.

معاون وزیر صمت با بیان اینکه ایران با بسیاری از کشورها توافقنامه تجارت ترجیحی امضا کرده، گفت: تمایل داریم با طرف ویتنامی موافقتنامه تجارت ترجیحی را امضا کنیم، زیرا این اقدام در نهایت به توسعه تجارت بین دو کشور کمک شایانی خواهد کرد.

در ادامه این دیدار، معاون وزیر امور خارجه ویتنام با تاکید بر اینکه ویتنام خواستار توسعه روابط اقتصادی و تجاری با ایران است، گفت: ویتنام تمایل به برگزاری کمیسیون مشترک بین دو کشور دارد و هدف از سفر به ایران اعلام آمادگی برای توسعه ارتباطات و تعاملات تجاری با ایران است.

وی با ابراز تمایل به حضور شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه صنعت ویتنام، از وزیر و معاون وزیر جمهوری اسلامی ایران برای شرکت در نمایشگاه صنعت این کشور که در ماه ژوئن برگزار می‌شود، دعوت کرد.

معاون وزیر امور خارجه ویتنام در ادامه با بیان اینکه هدف ما تدوین نقشه راه برای توسعه تجارت با ایران است، گفت: وضع تعرفه ترجیحی با ایران برای ما بسیار اهمیت دارد.

ویتنام با کشورهای زیادی موافقتنامه تعرفه آزاد را امضا کرده و آمادگی خود را برای انعقاد موافقتنامه تجارت ترجیحی با ایران نیز اعلام می‌کند.

وی همچنین ابراز امیدواری کرد با عنایت به اینکه دو کشور ظرفیت خوبی در زمینه مواد غذایی دارند، بتوانند در تامین نیازهای یکدیگر گام‌های موثری بردارند.

تجارت ایران در ۱۴۰۲ زیر ذره‌بین صمت

تجارت در چنگال سیاست‌های اشتباه

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

در سال ۱۴۰۲ تجارت ایران فرازونشیب‌های بسیاری را تجربه کرده و ظاهرا خیال رسیدن به نقطه مطلوب را ندارد. منظور از نقطه مطلوب نیز همین اهدافی است که هر سال بدون‌توجه به میزان تحقق در سال قبل تعیین می‌شود. از سوی دیگر سال ۱۴۰۲ پربار است؛ از سفر و توافق بگیر تا عضویت در گروه‌های مختلف مانند شانگهای، بریکس و اوراسیا و.... گروه‌هایی که هر بار پس از عضویت در آن وعده رسیدن به تجارتی رؤیایی به مردم داده شد.

این در حالی است که براساس آخرین آمارهای گمرک در ۹ ماه ابتدایی سال حجم تجارت خارجی کشور (مجموع واردات و صادرات) با رشد ۷ درصدی به بالغ بر ۱۱۲ میلیارد دلار رسید.

نفس‌های ۱۴۰۲ به شماره افتاده و دیگر وقت جمع کردن بار رسیده و باید حساب و کتاب کرد که در سال جاری با تجارت ایران چه کردیم؟



عکس: صمت

نگاهی به تجارت در ۱۴۰۲

فروردین ۱۴۰۲: ۱۰ میلیون و ۴۷۱ هزار تن کالا به ارزش ۳ میلیارد و ۶۴۵ میلیون دلار به خارج از کشور صادر شد. همچنین در یک ماه ابتدایی ۱۴۰۲ یک میلیون و ۸۲۹ هزار تن کالا به ارزش ۳ میلیارد و ۸۷ میلیون دلار وارد کشور شد.

فروردین تراز تجاری ایران مثبت شد و رقم ۷۲۷میلیون دلار را به ثبت رساند، اما مثبت بودن تراز تجاری نتوانست حتی یک ماه بعد تداوم داشته باشد و در باقی ماه‌های سال شاهد کسری تجاری بوده‌ایم.

دوماهه ۱۴۰۲: تجارت خارجی کشور ۲۵ میلیون و ۷۳۲ هزار تن به ارزش ۱۵ میلیارد و ۴۵۴ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد. از مجموع تجارت خارجی کشور در ۲ ماه امسال، ۲۱ میلیون تن به ارزش ۷ میلیارد و ۵۱۳ میلیون دلار به صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی به‌استثنای نفت خام، نفت کوره، نفت سفید و تجارت چمدانی و ۴ میلیون و ۷۳۲ هزارتن به ارزش ۷ میلیارد و ۹۴۱ میلیون دلار به واردات اختصاص داشت.

در اردیبهشت کسری تجاری به یک‌میلیارد و ۳۰۹میلیون دلار رسید.

در خرداد فاصله صادرات و واردات کاهشی شد و تراز تجاری منفی ۹۸۰میلیون دلار ثبت شد.

بهار ۱۴۰۲: تجارت خارجی ایران ۲۶.۵ میلیارد دلار شد که از این میزان سهم صادرات ۱۲.۵ میلیارد دلار و سهم واردات ۱۴ میلیارد دلار بوده است. به‌عبارت شفاف‌تر از مجموع تجارت ایران در مدت یادشده ۳۵.۵ میلیون تن کالا به ارزش ۱۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار به‌استثنای نفت خام، نفت کوره، نفت سفید و تجارت چمدانی سهم صادرات و ۸ میلیون و ۶۰۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۴ میلیارد دلار سهم واردات کشور بود.

دوباره در تیر شاهد منفی‌تر شدن تراز تجاری بوده‌ایم. در این ماه واردات یک‌میلیارد و ۹۲۶میلیون دلار از صادرات بیشتر بود. در مرداد فاصله صادرات و واردات اندکی تغییر کرد اما تراز منفی همچنان تداوم یافت. کسری تجاری این ماه یک‌میلیارد و ۴۷۴میلیون دلار ثبت شد.

روند کاهشی کسری تجاری در شهریور نیز ادامه یافت و تراز منفی یک‌میلیارد و ۳۷۱میلیون دلار در ماه آخر تابستان رقم خورد.

شش‌ماهه ۱۴۰۲: تجارت خارجی کشور در نیمه اول امسال با حدود ۵ درصد افزایش به حدود ۵۴.۶ میلیارد دلار رسید. میزان وزنی تجارت خارجی کشور در این مدت ۸۵ میلیون و ۳۰۰ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۳.۷۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. در ۶ ماه نخست ۱۴۰۲ بیش از ۶۷ میلیون و ۷۰۰ هزار تن انواع کالاهای غیرنفتی به ارزش ۲۴ میلیارد و ۱۴۴ میلیون دلار صادر شد که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزن ۲۹ درصد افزایش و از لحاظ ارزش ۲.۶۲ درصد کاهش داشته است. میزان واردات کشور در نیمسال اول امسال به ۱۷ میلیون و ۶۰۰ هزار تن به ارزش ۳۰ میلیارد و ۴۴۳ میلیون دلار رسید که از افزایش ۶.۸۹ درصدی در وزن و ۱۱.۶۲ درصدی در ارزش نسبت به مدت مشابه سال قبل خبر می‌دهد.

ده‌ماهه ۱۴۰۲: حجم تجارت خارجی کشور شامل مجموع صادرات و واردات در ۱۰ ماه ابتدایی امسال با احتساب صادرات نفت خام، خدمات فنی-مهندسی و برق به ۱۲۶ میلیارد دلار رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۲.۴۱ درصد افزایش داشته است.

تجارت پاییز با افزایش فاصله صادرات و واردات همراه شد؛ به‌گونه‌ای که در مهر تراز منفی یک‌میلیارد و ۴۴۹میلیون دلار را شاهد بوده‌ایم. اما بیشترین کسری تجاری در آبان تجربه شد. در این ماه کسری تجاری به ۲میلیارد و ۱۲۹میلیون دلار رسید تا رکورد کسری تجاری سال جاری را در اختیار بگیرد.

کسری تجاری در این ماه به ۲میلیارد و ۱۲۹میلیون دلار رسیده است. مقایسه ارزش صادرات و واردات در ۱۱ ماه گذشته حکایت از آن دارد که بیشترین صادرات در خرداد انجام شده و کمترین ارزش صدور کالا مربوط به تیر است. در بخش واردات هم در فروردین کمترین ارزش برای واردات ثبت شده و بیشترین ورود کالا در آذر رقم خورده است.

کارنامه تجارت ۱۴۰۲ بدتر از سال گذشته است



مسعود دانشمند، فعال تجاری درباره تجارت ایران در سال ۱۴۰۲ به صمت گفت: متاسفانه در سال جاری تجارت مانند سال‌های قبل درگیر سیاست‌های غلط؛ از عدم تخصیص ارز تا بخشنامه‌های یک‌شبه شد که هر یک به‌نوبه خود در تجارت سکته ایجاد کرد.

وی با اشاره به تبعات تصمیم‌گیری‌های غلط و بی‌برنامگی اظهار کرد: وقتی تجارت دائم مشکل داشته باشد، با کاهش صادرات روبه‌رو خواهیم شد که به‌دنبال آن تولید نیز به مشکل می‌خورد و در نهایت منجر به بیکاری خواهد شد. نتیجه چنین روندی نیز کاهش رشد اقتصادی خواهد بود.

اهداف تحقق‌نیافته

دانشمند با اشاره به عدم تحقق اهداف تجاری بیان کرد: متاسفانه اهداف، بدون توجه به میزان تحقق‌شان در سال‌های قبل و کارشناسی‌های لازم تعیین می‌شوند. بهتر است به‌جای اعلام آمار و ارقام دل‌خوش‌کننده کمی واقع‌بینانه اعداد را بررسی کنیم تا نتایج بهتری حاصل شود.

عضویت‌های بی‌نتیجه

این فعال تجاری با اشاره به عضویت ایران در گروه‌های مختلف در سال ۱۴۰۲ گفت: مثلا گروه بریکس و شانگهای چه نتایج مثبتی برای اعضای خود داشتند؟ شانگهای و بریکس یک دورهمی است که هیچ‌گونه نتیجه مثبتی برای ایران نداشتند و تنها کالاهای بی‌کیفیت کشورها نصیب ایران شد. در گروه بریکس هیچ صندلی برابری برای ایران وجود ندارد. درباره اکو نیز همین است و اصلا خبری از دستاوردهای آن برای ایران است؟ تاریخچه اکو مربوط به سال‌های بسیار دور است. نخستین بار توسط نوری سعید، نخست‌وزیر عراق در اوایل فوریه۱۹۵۵ اتحادیه‌ای مرکب از امریکا، انگلستان، ترکیه، پاکستان، ایران و عراق تشکیل شد، اما عراق پس از کودتای عبدالکریم قاسم در ۲۳ تیر ۱۳۳۷ و سرنگونی نظام سلطنتی، در مارس ۱۹۵۹ از پیمان بغداد خارج شد و این پیمان ضربه‌ای اساسی خورد. در اوت آن سال، نام پیمان بغداد به سازمان پیمان مرکزی سنتو تغییر یافت و مرکز آن را از بغداد به آنکارا بردند. اکو یک سازمان اقتصادی منطقه‌ای است که ۳ کشور ایران، پاکستان و ترکیه در سال ۱۳۴۱ (۱۹۶۲) نخستین بار این سازمان را با نام «آرسی‌دی» یا «سازمان همکاری عمران منطقه‌ای» پایه‌ریزی کردند.

در هر حال در نهایت چیزی نصیب ایران نشد، زیرا باز هم ایران در این گروه منزوی شد. در حال حاضر تنها ترکیه از تسهیلات گمرکی اکو استفاده می‌کند و ایران فقط تماشاگر است، زیرا ترکیه و چین با برنامه‌ریزی از امکانات بهره می‌برند. نمونه‌های بسیاری وجود دارد که ایران با عضویت در گروه‌های مختلف تنها حق عضویت می‌پردازد و هیچ امکانات دیگری ندارد و تنها عضویت‌های بی‌ثمر تکرار شده است.

اصلا ایران با سیطره کشورهایی چون چین، هند، روسیه و برزیل جایی برای بهره‌برداری ندارد، زیرا هیچ پروژه تجارتی برای استفاده از امکانات ندارد.

یک برآورد

دانشمند با برآورد کارنامه تجاری ایران در سال ۱۴۰۲ اظهار کرد: شک نکنید که کارنامه تجارت ۱۴۰۲ بسیار بدتر از ۱۴۰۱ خواهد بود. دولت برای جلوگیری از تکرار تراز تجاری منفی باید در بازار ثبات ایجاد کند و قوانینی را برای یک سال تجاری وضع و از اتخاذ تصمیمات یک‌شبه جلوگیری کند، زیرا متاسفانه مدت‌هاست تجار نمی‌توانند، هیچ برنامه‌ای برای تجارت داشته باشند.

> اهداف، بدون توجه به میزان تحقق‌شان در سال‌های قبل و کارشناسی‌های لازم تعیین می‌شوند

تجارت آزاد با اتحادیه اوراسیا بهترین اتفاق تجاری ۱۴۰۲



کامبیز میرکریمی، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه با اشاره به بهترین اتفاق تجاری در سال ۱۴۰۲ به صمت گفت: بهترین اتفاقی که در تجارت ۱۴۰۲ رخ داد، عضویت ایران در اتحادیه تجارت آزاد اوراسیا است. همه مراحل لازم برای تجارت آزاد میان کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا طی شده و تنها برخی اقدامات باقی مانده که از سال ۱۴۰۳ شاهد تجارت آزاد با کشورهای عضو این اتحادیه خواهیم بود.

وی با اشاره به اثرات مثبت توافق تجارت آزاد بین ایران و اوراسیا اظهار کرد: اتحادیه اوراسیا به‌سبب آنکه از جمعیت بالایی برخوردار است، می‌تواند انگیزه بسیار مناسبی برای صادرات باشد، همچنین با این توافق اطمینانی در تولیدکنندگان شکل خواهد گرفت که دیگر موافقتنامه‌ها تحت تاثیر تصمیمات ضرب‌الاجل قرار نخواهد گرفت. کشورهای عضو اوراسیا متقاضی بسیاری از محصولات ما از جمله کالاهای با ارزش افزوده، صنعتی و تکنولوژی هستند؛ از این رو با امضای«توافق تجارت آزاد» تولید و به تبع آن سودآوری صنایع نیز افزایش خواهد یافت. از سوی دیگر تنوع محصولات صادراتی به کشورهای عضو این اتحادیه بالا است و حال با تجارت آزاد می‌توان مقدار آن را نیز افزایش داد و همچنین شاهد جهشی در صادرات با روسیه خواهیم بود. در مجموع با توسعه تجاری ایران و کشورهای اوراسیا تا سال ۱۴۰۳ مشکلات فعالان اقتصادی در حوزه گمرک، تعرفه‌ها و بازار رقابتی حل خواهد شد و به مرور با مدیریت مناسب شاهد افزایش سرمایه‌گذاری‌های خارجی و افزایش درآمدهای ارزی خواهیم بود.

حذف دلار و استقلال در مبادلات ارزی

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه با تاکید بر نتایج مثبت عضویت ایران در گروه‌های مختلف گفت: بی‌شک عضویت ایران در گروه‌های مختلف کمک شایانی به تجارت می‌کند. برای مثال در گروه بریکس تلاش برای حذف دلار و استقلال در مبادلات ارزی انجام شده که همین موضوع می‌تواند تاثیرات بسیاری بر تجارت داشته باشد.

چالش‌های تجارت در ۱۴۰۲

میرکریمی با اشاره به مهم‌ترین چالش‌های موجود در تجارت در سال ۱۴۰۲ بیان کرد: چالش اصلی تجارت، نرخ ارز است. با افزایش نرخ ارز در بازار سیاه کالاها نیز دچار افزایش نرخ می‌شوند. از سوی دیگر بانک مرکزی به‌دنبال تثبیت نرخ ارز در تورم بیش از ۴۰ درصد است که در نتیجه آن شاهد کاهش صادرات هستیم. در کل تجار به‌دلیل سیاست تثبیت ارز باوجود افزایش پایه پولی و رشد سریع نقدینگی دچار مشکلات بسیاری هستند. از سوی دیگر سازمان توسعه تجارت با هدف افزایش مراودات تجاری برنامه‌ریزی می‌کند اما در مقابل سازمان حمایت با سیاست تثبیتی نرخ تعطیلی بسیاری از واحدها را رقم می‌زند.

> بی‌شک عضویت ایران در گروه‌های مختلف کمک شایانی به تجارت می‌کند

سخن پایانی

باتوجه به نظر کارشناسی در زمینه تجارت ایران در سال ۱۴۰۲ به‌نظر می‌رسد هرچند در سال جاری تلاش‌های بسیاری برای توافقات با کشورهای مختلف صورت گرفته اما باز هم به‌دلیل وجود مشکلات ریشه‌ای نمی‌توان شاهد رشد تجارت چشمگیری بود. در کل تا زمانی که مشکلات ارزی در کشور پابرجاست و هر بار شاهد وضع قوانین متفاوتی هستیم، نمی‌توان انتظار بهبود مبادلات تجاری را داشت.

در بررسی صمت از روند نرخ ملک در ۱۰ سال اخیر نمایان شد

مسکن در تله گرانی

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir



عکس: صمت

متاسفانه در سال‌های اخیر چالش‌های اقتصادی منجر به افزایش افسارگسیخته تورم اقتصادی در کشور شده و بازار مسکن را وارد مخمصه‌ای کرده که نجاتش کار آسانی نیست. درست است که اکثرا به بازار مسکن بی‌توجهی و سعی شده، تنها با یک‌سری از اقدامات موقتی، این بازار پرتلاطم سرپا بایستد، اما مشکل اصلی کمبودها و مشکلاتی است که تمامی ندارند و اکنون به اوج خود رسیده‌اند و همچنان در حال پیشروی هستند. متاسفانه رشد نرخ مسکن در کشور ما تاثیر شدیدی در فقر مسکن، کاهش قدرت خرید مردم و معیشت اقشار مختلف جامعه گذاشته است.

بررسی نرخ مسکن در ۱۰ سال گذشته از این‌رو حائزاهمیت است که در شناسایی دوره‌های رونق و رکود بازار مسکن به ما کمک می‌کند. تشخیص درست زمان آغاز و پایان دوره‌های رونق و رکود، مهم‌ترین عامل در ترسیم نمودار نرخ درست بازار مسکن برای ماه‌ها و سال‌های پیش‌رو است؛ به این صورت که دوره رکود از ابتدای تابستان ۱۳۹۲ شروع شده و تا زمستان ۱۳۹۵ ادامه داشته است. در زمستان ۱۳۹۵، با پایان یافتن دوره رکود، دوباره دوره رونق شروع شده و تا آخر پاییز ۱۳۹۹ ادامه داشته است. از اول زمستان ۱۳۹۹ دوره رکود دوباره آغاز یافته و امسال نیز (۱۴۰۲) همچنان ادامه دارد. صمت در این گزارش به بررسی نرخ مسکن در ۱۰ سال اخیر پرداخته است.

قیمت ملک ترمز برید

با بررسی نرخ مسکن در شهر تهران در یک دوره ۴۰ساله، مشاهده می‌شود که دوره‌های رونق معمولا خیلی کوتاه‌تر از دوره‌های رکود هستند. دوره‌های رونق به‌طورمیانگین ۱۸ ماه طول کشیده، اما دوره‌های رکود به‌طورمیانگین ۴۵ ماه بوده‌اند؛ یعنی به‌طورمیانگین دوره‌های رکود، ۳ برابر دوره‌های رونق به‌طول انجامیده‌اند.

میانگین نرخ مسکن در شهر تهران طی ۱۰ سال گذشته از متری یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان در اردیبهشت ۱۳۹۲ به متری بیش از ۶۵ میلیون تومان در مرداد ۱۴۰۲ رسیده است. با تقسیم نرخ انتهایی به نرخ ابتدایی مشاهده می‌شود که میانگین نرخ مسکن در شهر تهران طی بازه ۱۰ساله اخیر، حدودا ۳۵برابر شده است! در شروع دوره رکود در اردیبهشت ۱۳۹۲ میانگین نرخ مسکن شهر تهران ۴ میلیون تومان و در شروع دوره رونق در بهمن ۱۳۹۵ ، میانگین نرخ مسکن شهر تهران، ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و در شروع دوره رکود در آذر ۱۳۹۹ ، میانگین نرخ مسکن شهر تهران، ۲۶ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان بوده است. بررسی دقیق این رقم‌های قیمتی نشانگر آن است که در دوره رکود بین سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۵ در عمل نرخ مسکن تغییری نکرده ؛ اما از سال ۱۳۹۵ تا سال ۱۳۹۹ نرخ مسکن بیش از ۶ برابر شده که نشانگر رشد بیش از ۵۰۰ درصدی است. به‌طورکلی نتایج این اعداد به ما می‌گوید که نرخ مسکن در چند سال اخیر به‌صورت فزاینده‌ای رشد پیدا کرده و این سنگین‌وزن شدن نرخ ملک، باعث شده است که روزبه‌روز تهیه مسکن از عهده شهروندان خارج و بدمسکنی به‌شکل خطرناکی ظاهر شود.

تاثیرات متقابل تورم و بازار مسکن

حسام دردوگر، کارشناس بازار مسکن در رابطه با افزایش شدید نرخ مسکن در ۱۰ سال اخیر به صمت توضیح داد: به‌طورکلی باید بگویم که افزایش نرخ مسکن در سال‌های اخیر یکی از موضوعات مهم در بسیاری از بازارهای مسکن جهانی بوده و تنها مختص ایران نیست، هرچند رشد نرخ مسکن در کشور ما شیب تندتری را طی کرده و تاثیرات متعددی بر اقتصاد و جامعه گذاشته است.

وی در ادامه افزود: افزایش نرخ مسکن یک مسئله پیچیده است که به عوامل متعددی برمی‌گردد. تاثیر این افزایش می‌تواند در اشکال متفاوتی مشاهده شود. آمارهای منتشرشده توسط سازمان‌های مربوطه، گویای این موضوع است که نرخ مسکن در ۱۰ سال اخیر به‌طورقابل‌توجهی از تورم تاثیر گرفته و گاهی از تورم هم جلو زده است. این افزایش نرخ در برخی مناطق شهری و حتی روستایی، بسیار ناگهانی و نسبت به رشد درآمد بسیار بالاتر بوده است. افزایش نرخ مسکن می‌تواند به عوامل متعددی برگردد. به‌طورکلی افزایش تقاضا، نرخ بهره، تورم، نرخ ارز، سیاست‌گذاری‌های اشتباه، محدودیت در قانون‌گذاری ساخت‌وساز، تصمیم‌گیری‌های یک‌شبه از دلایلی هستند که در این چندساله، شکاف بزرگی بین دهک‌های پایین جامعه و بازار مسکن ایجاد کرده است.

در ادامه این کارشناس توضیح داد: افزایش نرخ مسکن منجر به افزایش هزینه خرید یا اجاره برای افراد می‌شود، این موضوع می‌تواند بر امکان دسترسی به مسکن برای بخش‌هایی از جامعه تاثیر منفی داشته باشد. افزایش نرخ مسکن باعث افزایش فشار بر درآمد خانوارها می‌شود، به‌طوری‌که اکنون بخش زیادی از جامعه بیشتر درآمد خود را برای پرداخت هزینه‌های مسکن صرف می‌کنند و این موضوع سبب کاهش توان خرید و وقوع نابرابری درآمدی شده است.

■ ابرکود در بازار مسکن

دردوگر عنوان کرد: ما با یک ابرکود سنگین؛ هم در ساخت‌وساز و هم در خرید مصرفی بازار مسکن مواجهیم. متاسفانه در حال حاضر تلاشی برای بهبود بازار مسکن دیده نمی‌شود، در چنین شرایطی می‌توان گفت که نابسامانی‌های موجود در این بازار مهم، ناشی از شرایط اقتصادی است و تا فکری برای این وضعیت نشود، بازار مسکن به‌تعادل نمی‌رسد. وی گفت: دولت باید با برنامه‌ریزی بیشتری عمل و در بخش مسکن تحرک بیشتری ایجاد کند تا بازار مسکن در مسیر توسعه گام بردارد. مشکل مسکن اتفاقی نیست که بتوانیم در کوتاه‌مدت آن را حل کنیم و نیاز به زمان دارد، به‌شرطی‌که در یک دوره چندساله در کنار طراحی ابزارهای مالی و پولی مناسب به ساخت و تولید مسکن توجه شود، در این صورت است که بازار ملک در مسیر توسعه قرار می‌گیرد و شرایط بهتر می‌شود.

■ سازندگان در تله گرانی



دردوگر با بیان اینکه تورم اقتصادی می‌تواند تاثیراتی بر صنعت ساخت‌وساز داشته باشد، به صمت گفت: در این سال‌ها، شاهد این موضوع بوده‌ایم که نرخ مصالح ساختمانی چندین برابر شده و گاهی در طول یک سال به‌طورمرتب رشد داشته است. این اتفاق مسلما سازندگان و انبوه‌سازان را از ادامه فعالیت منصرف کرده و بسیاری از انبوه‌سازان را به ورشکستگی رسانده است. همچنین جدا از افزایش نرخ مصالح ساختمانی، نرخ زمین رشد زیادی داشته است. عوامل یادشده در کنار موارد دیگر، از موضوعاتی هستند که تاکنون جلوی آنها گرفته نشده است.

وی در پایان گفت: در تمام دنیا به مسکن نگاه مصرفی دارند،اما متاسفانه در کشور ما به‌علت عدم‌رونق تولید، اغلب مردم به مسکن با دید سرمایه‌ای نگاه می‌کنند و متاسفانه سیاست‌گذاران به‌جای اصلاح این وضع، با تصمیمات غلط، مهر تایید به این فرهنگ غلط می‌زنند. اکنون با فرار سرمایه از بخش تولید و سرازیر شدن نقدینگی به بازار مسکن روبه‌رو هستیم و این سیکل معیوب اگر ادامه پیدا کند، نرخ ملک همچنان می‌تازد.

> اکنون بخش زیادی از جامعه بیشتر درآمد خود را برای پرداخت هزینه‌های مسکن صرف می‌کنند که این موضوع سبب وقوع نابرابری درآمدی شده است

راه‌حل مهم برای ساماندهی بازار مسکن

محمد عزتی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: افزایش نرخ مسکن شاید در ۱۰ سال اخیر شدت گرفته، اما چندین دهه است که آغاز شده و تا زمانی که فکر اساسی برایش نشود، به‌همین منوال باقی خواهد ماند. راه‌حل مهم برای ساماندهی بازار مسکن این است که دولت به‌جای اینکه بر موضوع ساخت مسکن برای اقشار هدف تمرکز کند و کلی هزینه برای اجرایی شدن این موضوع اختصاص دهد، طرح اجاره‌نشینی بلندمدت را ایجاد کند؛ چراکه در حال حاضر کلید حل مشکل مسکن، عرضه نیست، زیرا طبق آمارهای منتشرشده، تعداد زیادی از واحدهای خالی در کشور شناسایی شده‌اند که تقاضای موجود را در حد زیادی جوابگو هستند. موضوع عرضه مسکن ممکن است در بلندمدت و باتوجه به رشد جمعیت در سال‌های آینده ضرورت داشته باشد،اما در وضعیت فعلی، آن چیزی که اهمیت دارد، بحث تقاضا برای این بازار حیاتی است.

وی افزود: دولت باید تقاضای بازار مسکن را به‌سمتی ببرد که حمایت‌های هدفمند برای اجاره‌داری حرفه‌ای جای ساخت مسکن را بگیرد. برای مثال در کلانشهرها طرحی را برنامه‌ریزی کند تا افرادی که تازه ازدواج کرده‌اند، فقط نیمی از هزینه‌های اجاره خانه را پرداخت کنند و مابقی را دولت متقبل شود. این‌گونه طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌ها، بسیار کارآمدتر از سیاست‌های بلندمدت و پرهزینه دولت برای خانه‌دار کردن مردم است. اغلب کشورهای دنیا به‌سمت خانه‌های استیجاری رفته و مردم نیز از سکونت در این واحدها استقبال کرده‌اند؛ با ساخت خانه‌های استیجاری، می‌توان به‌صورت‌موقت یعنی ۵ساله، مردم را ساکن کرد و با ایجاد وقفه در بازار ملکی، در نهایت با توانمندی مستاجران در سال‌های آتی، امکان خریداری ملک برای مردم را فراهم کرد.

■ سهم نسبی هزینه‌های مسکن

عزتی افزود: اینکه بگوییم سهم هزینه‌های مسکن بیشتر درآمد افراد را می‌بلعد، نسبی است؛ چراکه در برخی کلانشهرها، تامین مسکن بسیار پرهزینه است و در شهرستان‌های کوچک‌تر، این موضوع دیده نمی‌شود؛ اتفاقی که در بیشتر کشورهای پیشرفته نیز رخ می‌دهد و هزینه خرید و اجاره ملک در برخی از مناطق گران‌تر است.



این کارشناس در پایان خاطرنشان کرد: با نگاهی به آمارها مشاهده می‌کنیم که تاحدودی رشد افسارگریخته قیمت‌ها در بازار مسکن نسبت به گذشته کنترل شده و کمابیش هماهنگ با تورم اقتصادی کشور در حال حرکت است،اما همچنان وضعیت قیمت‌ها توان خرید خانه را از خیلی از اقشار کم‌درآمد جامعه گرفته و سیاست‌های دولت نتوانسته آرامش را به بازار برگرداند.

عدم‌برنامه‌ریزی دقیق برای پیش بردن پروژه‌های ساخت‌وساز و آمارهای ضد و نقیض که از سوی منابع ذی‌ربط منتشر می‌شود، تولید مسکن را به‌چالش کشانده و با تاثیر گذاشتن بر بازار اجاره، مستاجران را گرفتار کرده است.

> افزایش نرخ مسکن شاید در ۱۰ سال اخیر شدت گرفته، اما چندین دهه می‌شود که آغاز شده و تا زمانی که فکر اساسی برایش نشود، به همین روال باقی می‌ماند

سخن پایانی

قیمت‌ها در همه حوزه‌ها به‌صورت لحظه‌ای بالا می‌روند. در سال‌های اخیر، به‌طورمکرر نرخ مسکن نیز افزایش داشته است؛ اتفاقی که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن عبور کرد. پیش‌بینی خیلی از کارشناسان و فعالان بازار مسکن این است که در سال‌های آینده، قیمت‌ها باز هم افزایشی می‌شوند. نرخ مسکن به‌جایی خواهد رسید که دیگر اقشار معمولی جامعه، باید خواب و رویای خانه‌دار شدن را ببینند. همچنین پیش‌بینی می‌شود که افزایش قیمت‌ها در حالی رخ می‌دهد که همچنان بازار مسکن در رکود است. تا پیش از جهش نرخ مسکن در سال ۹۶، تغییرات قیمتی ملک چندان زیاد نبود. اگر فردی دارای یک واحد ۵۰ متری بود، با اندکی صبر و تلاش می‌توانست در عرض ۲ سال، خانه خود را بزرگ‌تر و به‌جای بهتری نقل‌مکان کند؛ اما در حال حاضر که نوسان نرخ مسکن خیلی بالاست، مانور برای خریدوفروش ملک کار بسیار پرریسکی است و نیاز به سرمایه زیادی دارد. بیشتر مالکان از ترس ضرر کردن، ترجیح می‌دهند که ملک خود را نفروشند. ممکن است مالکی، ملک خود را همین‌الان بفروشد، اما یک ساعت بعد، متضرر شود، چراکه دیگر قادر نیست ملکی را جایگزین آن کند. این وضعیت کاملا بی‌سابقه و عجیب است. در واقع هرگز شاهد این چالش نبوده‌ایم که نرخ مسکن به‌صورت لحظه‌ای تغییر کند؛ اما به‌نظر می‌آید که در حال حاضر، شرایط بازار مسکن نیز مثل بازار ارز شده؛ حالا که نرخ دلار دائما در حال نوسان است، به‌طبع نرخ ملک نیز بیشتر می‌شود. بیشتر مالکان، نرخ املاک را همزمان با افزایش نرخ دلار، بیشتر کرده‌اند. از آنجایی که انتظار می‌رود نرخ دلار بیشتر از این هم بشود، همچنان باید انتظار افزایش نرخ مسکن را هم داشته باشیم.

یادداشت

نیاز جامعه مدرن به شهرسازی



کیاکسار محمدی
کارشناس بازار مسکن

شهرسازی و توسعه شهری یکی از مسائل حیاتی در جامعه‌های مدرن است. باتوجه به رشد جمعیت و توسعه اقتصادی، شهرها به‌عنوان مراکز اصلی فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، نقش بسزایی را در زندگی انسان‌ها بازی می‌کنند. شهرسازی به‌معنای برنامه‌ریزی، طراحی و ساختاردهی فضاهای شهری به‌منظور ایجاد یک زندگی بهتر و پایدار برای ساکنان است. یکی از هدف‌های اصلی شهرسازی، ایجاد شهرهای پایدار است. شهرهای پایدار براساس مبانی اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی آراسته شده‌اند. این شهرها در نظر دارند تا بهره‌وری منابع‌طبیعی را افزایش داده، زندگی اجتماعی را تقویت کنند و سطح کیفی زندگی ساکنان را ارتقا دهند. برای این منظور، مسائلی مانند طراحی فضاهای سبز، حمل‌ونقل عمومی، بهره‌وری انرژی و مدیریت پسماندها در دستور کار قرار می‌گیرند. شهرسازی همچنین به‌منظور ایجاد تعادل منطقه‌ای نیز انجام می‌شود. برنامه‌ریزی منطقه‌ای در شهرسازی برای توسعه هماهنگ و تعادل‌بخشی بین مناطق مختلف شهر و کاهش تفاوت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بین مناطق استفاده می‌شود. این اقدامات می‌توانند به کاهش مشکلات ناشی از تراکم جمعیتی، کاهش فقر و توسعه پایدار کمک کنند. همچنین، توجه به طراحی شهری و فضاهای عمومی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. فضاهای عمومی مانند پارک‌ها، میدان‌ها و محل‌های تفریحی، نقش مهمی در سلامت و رفاه ساکنان دارند. طراحی مناسب این فضاها با ایجاد فضاهای زیبا، امن و دسترسی آسان، ارتقای کیفیت زندگی شهروندان را به‌همراه دارد. در نهایت، همکاری بین دولت، متخصصان شهرسازی و جامعه محلی برای ایجاد توسعه شهری موثر، ضروری است. تصمیم‌گیری‌های مربوط به شهرسازی باید با مشارکت و هماهنگی انجام شود.

نقش دولت در ارائه سیاست‌ها و قوانین مناسب، تامین منابع مالی و نظارت بر اجرای آنها بسیار اساسی است. متخصصان شهرسازی نیز با ارائه طرح‌ها و طرح‌ریزی‌های بهینه، بهبود فضاهای شهری و ارائه راهکارهای عملی برای مواجهه با چالش‌های شهری کمک می‌کنند. همچنین، جامعه محلی با شرکت در فرآیند تصمیم‌گیری و ارائه نظرات و پیشنهادها، می‌تواند به‌شکل فعال در توسعه شهری شرکت و بهبود کیفیت زندگی خود را تجربه کند. به‌طورخلاصه، شهرسازی نقش بسزایی در توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی شهروندان دارد. باتوجه به چالش‌ها و فرصت‌های فراوانی که در این زمینه وجود دارد، همکاری و هماهنگی بین دولت، متخصصان شهرسازی و جامعه محلی امری ضروری است تا شهرهایی پایدار، زیبا و مناسب برای زندگی ایجاد شود.

توسعه پایدار شهرها به‌منظور حفظ تعادل بین جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی شهر، بهبود کیفیت زندگی ساکنان و حفظ منابع‌طبیعی در طولانی‌مدت انجام می‌شود. عوامل زیادی می‌توانند به توسعه پایدار شهرها کمک کنند که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌کنم:

۱- برنامه‌ریزی شهری: برنامه‌ریزی شهری مستلزم تدوین طرح‌ها و استراتژی‌های مناسب است که به تامین نیازهای اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی شهر بپردازد. برنامه‌ریزی شهری باید به توازن بین توسعه اقتصادی، حفاظت از محیط‌زیست و بهبود کیفیت زندگی ساکنان توجه کند.

۲- حمل‌ونقل پایدار: سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی موثر و پایدار، می‌توانند به کاهش ترافیک، آلودگی هوا و مصرف سوخت‌های فسیلی در شهرها کمک کنند. سرمایه‌گذاری در حمل‌ونقل راه‌آهن، مترو، اتوبوسرانی عمومی، دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی، اهمیت بالایی در توسعه پایدار شهرها دارد.

۳- بهره‌وری انرژی: کاهش مصرف انرژی و استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند. اقداماتی مانند استفاده از سیستم‌های تولید انرژی خورشیدی و بادی، بهینه‌سازی ساختمان‌ها از لحاظ سازگاری با محیط‌زیست و استفاده از تکنولوژی‌های سبز می‌توانند مصرف انرژی را کاهش دهند و به حفظ منابع طبیعی کمک کنند.

۴-مدیریت پسماندها: مدیریت صحیح پسماندها از طریق جمع‌آوری، بازیافت و مدیریت صحیح آنها، به کاهش آلودگی زیست‌محیطی و بهبود کیفیت هوا و آب در شهرها کمک می‌کند. ارتقای فرهنگ بازیافت و استفاده از فناوری‌های پیشرفته در مدیریت پسماندها نقش مهمی در توسعه پایدار شهرها دارد.

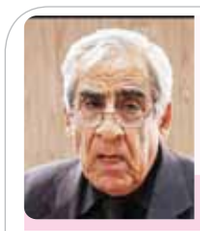
۵-فضاهای سبز و پارک‌ها: طراحی و توسعه فضاهای سبز و پارک‌ها در شهرها می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی ساکنان و حفظ تعادل زیست‌محیطی کمک کند. این فضاها می‌توانند به‌عنوان مناطق آرامش، تفریح و تفکر، عملکرد زیستی، جذب آب و کاهش اثرات جزیره حرارتی شهری و حفظ تنوع زیستی عمل کنند.

۶- توسعه اقتصادی پایدار: توسعه اقتصادی پایدار به‌معنای ایجاد مشاغل پایدار و تعادل بین رشد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی است. ایجاد شرایط برای سرمایه‌گذاری در صنایع پاک، فناوری‌های سبز و کارآفرینی اجتماعی می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند.

۷- مشارکت شهروندی: مشارکت فعال ساکنان شهر در تصمیم‌گیری‌های شهری و اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها، از جمله عوامل مهم در توسعه پایدار شهرها است. ایجاد فرصت‌های مشارکت شهروندان، ترویج فرهنگ شهروندی فعال و توسعه شوراها و سازمان‌های مشارکتی می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند. در کل، توسعه پایدار شهرها نیازمند یک رویکرد یکپارچه و هماهنگ است که به توازن بین اقتصاد، اجتماع و زیست‌محیطی توجه کند. همکاری بین اقشار مختلف جامعه، سازمان‌های مربوطه، دولت و مجموعه‌های تصمیم‌گیری محلی نیز در تحقق توسعه پایدار شهرها بسیار دارای اهمیت است.

یادداشت

تاثیر وضعیت اقتصاد بر مسکن



محمدعلی پورشیرازی
کارشناس بازار مسکن

وضعیت اقتصادی همیشه بر نرخ مسکن تاثیرگذار است و با افزایش نوسانات تورمی، نرخ مسکن هم با چالش روبه‌رو شده است، زیرا نیازی اساسی و حیاتی برای خانوار است. بازار مسکن همیشه تحت‌تاثیر مسائل مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و... قرار می‌گیرد و به‌علت اهمیتی که این بازار در طول تاریخ برای افراد داشته، همیشه موردتوجه سودجویان و دلالان بوده است.

همچنین هجوم مردم به کلانشهرها برای بهره‌مند شدن از یک زندگی باکیفیت‌تر نیز از عوامل تاثیرگذار برای افزایش نرخ مسکن است، ازاین‌رو با قبول این نکته که نرخ مسکن از تمام فاکتورهای موجود تاثیر می‌گیرد، درمی‌یابیم که تنها گران شدن مصالح ساختمانی و بالا رفتن دستمزد کارگران، دلایل گرانی مسکن نیستند و سوداگران در تلاطم این بازار نقش گسترده‌ای دارند. همچنین حرکت‌های سیاسی چند سالی است که مسیر ناهمواری را برای ساماندهی بازار مسکن شکل داده و با اجرای طرح‌های نامناسب و بی‌هدف بر تلاطم این بازار پرطرفدار افزوده‌اند.

افزایش هزینه‌های زندگی، فشار اقتصادی زیادی را به خانوارها تحمیل کرده است و دیگر درآمد افراد جوابگوی این‌همه گرانی نیست. طبق آمارهای منتشرشده، هزینه‌های مسکن بخش زیادی از درآمد خانوارها را می‌بلعد و مشکلات معیشتی زیادی را برای مردم به‌وجود می‌آورد. در حال حاضر بحث مسکن باتوجه به تاثیرپذیری گسترده‌ای که دارد، به یک چالش پیچیده و خاصی تبدیل شده که برای ساماندهی این بازار حیاتی نیاز است، بسیاری از بسترهای اقتصادی کشور اصلاح و دست سودجویان از این بازار کوتاه شود.

در شرایطی که طی سال‌های اخیر خرید و حتی اجاره مسکن برای بسیاری از مردم سخت و حتی غیرممکن شده است، جولان بدون محدودیت دلالان در پوشش مشاوران املاک، بازار مسکن را دچار تلاطم‌های شدید می‌کند. در چنین شرایطی، سیاست‌گذاری‌های صحیح نظیر رشد ساخت مسکن، وضع مالیات‌های تنظیمی نظیر مالیات بر معاملات مکرر، خانه‌های خالی و... هرچند اقداماتی لازم هستند، اما به‌دلیل زمانبر بودن اثرگذاری آنها، برای مدیریت آشفته‌بازار مسکن کفایت نمی‌کنند. از همین‌رو اعمال نظارت دقیق بر بازار مسکن می‌تواند تا حد زیادی از التهاب در این بازار کاسته و مانع جولان دلالان شود.

متاسفانه در بسیاری از کشورها، دلال‌بازی دلیل اصلی مشکلات مختلف است و با منفعت‌طلبی و کارشکنی‌های مداوم، تمام اهداف سیاسی را خنثی می‌کند و آتش بر دامن نابسامانی‌ها می‌زند؛ اتفاقی که هرگز در کشورهای اروپایی شاهد آن نیستیم. در کشوری مثل فرانسه که از ثبات اقتصادی مناسبی برخوردار است، دلالی مسکن به‌نحوی انجام می‌شود که مالک و خریدار نتوانند به گرانی مسکن دامن بزنند و اگر یکی از طرفین بخواهد نرخ خارج از عرف پیشنهاد دهد، با مخالفت دلالان مسکن روبه‌رو می‌شود و به‌خاطر اینکه کمیسیون بیشتری دریافت کنند، طرفین معامله را در تنگنا قرار نمی‌دهند.

سوداگری و واسطه‌گری ملک در ایران جزو کارهای پرسود و بی‌دردسر در سال‌های اخیر بوده، در نتیجه بنگاه‌های املاک تنها به‌خاطر ارتباط بین خریداران و فروشندگان، حق‌الزحمه زیادی به‌جیب می‌زنند و تنها برای اینکه کمیسیون بیشتری از طرفین دریافت کنند، تمایل زیادی برای افزایش غیرواقعی قیمت‌ها دارند؛ هرچند این موضوع را قبول ندارند و در گرانی ملک، هیچ نقشی برای خود قائل نیستند.

وی در ادامه افزود: البته باید این نکته را در نظر داشت که برخی مشاوران املاک فقط در ظاهر از راه واسطه‌گری قانونی، اقدام به درآمدزایی می‌کنند، اما در باطن با هدف کسب سودهای غیرمتعارف، املاک خوش‌نرخ و زیرنرخ را از مشتری‌هایی که نیاز مالی دارند، خریداری می‌کنند و طی چند مرحله معامله صوری، در دور آخر به مصرف‌کننده واقعی می‌فروشند، اما تا زمانی که نرخ را چندبرابر نکرده‌اند، اجازه فروش فایل به مصرف‌کننده واقعی را نمی‌دهند.

همین ترفند دلالان، باعث ادامه‌دار شدن افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن شده است. در حالی که بارها شاهد آن بودیم که با هر نوسان قیمتی، بلافاصله بازار سیاهی به‌وجود می‌آید یا عده‌ای روی قیمت‌ها موج‌سواری می‌کنند و هر بار هم، نهادهای نظارتی و متولی با قاطعیت اعلام می‌کنند که دست دلالان و واسطه‌گران را کوتاه خواهند کرد و اجازه فعالیت به آنها را نمی‌دهند، اما به این دلیل که از اساس قانون موجود درباره برخورد با واسطه‌گری به‌اجرا نمی‌رسد، عده‌ای به‌دنبال برهم زدن فضای اقتصادی هستند یا اینکه مجازات این افراد که در فضای اقتصادی و امنیت روانی جامعه اختلال ایجاد می‌کنند، بسیار سبک است.

در کشور ما بحث دلالی مسکن به‌شکل منفی آن وجود دارد،اما باید در نظر گرفت که بیشتر دلالی‌های مسکن که مشاوران املاک انجام می‌دهند، لزوما به منطقه موردمعامله بستگی دارد و معاملاتی که در مناطق کم‌برخوردار انجام می‌شوند، به‌دلیل بضاعت مالی اندک معامله‌کنندگان، مانور مشاوران املاک برای بالا بردن قیمت‌ها را بسیار کمرنگ‌تر از مناطق برخوردار شهری می‌کنند و در مناطقی که افراد ثروتمندی وجود دارند، مشاوران املاک در نقش فروشنده یا موجر ظاهر و برای کسب سود بیشتر، قیمت‌های خارج از عرف پیشنهاد می‌دهند و باعث گرانی مسکن می‌شوند.

صمت فعل و انفعالات بازار مسکن در ۱۴۰۲ را بررسی کرد

رکود بزرگ در بازار مسکن

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

سال ۱۴۰۲ در شرایطی به پایان خود نزدیک می‌شود که بازار مسکن در این سال، کم‌رونق‌ترین سال‌های اخیر خود را پشت‌سرگذاشته است. براساس آمارهای موجود، در سال ۱۴۰۲تعداد معاملات مسکن به نصف سال قبل رسیده است. رکود بازار مسکن از سال‌های گذشته شروع شده و حالا بیش از ۷ سال ادامه پیدا کرده و نخستین دلیل رکود موجود در بازار مسکن، گرانی بیش از حد نرخ‌ها است. همین موضوع باعث شده است که تعداد معاملات مسکن از همیشه کمتر شود، چراکه متقاضیان، قدرت خرید خود را از دست داده‌اند.

براساس آمارهایی که کارشناسان اقتصادی اعلام کرده‌اند، فروش واحدهای مسکونی در ۳ سال اخیر به ۵۰ درصد کمتر از دهه ۹۰ رسیده و این مسئله نشان می‌دهد که خرید ملک با رکود بسیار بزرگی روبه‌رو شده است. وقتی خرید و فروش مسکن کاهش پیدا می‌کند، بازارهای مرتبط با صنعت ساختمان نیز دچار رکود و افول می‌شوند. مدت‌هاست که صنایع مربوط به مصالح ساختمانی دچار رکود شده‌اند. مشاوران املاک و دیگر مشاغل مرتبط با مسکن نیز، همین وضعیت را دارند و مشتری خاصی به آنها رجوع نمی‌کند؛ تمام این مشکلات از نبود خرید و فروش مسکن ناشی می‌شود.

کاهش خرید و فروش مسکن در حالی رخ می‌نماید که تعداد تعمیرات و بازسازی مسکن افزایش پیدا کرده است؛ به‌عبارت دیگر، بخش زیادی از مردم ترجیح می‌دهند به‌جای خرید مسکن و تبدیل کردن ملک خود به احسن، خانه‌های خود را بازسازی و تعمیر کنند. البته لازم به ذکر است که نرخ بازسازی مسکن نیز در قیاس با سال‌های گذشته کاهش پیدا کرده است و بیشتر مالکان، توان مالی کافی برای بازسازی واحد مسکونی خود را ندارند؛ این موضوع به‌دلیل گرانی بیش از حد مصالح ساختمانی رخ داده است. از آنجایی که درآمد خانوار با رشد نرخ مصالح ساختمانی همخوانی ندارد، حتی بازسازی نیز بی‌معنی شده است و خیلی از افراد، توان تعمیر خانه خود را نیز ندارند. صمت در این گزارش به بررسی فعل و انفعالات بازار مسکن در سال ۱۴۰۲ پرداخته است.



عکس: صمت

تولید مسکن از تقاضای موجود در بازار کمتر است

مسئولان مربوطه اعلام می‌کنند که تعداد پروانه‌های ساختمانی صادرشده افزایش پیدا کرده است. به‌نظر می‌آید که این پدیده به‌دلیل اختصاص بسته‌های تشویقی به ساکنان و مالکان بافت فرسوده باشد. براساس آمارهای موجود در نیمه اول امسال، تعداد پروانه‌های ساختمانی صادرشده در شهرهای مختلف کشور تا ۲۰ درصد افزایش پیدا کرده، اما اگر بخواهیم به‌طورکلی آن را بررسی کنیم، می‌بینیم که هنوز هم تعداد ساخت مسکن از تقاضای موجود در بازار کمتر است. آمارهای رسمی می‌گویند که نزدیک به ۶میلیون مسکن در کل کشور کم داریم! همان‌طورکه گفتیم، بخشی از افزایش صدور پروانه‌های ساختمانی به ارائه مشوق در بافت فرسوده برمی‌گردد. گرچه نوسازی بافت‌های فرسوده، جایگزین خوبی است، اما به‌هیچ‌وجه کفاف نیاز کشور به مسکن را نمی‌دهد. حالا سوال اینجاست که باتوجه به کاهش شدید ساخت مسکن، آینده این بازار در سال ۱۴۰۲ و آن هم تنها چند روز مانده به آخر سال چه خواهد شد؟ آیا سرانجام رکود به‌پایان می‌رسد؟ براساس نظر بسیاری از کارشناسان، شرط اصلی خروج از رکود، افزایش قدرت خرید است؛ برای تحقق این هدف، قبل از هر چیزی باید وام‌های بانکی افزایش پیدا کنند و حداقل ۵۰ درصد نرخ مسکن را پوشش دهند.

در حال حاضر نرخ میانگین یک واحد مسکونی در تهران به ۵ میلیارد تومان رسیده است؛ بنابراین تسهیلات این حوزه باید حداقل ۳ میلیارد تومان باشد و به‌تدریج و باتوجه به نرخ تورم، رشد کند. رقم کنونی وام مسکن یک میلیارد تومان است که البته بخش زیادی از آن، صرف هزینه‌های دریافت وام می‌شود و در نهایت، کمتر از ۸۰۰ میلیون تومان برای متقاضی وام باقی می‌ماند. از سوی دیگر، مبلغ اقساط وام نیز خیلی سنگین است و بسیاری از مردم شرایط پرداخت این اقساط را ندارند. در کشوری که کف حقوق کارمند و کارگر، نزدیک به ۸ میلیون تومان است، چگونه می‌توان اقساط ۹ میلیونی وام مسکن را پرداخت کرد؟ بنابراین می‌توان اعلام کرد که سطح درآمد با مبلغ اقساط همخوانی ندارد و به‌همین‌دلیل، از اساس خیلی از متقاضیان مسکن به‌سراغ دریافت آن نمی‌روند.

کوتاهی در اجرای برنامه‌های عمرانی

جواد خوانساری، دبیر انجمن شرکت‌های ساختمانی کشور در رابطه با شرایط بازار مسکن در سال ۱۴۰۲ به صمت توضیح داد: در سالی که در حال گذر از آن هستیم، کوتاهی در مسیر برنامه‌های عمرانی به‌چشم می‌خورد و بیشتر شرکت‌های ساختمانی به‌علت رکود در ساخت‌وساز، متوقف هستند و مشغول هیچ پروژه دولتی و خصوصی نیستند؛ در نتیجه تولید مسکن در سال‌های اخیر، تقلیل بسیار زیادی پیدا کرده است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: این موضوع باعث شده است تا بسیاری از پیمانکاران بیکار شوند و به مشاغل دیگری روی بیاورند و بسیاری از این شرکت‌ها نیز تعدیل نیرو داشته باشند. به‌دلیل رکود در ساخت‌وساز، بسیاری از مشاغل مرتبط با بخش مسکن نیز دستخوش تغییر شده‌اند. آن چیزی که مشکل ایجاد می‌کند، این است که بین تورم اقتصادی با شاخص تعدیل، تفاوت زیادی وجود دارد.

این کارشناس بازار مسکن تصریح کرد: شاخصی که سازمان برنامه برای تعدیل اعلام می‌کند، کمتر از نصف عدد و ارقام تورم موجود در اقتصاد کشور است. این مغایرت‌ها مشکلات زیادی را در صنعت ساختمان به‌وجود می‌آورد و علاقه و اشتیاق سرمایه‌گذاران و سازندگان را برای ادامه فعالیت در این صنعت کور می‌کند. دولت متاسفانه نظم بین نرخ و شاخص‌های ساختمانی را از دست داده و کیفیت کارها پایین آمده و نگرانی‌های زیادی را در حوزه ساخت‌وساز به‌وجود آورده است. انتظار می‌رود که دولت نگاه ویژه‌ای به این موضوع بیندازد و صنعت ساختمانی را از این وضعیت خارج کند.

اولویت، کیفیت ساخت‌وساز است

دبیر انجمن شرکت‌های ساختمانی کشور اظهار کرد: اگر وضعیت موجود حل نشود و هزینه ساخت بالا بماند، از کیفیت ساخت‌وساز کاسته می‌شود و بسیاری از سازنده‌ها مجبور می‌شوند برای جبران هزینه‌ها، از مصالح ساختمانی بی‌کیفیت استفاده کنند و بسیاری از فاکتورهای ایمنی در ساخت‌وساز را نادیده بگیرند. در واقع دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های پیمانکاری باید کیفیت کار را در اولویت قرار دهند.

او درباره نحوه ساخت‌وساز پروژه‌های نهضت ملی مسکن به صمت گفت: دولت اعتقاد دارد که سرمایه‌گذاران، باید در ازای زمین رایگان این واحدها را بسازند. با این شرایط باید ببینیم که مردم استطاعت خرید چنین واحدهایی را دارند یا خیر؟

وی بیان کرد: بارها اعلام شده که افزایش هزینه‌های ساخت‌وساز بسیاری از سرمایه‌گذاران را ناچار به خروج از حوزه ساخت‌وساز کرده است. در این میان، بررسی‌ها همچنان نشان‌دهنده افزایش نرخ رشد نرخ مسکن است. مشاهدات اخیر بر نرخ مسکن و شاخص‌هایی که بر نرخ آن تاثیر می‌گذارند، به‌خوبی نشان می‌دهد که وضعیت جالب‌توجهی بر بازار مسکن حاکم نیست و باید هرچه سریع‌تر برای این بخش تدبیری اندیشیده شود،چراکه روند افزایش قیمت‌ها سبب شده است تا نرخ تمام‌شده ساخت مسکن نسبت به سال قبل، رشد بسیار زیادی را تجربه کند و این موضوع تنش‌های زیادی را به‌وجود آورد.



خوانساری در پایان گفت: در صورتی که نرخ مسکن از عامل مهمی نظیر تورم مصالح بیشتر شود، می‌توان احتمال کاهش نرخ مسکن و نزدیک شدن سطح قیمت‌ها به استطاعت خریداران را به‌وضوح مشاهده کرد.

این موضوع امیدواری و اطمینان نسبی لازم برای شروع سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید ساختمانی را فراهم می‌آورد،زیرا سازندگان مطمئن می‌شوند که معاملات مسکن دوباره رونق یافته است و وضعیت بهبود پیدا می‌کند.

باوجود پیشرفت‌هایی که در برخی طرح‌های مسکنی حاصل شده، باز هم نگاه مثبتی به آینده بازار مسکن وجود ندارد

ضرورت برقراری تعادل در بازار مسکن

عطاالله آیت‌اللهی، کارشناس و تحلیلگر حوزه مسکن درباره شرایط بازار مسکن در امسال به صمت توضیح داد: دولت بر این باور است که با افزایش میزان عرضه و تاکید بر تولید و ساخت‌وساز، تعادل لازم بر بازار مسکن حاکم و قیمت‌ها نیز تاحدی تثبیت می‌شود. این ادعا تا حدود زیادی قابل‌پذیرش است و می‌توان در این زمینه با دولت موافق بود. در هر صورت باید میزان عرضه به‌تناسب نیاز بازار افزایش پیدا کند تا تعادل در بازار مسکن برقرار شود.

وی افزود: در ادامه این روند، می‌توان به واقعی شدن قیمت‌ها و بازگشت آرامش به بازار امیدوار بود. در این مرحله است که وضعیت قیمتی بازار مسکن بهبود پیدا می‌کند و بخشی بزرگی از مشکلات مربوط به تامین مسکن مردم برطرف می‌شود. از دیدگاه من، رفع چالش‌های عرضه و مشکلات تامین مسکن اقشار کم‌درآمد جامعه با کمک پروژه‌های کنونی، عملیاتی نیست. حتی باوجود پیشرفت‌هایی که به‌تازگی در برخی طرح‌های مسکنی حاصل شده است، باز هم نگاه مثبتی به آینده بازار مسکن و بهبود وضعیت عرضه ندارم.

ورود تکنولوژی می‌تواند چاره‌ساز شود

آیت‌اللهی درباره ساخت‌وساز به کمک شرکت‌های چینی و هدف دولت بیان کرد: استفاده از تکنولوژی، تخصص و تجربه نیروهای انسانی غیربومی تحت برخی شرایط می‌تواند اتفاق مثبتی باشد. البته باید تمام شرایط و جزئیات را موردبررسی و ارزیابی قرار داد و سپس قضاوت نهایی را به‌عمل آورد. ما هنوز از مفاد این قرارداد و سایر جزئیات آن اطلاع دقیقی نداریم و مسئولان نیز کماکان از بیان مسائل مربوط به این موضوع پرهیز می‌کنند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: در هر حال ورود یک گروه سرمایه‌گذار به این حوزه و کمک به امر ساخت‌وساز در کشور می‌تواند گره‌گشا باشد، اما باید صبر کرد و دید که این امر با چه شرایطی رقم می‌خورد و نتیجه کار چه خواهد شد. مشکل مسکن ایران با سرمایه‌گذاری کلان و ورود تکنولوژی ساخت قابل حل است؛ بحث سرعت در ساخت و استفاده از ساخت صنعتی از جمله نمونه‌هایی محسوب می‌شوند که از این رهگذر می‌توان به آنها دست پیدا کرد.

پیش‌بینی نرخ مسکن

کارشناس بازار مسکن در رابطه با سامانه خودنویس و تصمیم اخیر دولت در پیوند با این طرح اظهار کرد: اطلاعات جامع و روشنی درباره این سامانه ندارم، اما تاحدودی درباره سازکار آن شنیده‌ام. هدف اصلی وزارت راه و شهرسازی برای راه‌اندازی این سامانه، مقابله با فعالیت مشاوران املاک غیرقانونی به‌حساب می‌آید که این نیت برای من قابل‌درک و حمایت است.

آیت‌اللهی تصریح کرد: به هرحال ایجاد یک سامانه با این ابعاد، حساسیت‌های زیادی در پی دارد و میزان موفقیت و کارآمدی آن در آینده مشخص خواهد شد. امیدوارم که این طرح دولت برای بهبود وضعیت معاملات و ساماندهی قراردادهای خرید، فروش و اجاره خانه مثمرثمر واقع شود.



او درباره پیش‌بینی وضعیت قیمتی بازار مسکن تا پیش از سال جدید عنوان کرد: در شرایط کنونی کشور، نباید انتظار وقوع تغییرات محسوسی در بازار مسکن را داشت. باتوجه به انفعال تصمیم‌گیران امر و حجم پایین میزان تقاضا تا ۶ ماه آینده وضعیت بازار مسکن به همین منوال باقی خواهد ماند و امیدی به بهبودی آن وجود ندارد. در صورت افزایش نرخ دلار و ادامه نوسانان ارزی، وضعیت قیمتی در بازار مسکن کشور وخیم‌تر خواهد شد؛ زیرا در حال حاضر با کاهش حجم معاملات مواجهیم و پس از رشد نرخ ارز، این گره کورتر از قبل می‌شود.

اگر بازار ارز رنگ آرامش به‌خود ببیند، می‌توان به آینده بازار مسکن امیدوار بود

سخن پایانی

به‌اعتقاد افراد مطلع، یکی از شروط پایان یافتن رکود مسکن، ثبات بازار ارز است. شکی نیست که نرخ ارز یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موثر بر نرخ مسکن است؛ بنابراین اگر این بازار رنگ آرامش به خود ببیند، می‌توان به آینده بازار مسکن نیز امیدوار بود. در کنار حضور متقاضیان واقعی مسکن که قدرت خرید خوبی دارند، نباید از حضور سرمایه‌گذاران نیز غافل شد. باتوجه به شرایط کنونی بازار، بسیاری از کارشناسان می‌گویند احتمالا در سال آینده نیز، شاهد تداوم رکود بازار مسکن خواهیم بود.

editor@smtnews.ir

بررسی‌های صمت از تحولات یازده‌ماهه اقتصاد نشان می‌دهد

تداوم رکود تورمی در ۱۴۰۲



امیرعباس آذرموند: گرچه نرخ تورم در سال ۱۴۰۲نسبت به پایان سال گذشته، مقداری تعدیل شـد،اما همچنان این نرخ بیش از ۴۰ درصد اسـت؛ به این ترتیب برای سـومین سال پی‌درپی، نرخ تورم کشورمان به ۲برابر میانگین ۵۰ساله اخیر خود رسـید. همچنین باوجود نرخ رشـد حدود ۸ درصـدی، از آنجایی که بخش مهمی از این رشد ناشی از رشد واسطه‌گری‌های مالی و فروش نفت بوده، نتوانسته اسـت به گشایشی تازه در اقتصاد ایران منجر شود و هرچه از طول سال گذشت، از شـدت این نرخ هم کاسته شد. سـال ۱۴۰۲ در حالی رو به پایان است که به‌نظر می‌رسد، همچنان رکود تورمی بر فضای اقتصادی ایران حاکم باشد.

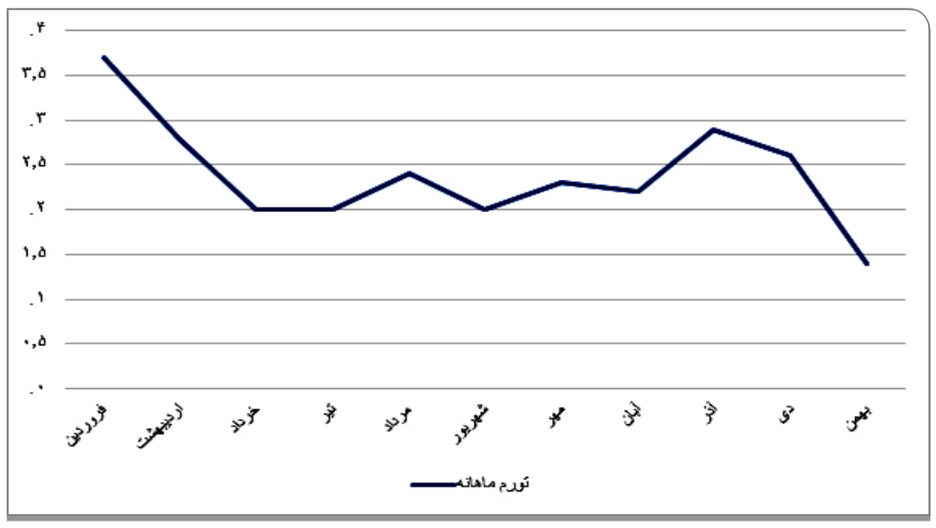
به‌گزارش صمت، تورم در سال‌های گذشته یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی در ایران بوده اسـت. جدای از اینکه میزان جهـش قیمت‌ها در هر اقتصادی جزو شـاخص‌های اصلی است، در کشـورهایی که با بیماری مزمن تورم بالا مواجهند، این مهم، اهمیت دوچندان پیدا می‌کند، ضمن اینکه کاهش و کنترل نرخ تورم از ابتدای روی کار آمدن دولت سـیزدهم به‌عنوان یک وعده اصلی از سـوی ابراهیم رئیسی معرفی شده است.

تورم فزاینده ادامه یافت

باوجود همه وعده‌ها در ۳ سـال گذشته، نه‌تنها نرخ تورم کنترل نشده،بلکه به‌شکلی بی‌سابقه افزایش یافته است. از سـال ۱۳۹۷ که ایالات‌متحده از برجام خارج شـد، دوباره تورم به‌شکلی فزاینده افزایش یافت،اما همچنان از رسیدن بـه نرخ بیش از ۴۰ درصدی بازمانـد و در آن دوره از مدار ۳۰ درصدی خارج نشـد. ایـران باوجود ابتلای نیم‌قرنی به تـورم بالا، میانگین تورم بلندمدتـش ۲۰ درصد بوده،اما از سال ۱۴۰۰ تاکنون، نرخ تورم کشور به کمتر از ۴۰ درصد نرسیده است و شواهد نشان می‌دهد در سال گذشته حتی از مرز ۵۰ درصد هم عبور کرد که به‌معنای رکوردشـکنی تورم بالا در سال‌های پس از انقلاب ۵۷ است.

آخریـن گـزارش مرکز آمـار ایـران در رابطه بـا تورم مصرف‌کننده در کشـور، به تحولات قیمتی تا پایان بهمن پرداخته است.

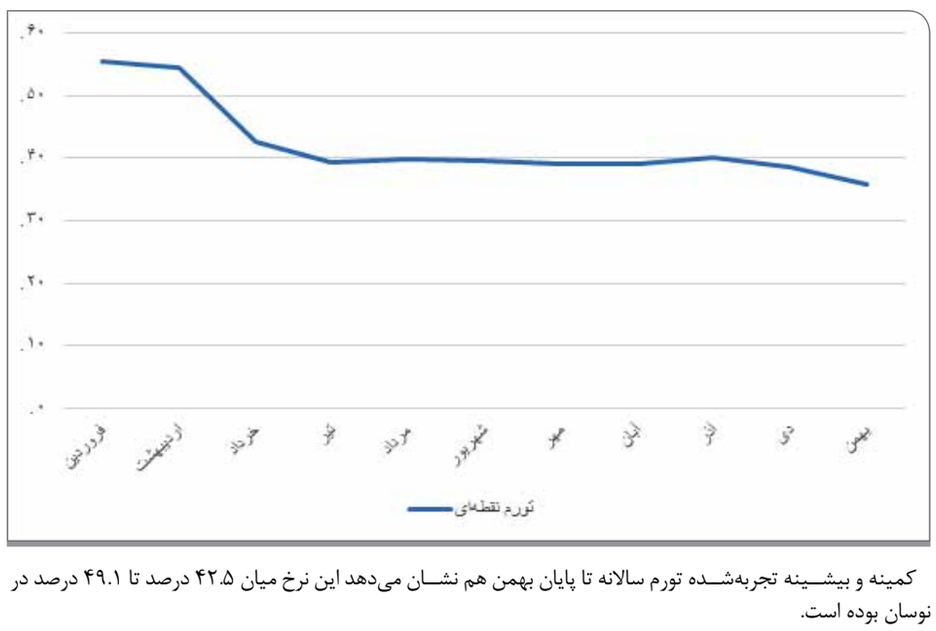
بنـا بر ایـن گـزارش، در بهمـن ۱۴۰۲، شـاخص نرخ مصرف‌کننده خانوارهای کشـور به عدد۲۲۵.۷ رسیده که نسـبت به ماه قبل ۱.۴ درصد افزایش، نسبت به ماه مشابه سـال قبل ۳۵.۸ درصد افزایش و در ۱۲ماهه منتهی به ماه بهمن، نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۴۲.۵ درصد افزایش داشته است.



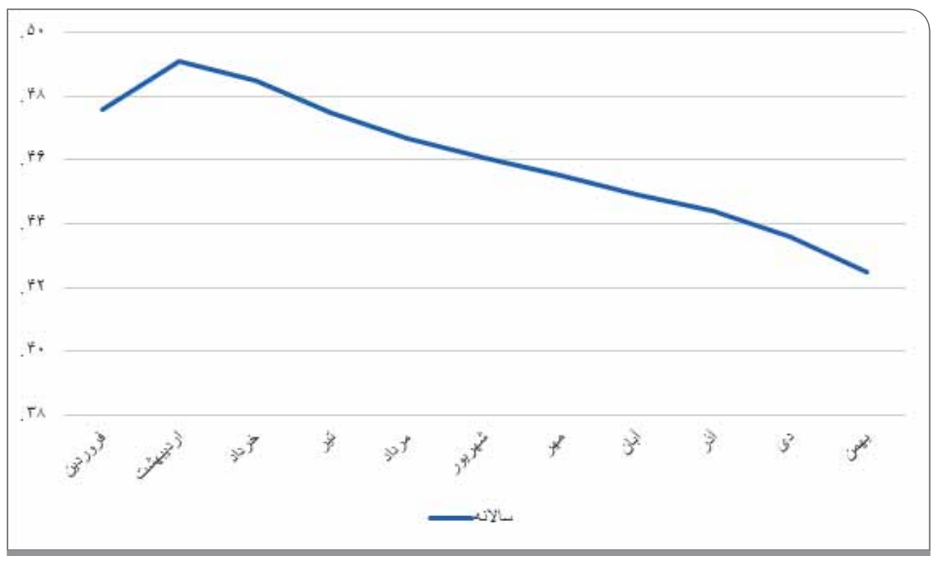
سال ۱۴۰۲ نیز با تورم نقطه به نقطه ۵۵.۵ درصدی آغاز شده بود که با حدود ۲۰ واحد درصد کاهش تا پایان بهمن، به ۳۵ درصد رسیده است.

مهم‌ترین عاملی که موجب چنین کاهش بزرگی شـده، گذشت یک سال از حذف ارز ترجیحی ۴هزار و ۲۰۰ تومانی بود که پس از خرداد، اثر آن تخلیه شد.

کمترین تورم ماهانه تجربه‌شـده در ۱۱ ماه گذشته سال موردبررسی در بهمن با نرخ ۱.۴ درصدی و در طرف دیگر، بیشـترین نرخ تورم ماهانه هـم در فروردین با ۳.۷ درصد حاصل شد.

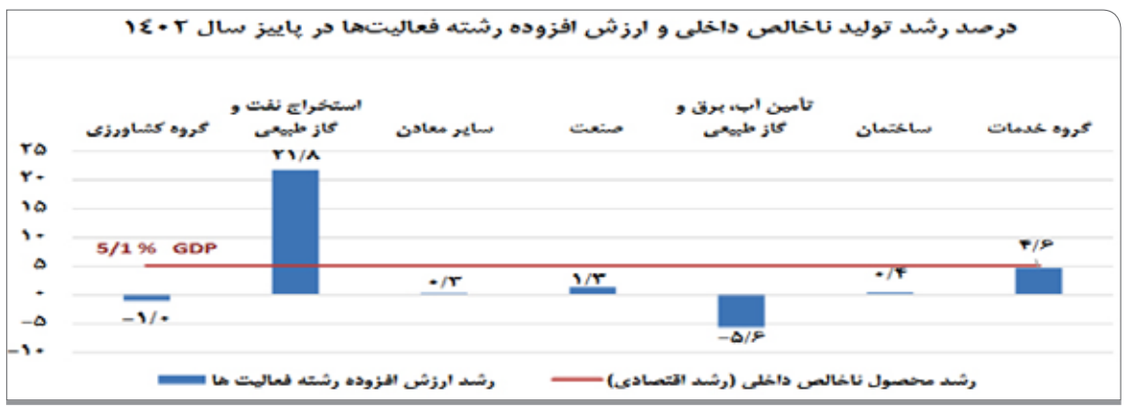


کمینه و بیشـینه تجربه‌شـده تورم سالانه تا پایان بهمن هم نشـان می‌دهد این نرخ میان ۴۲.۵ درصد تا ۴۹.۱ درصد در نوسان بوده است.

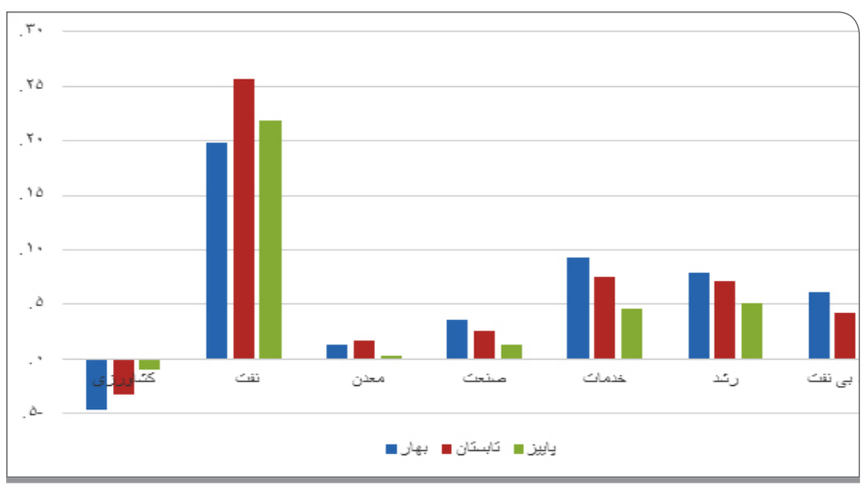


رشد بی کیفیت

شـاخص مهم دیگری که می‌تواند تا حدی از میزان تاثیرگذاری سیاست‌گذاری‌ها خبر دهد، میزان رشـد تولید ناخالص داخلی اسـت. در ماه‌های ابتدایی امسـال به‌دلیل ایجاد فرصتی که برای دولت در زمینه فروش بیشـتر نفت ایجاد شـد، رشـد اقتصادی به‌نحوی چشمگیر و بی‌سابقه بالا رفت، به‌شکلی که برای بهار، مرکز آمار ایران، نرخ رشد را حدود ۸ درصد اعلام کرد. شنیده‌های نسبتا رسمی نشان می‌دهد که از سال گذشته، واشنگتن سیاست فشـار حداکثری را کنـار گذاشـت و همین نیز فرصتـی برای دولـت ایجاد کـرد تا فـروش نفت خود را بـرای هر روز به یک میلیون و ۵۰۰هـزار بشـکه افزایش دهد. این در حالی اسـت که در اوج دوره فشار حداکثری، سـال‌های ۹۸ و ۹۹، ایـران گاهـی روزانـه ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار بشکه نفت می‌توانست بفروشد. این مهم عامل و محرک اصلی جهش رشد اقتصادی در سه‌ماهه اول و دوم امسال بوده است. هرچه از ابتدای سال به‌سمت انتهای سال حرکت کنیم، به‌وضوح مشخص می‌شود که رشد اقتصادی نیز روندی کاهنده در پیش گرفته که نشان‌دهنده تخلیه رشد ناشی از فروش بیشتر نفت است.



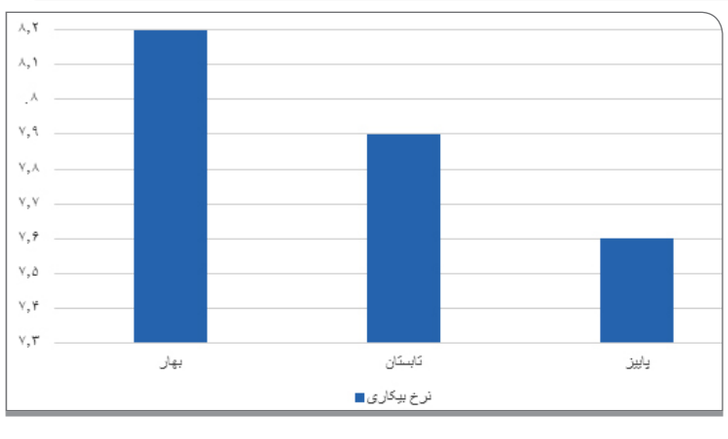
آخرین گزارش آمـاری مرکز آمار که به‌میزان تولید ناخالص داخلی پرداخته، تا پاییز این روند را محاسبه کرده است. بر این اسـاس، محصول ناخالص داخلی (GDP) به نرخ ثابت سـال ۱۳۹۰ در پاییز سـال ۱۴۰۲ به رقم ۲هزار و۱۹۶ هزار میلیارد ریال با نفت و هزار و۸۵۶ هزار میلیارد ریال بدون احتساب نفت رسیده، در حالی‌که رقم مذکور در مدت مشابه سال قبل با نفت ۲هزار و ۸۹ میلیارد ریال و بدون نفت هزار و ۸۱۰میلیارد ریال بوده که نشـان از رشد ۱.۵درصدی محصول ناخالص داخلی با نفـت و ۲.۵ درصدی محصول ناخالص داخلـی بدون نفت در پاییز سـال ۱۴۰۲ دارد. نتایج مذکور حاکی از آن است که در پاییز سال ۱۴۰۲ رشته فعالیت‌های گروه کشاورزی رشدمنفی یک درصدی، گروه صنایع و معادن ۶.۹ درصد (شامل: استخراج نفت خام و گازطبیعی ۲۱.۸، سـایر معـادن ۰.۳، صنعت ۱.۳، انرژی ۵.۶- و ساختمان ۰.۴ درصد) و گروه خدمات ۴.۶ درصد نسبت به پاییز سال ۱۴۰۱، رشد داشته است.



چالش اشتغال پابرجاست

در حوزه اشتغال هرچند آمارهای رسمی از بهبود کم‌سابقه‌ای خبر می‌دهند،اما به‌نظـر کارشناسـان، این آمار جای تردید بسـیاری دارد؛ از جملـه اینکه از نظر اغلب کارشناسـان، ایجاد اشـتغال و رساندن نرخ بیکاری به رقم ۷.۶ درصدی که تا پایان پاییز محاسـبه شده اسـت، بخش مهمی از واقعیات حوزه اشتغال کشور را نادیده می‌گیرد. با این وجود، میزان شـاغلان کشور، هنوز تا پایان پاییز ۱۴۰۲ به نرخی که پیش از کرونا بود، نرسـیده است که نشـان می‌دهد در دوره شیوع کرونا، بخش بزرگی از شاغلان یا به بخش غیررسمی رفته یا به جمعیت غیرفعال افزوده شده‌اند.

بنا بر آخرین گزارش مرتبط با بیکاری و با بررسـی نرخ بیکاری افراد ۱۵ساله و بیشتر نشان می‌دهد که۷.۶درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسـی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن اسـت که این شاخص، نسبت به فصل مشابه سال قبل (پاییز ۱۴۰۱)، ۰.۶ درصد کاهش یافته است.



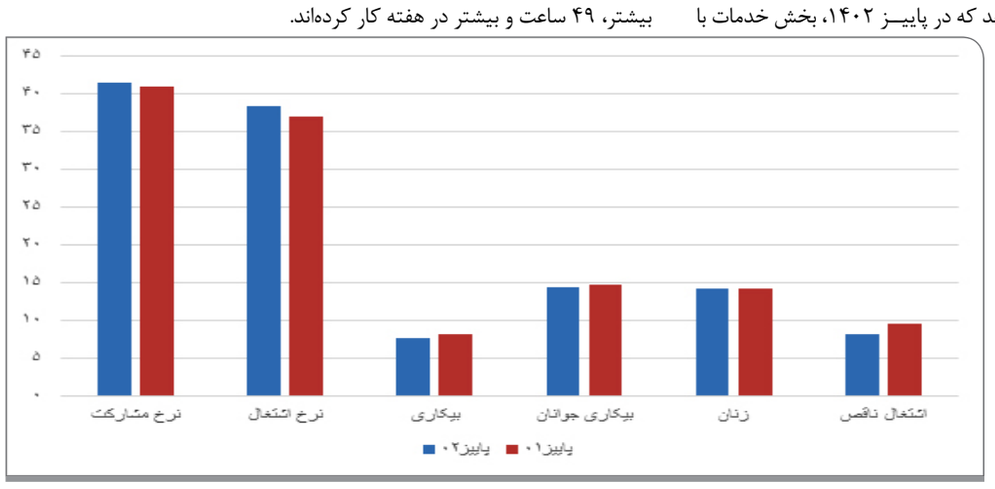
در پاییز ۱۴۰۲، به‌میزان ۴۱.۵ درصد جمعیت ۱۵ساله و بیشتر، از نظر اقتصادی فعال بوده، یعنی در گروه شـاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسـی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه سال قبل (پاییز ۱۴۰۱) ۰.۵ درصد افزایش یافته است.

جمعیت شـاغلان ۱۵ساله و بیشتر در این فصل ۲۴میلیون و ۷۷۵ هزار نفر بوده که نسـبت به فصل مشابه سـال قبل، ۷۰۶ هزار نفر افزایش داشته است. بررسی اشتغال در بخش‌هـای عمـده اقتصادی نشـان می‌دهد که در پاییـز ۱۴۰۲، بخش خدمات با ۵۲.۱ درصد، بیشـترین سـهم اشـتغال را به خـود اختصاص داده اسـت. در مراتب بعدی، بخش‌های صنعت با ۳۴.۲ درصد و کشاورزی با ۱۳.۶ درصد قرار دارند.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ساله حاکی از آن اسـت که ۲۰.۶درصـد از فعالان این گروه سـنی در پاییز ۱۴۰۲ بیکار بوده‌اند. بررسـی تغییـرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشـان می‌دهد، این نرخ نسـبت به فصل مشـابه در سـال قبل (پاییز ۱۴۰۱) ۱.۴ درصد افزایش یافته است.

بررسـی نـرخ بیکاری گـروه سـنی ۱۸ تا ۳۵سـاله نیز نشان می‌دهد که ۱۴.۴ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی در پاییز ۱۴۰۲ بیکار بوده‌اند. این در حالی است که تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به پاییز ۱۴۰۱، به‌میزان ۰.۴ درصد کاهش یافته است.

در پاییز ۱۴۰۲، بررسـی سهم جمعیت ۱۵سـاله و بیشتر دارای اشتغال ناقص نشان می‌دهد که ۸.۱ درصد جمعیت شاغل، به دلایل اقتصادی (فصل غیرکاری، رکود کاری، پیدا نکردن کار با سـاعت بیشتر و...) کمتر از ۴۴ سـاعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند. این در حالی است که ۳۷.۷ درصد از شاغلان ۱۵ساله و بیشتر، ۴۹ ساعت و بیشتر در هفته کار کرده‌اند.



یک نماینده پیشین مجلس در گفت‌وگو با صمت:

کارنامه اقتصادی ناموفق ۱۴۰۲



عضو هیات‌عامل سازمان بنادر می‌گوید: «هر طور که به نرخ تورم و وضعیت قیمت‌ها در سال ۱۴۰۲ نگاه کنیم، این نکته را نمی‌توانیم نادیده بگیریم که سطح گرانی‌ها از پارسال هم بیشتر بوده و هزینه‌های معیشتی خانوار و به‌طور خاص مسکن و خوراکی‌ها بسیار زیاد افزایش یافته‌اند. به همین دلیل اگر بخواهیم بدون حب‌وبغض سیاسی صحبت کنیم، باید بگوییم دولت توفیقی در زمینه کنترل گرانی‌ها نداشته و حتی در این زمینه عملکردش از سال گذشته هم بدتر بوده است.»

هادی حق‌شناس، استاندار پیشین گلستان، تصریح می‌کند: «کاهش نرخ بیکاری زمانی نویدبخش است که با افزایش نرخ اشتغال و مشارکت اقتصادی حاصل شود. یعنی یک اقتصاد در وضعیتی قرار بگیرد که نه‌تنها تقاضای سالانه شغل را پاسخ دهد که میزان ایجاد شغل از متقاضیان هم بیشتر باشد تا به این ترتیب با گذشت زمان از میزان بیکاران کاسته شود. این در تضاد کامل با روندی قرار دارد که ما در سال‌های گذشته در زمینه اشتغال ایران مشاهده کردیم.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد و نماینده پیشین مجلس است.

◉ وقت چندانی تا پایان سال ۱۴۰۲ باقی نمانده است. برای امسال وعده‌های بسیاری ازسوی دولتمردان در زمینه اقتصادی مطرح شده بود. ارزیابی شما از میزان موفقیت دولت در عمل به وعده‌هایش در سال جاری چیست؟

در کلامی صریح و قاطع، هیچ موفقیتی در زمینه اقتصاد در سال دیده نشده و شرایط اقتصادی کشور نسبت به گذشته دشوارتر شده است.

◉ رئیس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به کاهش نرخ تورم نسبت به آغاز سال از تحقق وعده‌ها گفته است. بانک مرکزی هم آمارهایی منتشر می‌کند مبنی بر اینکه نرخ رشد نقدینگی یا تورم تولیدکننده کاهش محسوسی داشته است. اینها از نظر شما توفیق نیست؟

به هر حال موفقیت یک مفهوم نسبی است، نه مطلق. در زمان بحث درباره مسائلی که نسبی هستند هر کس می‌تواند معیاری برای خودش داشته باشد. مثلا یک نفر می‌تواند بگوید نرخ تورم در ابتدای سال حدود ۵۰ درصد بود و پس از ۱۱ ماه به ۴۲.۵ درصد رسیده و همین را هم موفقیت بداند، اما باید ببینیم چنین چیزی چقدر حاصل اقدامات دستگاه اجرایی و تصمیم‌گیری بوده و چقدر به بهبود زندگی مردم جامعه کمک کرده است.

کشوری که در آستانه تورم ۵۰ درصدی وارد سال ۱۴۰۲ شده، در شرایطی به استقبال سال ۱۴۰۳ می‌رود که قدرت خرید مردمش حتی از پارسال کمتر شده و رویکرد دولت برای سال بعد در زمینه دستمزد و حقوق نیروی کار نشان می‌دهد این وضعیت در ادامه تشدید هم خواهد شد. کاهش نرخ تورم در این حد، نه‌تنها بیانگر گشایش یا بازگشت آرامش به اقتصاد ایران نیست، بلکه برعکس نشان می‌دهد بحران‌های موجود چنان عمیق شده‌اند که بدون یکسری اصلاحات اساسی امکان رفع آنها بسیار کم است.

اینکه تورم سالانه مصرف‌کننده کشور را مرکز آمار ۴۲.۵ درصد اعلام و بعد یک مقام دولتی فکر کند کاهش ۵ درصدی تورم یک دستاورد است، بیشتر به اقدامات تبلیغاتی و سیاسی‌کاری می‌ماند تا مباحث کارشناسی و عالمانه؛ آن هم در شرایطی که کاهش ناچیز نرخ تورم نه‌تنها به تقویت قدرت خرید مردم منجر نشده که با سختگیری هرچه تمام‌تر دولت در زمینه دستمزد طبقه کارگر، حقوق کارمندان دولتی و همچنین مستمری بازنشستگان، هم بر میزان فقرا افزوده و هم به‌طور قطع وضعیت معیشتی اکثریت مردم سخت‌تر از سال ۱۴۰۱ شده است.

◉ از نظر شما مهم‌ترین شاخص‌ها برای جمع‌بندی عملکرد دولت کدام‌ها هستند؟

به‌طور خاص من فکر می‌کنم نرخ تورم و نرخ بیکاری مهم‌ترین شاخص‌های اقتصاد هستند و با توجه به وضعیت این دو مولفه بهتر و دقیق‌تر می‌توان عملکرد دولت‌ها را قضاوت کرد. اهمیت نرخ بیکاری در این است که نشان دهد چند درصد از مردم کشور می‌توانند از فعالیت‌های رسمی اقتصاد درآمدزایی کنند و نرخ تورم هم مهم‌ترین شاخصی است که می‌تواند نشان دهد تا چه اندازه ثبات و آرامش بر کشور حاکم است.

هر طور که به نرخ تورم و وضعیت قیمت‌ها در سال ۱۴۰۲ نگاه کنیم، این نکته را نمی‌توانیم نادیده بگیریم که سطح گرانی‌ها از پارسال هم بیشتر بوده و هزینه‌های معیشتی خانوار و به‌طور خاص مسکن و خوراکی‌ها بسیار زیاد افزایش یافته‌اند. به همین دلیل اگر بخواهیم بدون حب‌وبغض سیاسی صحبت کنیم، باید بگوییم دولت توفیقی در زمینه کنترل گرانی‌ها نداشته و حتی در این زمینه عملکردش از سال گذشته هم بدتر بوده است.

◉ در زمینه بیکاری، مرکز آمار می‌گوید در پاییز به نرخ کم‌سابقه ۷.۵ درصدی رسیده‌ایم. این یک توفیق نیست؟

خیر؛ من فکر می‌کنم در این زمینه هم واقعیات متفاوت است. درست است که آمارهای رسمی نرخ بیکاری را دارای روندی کاهنده نشان می‌دهد و حتی نرخ این شاخص را کمتر از ۸ درصد اعلام کرده‌اند، اما توجه به جزئیات نشان می‌دهد تعداد شاغلان کشور هنوز به نرخ پاییز ۹۹ هم نرسیده است. یعنی کشور نه‌تنها گشایشی در زمینه اشتغالزایی را شاهد نبوده که هنوز با سال ۹۹ هم فاصله دارد.

◉ چگونه کاهش نرخ بیکاری به افزایش اشتغال منجر نشد؟

کاهش نرخ بیکاری زمانی نویدبخش است که با افزایش نرخ اشتغال و مشارکت اقتصادی حاصل شود. یعنی یک اقتصاد در وضعیتی قرار بگیرد که نه‌تنها تقاضای سالانه شغل را پاسخ دهد که میزان ایجاد شغل از متقاضیان هم بیشتر باشد تا به این ترتیب با گذشت زمان از میزان بیکاران کاسته شود. این در تضاد کامل با روندی قرار دارد که ما در سال‌های گذشته در زمینه اشتغال ایران مشاهده کردیم.

به این اعتبار گرچه از نرخ بیکاری کشور در سال جاری کاسته شده، اما این کاهش نه ناشی از ایجاد شغل که ناشی از کاهش چشمگیر نرخ مشارکت اقتصادی و جمعیت فعال بوده است. هم‌اکنون می‌گویند حدود ۴۱ درصد جمعیت کشور فعال هستند. این در حالی است که شاخص موردبحث، نسبت به گذشته روند نامناسب‌تری پیدا کرده است. در واقع یافتن شغل به اندازه‌ای دشوار یا دستمزدها در تامین هزینه‌های زندگی کم‌اثر شده که بخشی از جمعیتی که در پی یافتن شغل بود یا اینکه اشتغال داشت، در سال جاری از نظر اقتصادی غیرفعال شده است؛ به‌زبان ساده‌تر یا تقاضای اشتغال آنها از بین رفته یا اینکه در بخش غیررسمی مشغول شدند.

باتوجه به این نکته می‌توان به‌صراحت گفت کاهش نرخ بیکاری نه‌تنها یک دستاورد و موفقیت نیست که نشان‌دهنده شکست دولت در حوزه اشتغال است.

این دولت وعده ایجاد سالانه یک میلیون شغل جدید را داده بود و امروز از اینکه نرخ بیکاری به‌دلیل افزایش جمعیت غیرفعال کاهش یافته، ذوق‌زده می‌شود؛ بنابراین من فکر می‌کنم اگر انصاف وجود داشته باشد، باید گفت وقتی گرانی‌ها بیشتر شده و بر تعداد شاغلان هم افزوده نشده، همزمان فقر گسترش یافته و مهاجرت بالا رفته، صحبت از توفیق دستگاه اجرایی، صحبتی دقیق نیست.

◉ اینکه نرخ رشد اقتصادی در بهار تا نزدیک ۸ درصد افزایش یافت را نمی‌توان موفقیت دولت دانست؟

این نیز زمانی ممکن بود که رشد در پی تحولاتی درون‌زا و ناشی از بهبود توان تولید داخل حاصل می‌شد. رشد اقتصادی امسال ناشی از افزایش چشمگیر فروش نفت بوده که این مهم هم محصول کنار گذاشتن سیاست فشار حداکثری ازسوی کاخ سفید بوده است. دولت سیزدهم از این فرصت استفاده کرده و در روز یک‌ونیم میلیون بشکه نفت فروخت که اثر آن هم در رشد اقتصادی نمایان شد.

بخشی دیگر از رشد اقتصادی بالایی که برای بهار امسال گزارش شده ناشی از افزایش فروش مشتقات نفتی یا صادرات مواد پتروشیمی بوده است. این نوع رشد تولید ناخالص داخلی، نمونه‌ای از یک رشد بی‌کیفیت است. شاخصه رشد بی‌کیفیت ناتوانی اقتصاد از ایجاد شغل کافی است که نشان می‌دهد رشد نتوانسته به‌معنای واقعی گرهی از مشکلات کشور باز کند.

در بخش بازرگانی نیز نه‌تنها توفیقی مشاهده نمی‌شود، بلکه گزارش‌های موجود نشان می‌دهد تراز تجاری به منفی ۱۴ میلیارد دلار رسیده و به‌نظر می‌رسد اگر وضعیت فعلی ادامه پیدا کند تا پایان سال این شکاف افزایش هم خواهد یافت. یعنی حتی اگر معیار را حوزه بازرگانی و تجاری کشور بگذاریم هم عملکرد مثبتی در طول ۱۱ ماه گذشته مشاهده نمی‌شود. نرخ مسکن و اجاره‌بها که نقشی مهم در سطح رفاه مردم دارد هم به‌شدت گرانی را تجربه کردند. علاوه بر این قدرت خرید به‌دلیل سیاست انقباضی دولت در زمینه حقوق کارمندان و دستمزد طبقه کارگر به‌شدت تضعیف شده است.

هر کدام از موارد یادشده برای اینکه عملکرد یک‌ساله را ناموفق ارزیابی کنید، کفایت می‌کند.

◉ برخی با اشاره به محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها می‌گویند دولت کاری نمی‌توانست انجام دهد. چه اقداماتی ازسوی دولت می‌توانست شرایط را به سمتی ببرد که اکنون ارزیابی متفاوتی از عملکرد آن داشته باشیم؟

دولت فعلی زمانی که سکان امور را در دست گرفت مدعی بود همه مشکلات را حل می‌کند.

در ابتدای کار برخی ادعا می‌کردند ۲۰ درصد مشکلات کشور ناشی از تحریم‌ها است. من نمی‌خواهم مانند آن زمان آنها بی‌انصاف باشم و نقش تحریم‌ها در مشکلات را نادیده نمی‌گیرم، اما فکر می‌کنم در زمینه مهار و رفع تحریم‌ها و موانع خارجی هم دولت باید اقداماتی انجام می‌داد که از انجام آنها پرهیز کرد.

مسئله تحریم و مذاکرات برای رفع آنها بر عهده دستگاه دیپلماسی و به‌طور خاص وزارت امور خارجه است. دولت سیزدهم می‌توانست طوری تنش‌های سیاسی، منطقه‌ای و بین‌المللی را مدیریت کند که وضعیت مراودات تجاری اقتصادی ایران نرمال شود. اظهارات اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام نشان می‌دهد اگر در دولت اراده کافی برای رفع برخی موانع وجود داشت، آنها آمادگی این را داشتند که دو لایحه باقیمانده از اف‌ای‌تی‌اف را تصویب کنند تا کشورمان دوباره در لیست سیاه این نهاد قرار نگیرد.

دولت سیزدهم می‌توانست با پیگیری مذاکرات زمینه احیای برجام و لغو تحریم‌ها را فراهم کند تا اقتصادمان امکان فروش عادی نفت و نقل‌وانتقال معمولی پول را داشته باشد.

در این مدت چنانچه موانع تحریم را رفع می‌کردند شرایط برای انتقال تکنولوژی به داخل و متعاقب آن تولید کالاهای باکیفیت‌تر فراهم می‌شد. متاسفانه همه این مسائل بی‌پاسخ مانده، این در حالی است که دولت وارد سال سوم فعالیت خود شده و فرصت چندانی تا پایان دوره اول ندارد.

◉ چشم‌انداز سال آینده را روشن می‌بینید؟

خیر؛ من چشم‌انداز اقتصاد ۱۴۰۳ را تیره‌تر از امسال می‌دانم. در ۱۴۰۳ امکان دارد دونالد ترامپ دوباره به کاخ سفید برگردد که خود این شرایط را دشوارتر خواهد کرد. ضمن اینکه با مشخص شدن نتایج انتخابات مجلس هم بازار شروع به نشان دادن واکنش منفی کرده است. پس نمی‌توان نکته امیدبخشی را در سال آینده مشاهده کرد.

نوبت اول

هیات موضوع قانون ماده ۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمان‌های فاقد سند مالکیت

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک منطقه یک زنجان

برابر رای هیات قانون صدرالعشاره تصرفات مالکانه آقای محمد افشاری فرزند فتاح نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۳۴۲.۱۶ مترمربع پلاک ۲۰۰۷ فرعی از ۸۱ اصلی واقع در ارمغانخانه بخش ۷ زنجان خریداری از آقای محرز گردیده است.

لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند.

بدیهی است در صورت عدم وصول اعتراض در مهلت مقرر طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴

رئیس ثبت اسناد منطقه یک زنجان - علیرضا حسن‌زاده

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰:۳۰صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	روزنامه صمت
۱ ماهه	۲۲۰,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۱,۳۲۰,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۱,۹۸۰,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۲,۶۴۰,۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۸۸۱۰۵۳۰۶-۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

یک سال با دانش‌بنیان‌ها

از تورم تا تخصیص ناعادلانه ارز



عکس: صمت

مهم‌ترین رویدادهای امسال در اکوسیستم دانش‌بنیان کشور؛ تصویب قانون جهش در مجلس شورای اسلامی و تغییر نام رتبه‌بندی شرکت‌ها با هدف شفاف‌تر شدن فعالیت اقتصادی شرکت‌ها بود.

به‌اعتقاد مسئولان، امر تصویب قانون جهش دانش‌بنیان در گام نخست بسیاری از موانعی را که فراروی کسب‌وکارهای دانش‌بنیان وجود دارد، از سر راه برمی دارد و تقاضامحوری را در حوزه دانش‌بنیان رواج می‌دهد.

بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در این‌باره گفته است: در برنامه هفتم اتفاقا ۲ پنجره فرصت اصلی برای اقتصاد کشور در نظر گرفته‌ایم؛ یکی دیپلماسی اقتصاد فعال برای جانمایی ایران در نظام اقتصاد بین‌الملل و دوم توسعه اقتصاد دانش‌بنیان.

اما کارشناسان در گفت‌وگو با صمت معتقدند؛ سال ۱۴۰۲ باوجود تصویب قانون جهش، سال مطلوبی برای فناوران نبود، چراکه اوضاع بد اقتصادی کشور، دامن تولیدکنندگان و فناوران را هم گرفته است.

به‌عبارت‌روشن‌تر باوجود اقتصاد بیمار در کشور نمی‌توان صحبت از اقتصاد دانش‌بنیان کرد.

در ادامه شرح کامل این گزارش را می‌خوانید.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

سال نابرابری

وحید یونسی ـ تجاری‌ساز دانش‌بنیان در صنعت تجهیزات‌پزشکی و سلامت: به نمایندگی از صنعت سلامت و واحدهایی که توان تولید دارند یعنی شرکت‌هایی که به‌لحاظ زیرساختی امکان اثربخشی در اقتصاد و تامین نیازهای استراتژیک دارند، معتقدم، در گام نخست مهم‌ترین پاشنه‌آشیلی که امسال وجود داشت که البته در سال‌های گذشته هم شاهد آن بودیم، تخصیص ارز ترجیحی به واردکنندگان بوده و این امر موجب شده است، هرچقدر هم قوانین مختلف وضع شود و از منظرهای مختلف، کمک‌کننده اکوسیستم دانش‌بنیان باشد حتی شرکت‌های دانش‌بنیان با عمق تولید خوب، نمی‌توانند با واردکنندگان رقابت کنند.

به‌عبارت‌روشن‌تر تا زمانی که ارز ترجیحی به واردکنندگان به‌ویژه حوزه تجهیزات‌پزشکی داده شود، نوعی نابرابری و بی‌عدالتی ایجاد می‌شود که علاوه بر اینکه از جذابیت حوزه تولید می‌کاهد، منجر به ضرر تولیدکننده هم می‌شود. بی‌شک در صنعتی که واردکنندگان آن ارز ترجیحی بگیرند، رقابتی ناعادلانه و نابرابر به‌وجود می‌آید. هرچقدر هم که تولیدکنندگان عمق تولید بالایی داشته باشند، باز هم حریف واردکنندگانی که ارز ترجیحی می‌گیرند، نمی‌شوند. گفتنی است، عمق تولید یکی از معیارهای دانش‌بنیانی است که نشان می‌دهد آن شرکت دانش‌بنیان توانسته است مواد اولیه و خام را به محصول کامل تبدیل کند و فرآیند تولید را با نرخ تمام‌شده کمتری همراه با ارزش‌افزوده بالا به‌پایان برساند. حال هرچقدر درصد عمق تولید بالا باشد، یعنی میزان تبدیل مواد اولیه خام به محصول بیشتر بوده است.

چنین فرآیندی باعث می‌شود میزان ارزبری به‌شدت کاهش یابد؛ چراکه بخش عمده مواد اولیه در داخل کشور وجود دارد و بخشی هم، از خارج تهیه می‌شود.

روزبه‌روز فرصت تولید از بین می‌رود

با اینکه تورم مشکلات اقتصادی بیشتر بر دوش تولیدکننده است، اما واردکننده به نسبت تولیدکننده با همان میزان محصول هم، نیروی کار کمتری دارد و هم، زمان کمتری را برای واردات می‌گذارد، در نتیجه نخستین مسئله، تخصیص نابجای ارز است تا زمانی که چنین بی‌نظمی وجود داشته باشد، نمی‌توان انتظاری از شرکت‌های دانش‌بنیان، دست‌کم در حوزه تجهیزات‌پزشکی داشت؛ چنین فرآیندی منجر به از بین رفتن فرصت‌های تولیدی می‌شود.

دومین موردی که به‌عنوان دست‌انداز اکوسیستم دانش‌بنیان در امسال شناخته شد، عدم‌گفتمان میان نهادهای مختلف دولتی است که با دانش‌بنیان‌ها سروکار دارند. امسال گفتمانی در وزارت صمت درباره ایجاد کنسرسیوم‌ها ایجاد شده بود که مشخصا برای آن دسته از شرکت‌های دانش‌بنیانی که نیازمند همراهی چندین شرکت در مسیر زنجیره ارزش هستند و زیرساخت کافی دارند، سودبخش بوده است. این گفتمان بعد از حضور دکتر دهقانی در معاونت علمی بیشتر مطرح شد که با اهداف وزارت صمت بسیار هماهنگ بود. خوشبختانه تا زمان مدیریت آقای ستاری در معاونت علمی پایه‌های این روند را در گذشته ایجاد کرده بود و بعد از حضور آقای دهقانی هم قوت گرفت و به نهادهای دیگر هم تسری داده شد؛ موضوعاتی نظیر حل معضلات کلان کشور با کمک دانش‌بنیان‌ها وارد این عرصه شد که گفتمان خوبی هم بود.

تورم، دردی روی درد فناوران

اما چالش اصلی، فقدان قوانین شفاف برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان توانمند است، چراکه همواره دانش‌بنیان‌ها از معضل نقدینگی برخوردارند. این در حالی است که در سیستم تامین مالی کشور هیچ نقدینگی برای دانش‌بنیان‌ها وجود ندارد. این امر باعث می‌شود فشار تورم بیش از گذشته به این اکوسیستم وارد شود. متاسفانه هیچ وقت تجربه خوبی از تامین مالی در انجام پروژه‌های بزرگ نداشتیم. باوجود تمام چالش‌های اقتصادی، بدون تامین مالی باکیفیت در حوزه دانش‌بنیان، فعالیت فناوران چندان موثر نخواهد بود. تا زمانی که تامین مالی باکیفیت صورت نگیرد، هیچ پروژه دانش‌بنیانی روی کاغذ اقتصادی و به‌صرفه نخواهد بود. در واقع هنوز مسیر مشخصی برای تامین مالی دانش‌بنیان‌ها وجود ندارد. گاهی سازکارها بین وزارت بهداشت و صمت و حتی معاونت علمی دیده می‌شود که چندان هماهنگ نیست و به‌طورمجزا هرکدام از این اضلاع با تمام وجود حضور دارند، اما ارتباط آنها به‌گونه‌ای نیست که مشکلات دانش‌بنیان‌ها را حل کنند.



لزوم ایجاد مسیر سبز دانش‌بنیانی

فکر می‌کنم در برخی پروژه‌های کلان ملی که مقیاس صنعتی بزرگی و چشم‌انداز صادراتی دارند، باید نوع نگاه خود را عوض کنیم. باید یک مسیر سبزی باز شود، در غیر این صورت شرکت‌های دانش‌بنیان به‌سمت فرصت‌های زودبازده می‌روند؛ نظیر فعالیت‌های بازرگانی یا خریدوفروش‌های مختلف.

دولت طرف واردکننده است

شرکت‌هایی که رقبای خارجی آنها ارز ترجیحی می‌گیرند، باید دیوانه تولید باشند که به کار خود ادامه دهند، چراکه رسما صرفه اقتصادی ندارد و در یک رقابت ناعادلانه قرار دارند. به‌اعتقاد من، دانش‌بنیان‌ها نباید در بازی ارز قرار داده شوند، چراکه اصلا نیازی به ارز ندارند، اما در عوض تسهیلات ارزی به رقبای تولیدکنندگان که همان واردکنندگان هستند، آفتی است که چند سال می‌شود دامن دانش‌بنیان‌ها به‌ویژه حوزه سلامت را گرفته است.

تولیدکنندگان هرقدر هم عمق تولید بالایی داشته باشند باز هم حریف واردکنندگانی که ارز ترجیحی می‌گیرند، نمی‌شوند

امسال سال خوبی نبود

رضا قلی‌پورپیوندی، فعال دانش‌بنیان در حوزه صنعت هسته‌ای: امسال سال خوبی برای دانش‌بنیان‌ها نبود. باوجود تصویب قانون جهش دانش‌بنیان در مجلس شورای اسلامی، معضلات اساسی و بزرگ در اقتصاد نظیر ناپایداری قیمت‌ها و نوسانات ارز؛ دو عاملی هستند که سبب شده‌اند روزبه‌روز شرایط برای دانش‌بنیان‌ها دشوارتر شود. باتوجه به اینکه بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان به‌ویژه آنهایی که در حوزه الکترونیک فعالیت دارند، برای تولید نیازمند خرید مواد اولیه از خارج هستند، مسئله ناامنی در نرخ موجب شده تا تولیدکنندگان یک به یک از دایره تولید خارج شوند.

با تمام اقدامات موثری که آقای دهقانی در سال ۱۴۰۲داشتند و در تلاش برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان؛ اما این معضلات به‌قدری بزرگ است که ایشان هم از پس حل آنها برنیامدند. اتفاق دیگری که امسال رخ داد، تغییر در طبقه‌بندی شرکت‌های دانش‌بنیان بود که منجر به تغییر اسامی آنها شد. برای مثال، شرکت‌ها از نوع یک و ۲ تبدیل به فناور و نوآور شدند. لازم است بگویم معضل دانش‌بنیان‌ها تاکنون نام‌گذاری نبوده است که معاونت علمی، ماه‌ها وقت و هزینه خود را برای این امر بگذارد؛ در حالت کلی امسال سال خوبی نبود.

به‌اعتقاد من، تا زمانی که اقتصاد درمان نشود، تصویب قانون جهش دانش‌بنیان تاثیر واقعی در این اکوسیستم نخواهد داشت. اغلب تفاهمنامه‌هایی هم که منعقد می‌شود، به نظر من، کاغذبازی است. مهم‌ترین مسئله تخصیص تسهیلات است که هنوز تغییری در روال بانک‌ها برای این موضوع به‌وجود نیامده است و همچنان برخوردی که در فرآیند ارائه تسهیلات با یک دانش‌بنیان دارند، فرقی با یک شرکت غیردانش‌بنیان ندارد. همچنان با دوندگی‌های بسیار و پیگیری چندین ماهه برای دریافت وام، در نهایت گویا همه مسیرها به بانک‌ها ختم می‌شود.

تا زمانی که تمام بدنه اقتصاد کشور مشکل‌خیز و بیمار باشد، چگونه می‌توان از اقتصاد دانش‌بنیان حرف زد. به‌اعتقاد من، اگر اقتصاد کشور اصلاح بنیادی شود، شرایط برای تمامی فعالان اقتصادی چه دانش‌بنیان و چه غیردانش‌بنیان بهبود نسبی می‌یابد، بنابراین در یک اقتصاد بیمار، اقتصاد دانش‌بنیان حرفی برای گفتن ندارد.



معضل دیگری که وجود دارد، این است که اغلب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بعد از اتمام تحصیل وقتی وارد فضای کار می‌شوند، به‌شدت بی‌انگیزه هستند. به‌عبارت‌روشن‌تر، نسل جوان آکادمیک در کشور انگیزه‌ای برای فعالیت اقتصادی و حتی کار در یک مجموعه اقتصادی ندارد. متاسفانه پایه علمی نسل جدید نسبت به سال‌های گذشته به‌شدت افت کرده است و به‌سختی، نیروی کار با پایه علمی قوی، برای کار پیدا می‌شود.

تا چند سال قبل، معتقد بودم که باید به دانش‌بنیان‌ها کمک شود، اما باوجود اتفاقات سال‌های اخیر و شرایط موجود، معتقدم هیچ کمکی به دانش‌بنیان‌ها نشود، بهتر است و سزاوار است که دولت تلاشش را روی ثبات وضع اقتصاد بگذارد؛ به این شکل که دولت دست از دخالت بردارد و فقط نظارت کند. البته روند نظارتی ثابتی هم وجود ندارد که بتوانیم کمی به آن دلخوش باشیم.

اغلب فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، بعد از اتمام تحصیل وقتی وارد فضای کار می‌شوند، به‌شدت بی‌انگیزه هستند

سخن پایانی

اقتصاد مبتنی بر دانش، به یک محرک حیاتی برای رشد اقتصادی و رقابت در این عصر دیجیتال تبدیل شده و مشخصه آن نیز تولید، مدیریت و توزیع دانش، نوآوری و خلاقیت است. شرکت‌های دانش‌بنیان نقش مهمی در پیشبرد رشد و توسعه اقتصادی دارند. این شرکت‌ها معمولا با ماهیت نوآورانه و مبتنی بر فناوری و توانایی آنها در ایجاد محصولات و خدمات با ارزش‌افزوده بالا مشخص می‌شوند. موفقیت شرکت‌های دانش‌بنیان تا حد زیادی به توانایی آنها در نوآوری و توسعه فناوری‌های جدید بستگی دارد که به‌نوبه خود، نیازمند زیرساخت تحقیق و توسعه (R&D) قوی و اکوسیستم حمایتی است.

با این حال، در بسیاری از کشورها، سیستم ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان به‌خوبی توسعه نیافته است و به‌اندازه کافی از رشد و توسعه این شرکت‌ها حمایت نمی‌کند. در این زمینه، تسهیل ورود به اقتصاد دانش‌بنیان و ساده‌سازی فرآیند ثبت شرکت دانش‌بنیان برای تقویت رشد، ایجاد اشتغال و ارتقای نوآوری حیاتی است.

به‌اعتقاد بسیاری از مسئولان توسعه اقتصاد، دانش‌بنیان در نهایت منجر به کنترل مسائلی مثل مهاجرت نخبگان می‌شود و افزایش سهم اشتغال فعالان دانش‌بنیان در کشور را به‌دنبال دارد. در واقع برای دستیابی به رشد اقتصادی، نیازمند دستیابی به فناوری‌های پیشرفته هستیم که این موضوع هم با حوزه دانش‌بنیانی گره خورده است.

وزارت صمت مانع ورود مواد اولیه بی‌کیفیت شود

یادداشت



بشری قنبری
مدیر یک شرکت دانش‌بنیان

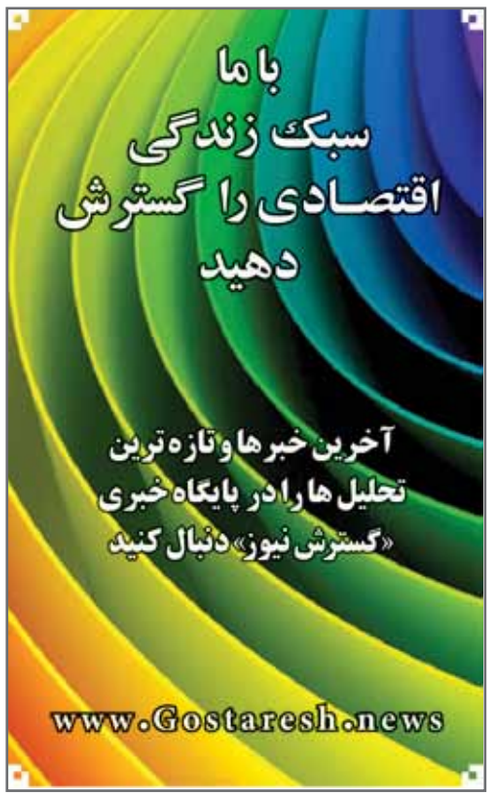
چالش اصلی در توسعه کاربرد مواد اولیه نانویی به‌منظور تولید محصولات صنعتی با کیفیت بالا، به اقناع تولیدکنندگان بزرگ در صنعت ارتباط دارد، به‌گونه‌ای که باوجود تولید نانو مواد اولیه با کیفیت داخلی، هنوز نتوانستیم نمایندگان صنایع مختلف را متقاعد به همکاری و خرید محصول خود کنیم. وزارت صمت به‌عنوان متولی اصلی صاحبان صنایع، نقش جدی در تحکیم روابط میان این دو دارد.

ناگفته نماند که شرایط تولید در کشور به‌قدری دشوار و سخت است که اضافه کردن یک مزیت به کالا در راستای افزایش کیفیت از درجه اهمیت پایینی برخوردار است. در اصل شرایط تولید در کشور به‌گونه‌ای است که تولیدکننده به فکر افزایش کیفیت نیست، چراکه بسیاری معتقدند فروش کالاها با همین کیفیت با مشکل روبه‌رو است، چه برسد به آنکه بخواهند کیفیت خود را هم افزایش دهند و در راستای آن، افزایش نرخ هم داشته باشند، حتی تولیدکنندگانی که با هدف صادرات فعالیت می‌کنند نیز، به‌سختی به افزایش کیفیت کالاهای خود قانع می‌شوند.

اعتماد صاحبان صنایع هم چالش دیگری است که اغلب دانش‌بنیان‌ها با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. گفتنی است، صاحبان صنایع به تولیدکنندگان داخلی بی‌اعتمادند، به‌گونه‌ای که در بسیاری از مواقع، این افراد حاضر هستند هزینه برای یک کالای خارجی پرداخت کنند و توجهی به کیفیت بالای کالاهای تولیدی در داخل ندارند. آنها با اینکه می‌دانند کیفیت بسیاری از کالاهای خارجی کمتر است، باز ترجیح‌شان این است که مواد اولیه ایرانی نخرند، حتی در برخی موارد، در شرایط نرخ برابر هم، کالای خارجی را ترجیح می‌دهند. به‌اعتقاد من، تفکر نسبت به تولیدات داخلی به‌شدت در عرصه تولید مخدوش شده است، حتی باوجوداینکه نمونه آزمایشی هم در اختیار شرکت‌های بزرگ تولیدی و صنعتی می‌گذاریم، اما بحث اینجا است که بیشتر تولیدکنندگان، حوصله تحقیق و تولید ندارند. آنها معتقدند بازار داخلی، کشش کیفیت بالا را ندارد و مشتری به کیفیت قبلی راضی است.

خوشبختانه تاکنون توانستیم مواد مختلف نانو از قبیل اکسید روی، اکسید تیتانیوم، اکسید گرافن و نانو ذرات نقره را تولید کنیم که این نانو موادها را می‌توان در کاربردهای صنعتی مورداستفاده قرار داد. برای مثال، در تولید کاشی و ماسک‌های آنتی‌باکتریال از نانو پودر اکسید روی استفاده می‌شود که کیفیت آن را بسیار بالا می‌برد. در کل، وقتی به محصولات، ویژگی آنتی‌باکتری اضافه شود، افزون بر اینکه مانع رشد باکتری می‌شود، مدت زمان ماندگاری مواد غذایی را هم افزایش می‌دهد که عمر آن مواد غذایی را برای مصرف بیشتر می‌کند.

به‌طورمعمول نانو موادی را تولید می‌کنیم که مواد اولیه آن در داخل کشور موجود باشد و نیازی به تهیه از خارج نباشد؛ چراکه از یک‌سو هزینه تمام‌شده بالا می‌رود و از طرفی هم، تامین آن با فرآیند دشواری همراه است، به‌همین‌دلیل صرفه اقتصادی ندارد. همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، از آنجایی که بیشتر تولیدکنندگان ترجیح می‌دهند، نانو مواد اولیه خارجی و بیشتر چینی تهیه کنند، ساخت این مواد برپایه مواد اولیه خارجی اصلا برای مصرف‌کننده به‌صرفه نیست. برای مثال، بیشتر کارخانه‌های رنگ‌سازی و صنایع آرایشی برای تولید رنگ نیاز به نانو مواد اولیه اکسیدتیتانیوم دارند؛ مواد اولیه این نانو مواد وارداتی است و چون نرخ تمام‌شده تولید بالا است، تنها در صورت دریافت سفارش از شرکت‌های تولیدی آن را می‌سازیم. گفتنی است، این ماده کاربردهای مختلف و مهمی دارد که موجب ارتقای کیفیت محصولات نانویی می‌شود؛ اما به‌دلیل ارزان بودن نمونه مشابه چینی، توان رقابت نداریم. این در حالی است که کیفیت نانو مواد اولیه چینی بسیار پایین‌تر از همان محصول در داخل است، اما با این شرایط، شرکت‌های تولیدکننده به‌دلیل نرخ ارزان‌تر ترجیح می‌دهند از چین تهیه کنند و چون تهیه همان مواد به‌دلیل دریافت مواد اولیه از خارج برای شرکت‌های داخلی گران تمام می‌شود، شرکت‌ها ترجیح می‌دهند کالایی بی‌کیفیت‌تر، اما با نرخ تمام‌شده کمتری تهیه کنند.



خودروسازان در مسیر ورشکستگی!

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

ایران‌خودرو و سایپا در پایان سال گذشته مدعی بودند که به وضعیتی رسیده‌اند که می‌توانند از فاز زیان دهی خارج شوند، با این حال بررسی‌ها نشان می‌دهد این شرکت‌ها نه‌تنها از زیان خارج نشده‌اند، بلکه هر ساعت به زیان‌شان افزوده شده است.

آخرین گزارش ارسالی خودروسازان به سامانه کدال نیز نشان می‌دهد مجموع زیان انباشته سه شرکت ایران‌خودرو، سایپا و پارس خودرو تا پایان آذرماه (۹ ماهه امسال) به ۱۷۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. با توجه به اینکه خودروسازان در پایان سال گذشته به زیان انباشته ۱۲۹ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومانی رسیده بودند، بنابراین طی ۹ ماهه امسال بالغ بر ۴۴ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته ثبت کرده‌اند.

بسیاری از کارشناسان با تکیه بر این آمار معتقدند چون خودروسازان محصولات خود را با زیان به تولید می‌رسانند، بنابراین بالقوه در خطر ورشکستگی مجدد هستند. چون روند زیاندهی خودروسازان متوقف نشده و همچنان ادامه دارد، بیشتر بودن زیان انباشته نسبت به سرمایه ثبتی طبیعی به نظر می‌رسد.



عکس: صمت

۳ خودروساز مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت

آخرین گزارش ارسالی خودروسازان به سامانه کدال نشان می‌دهد که مجموع زیان انباشته سه شرکت ایران خودرو، سایپا و پارس خودرو تا پایان آذرماه (۹ ماهه امسال) به ۱۷۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. با توجه به اینکه خودروسازان در پایان سال گذشته به زیان انباشته ۱۲۹ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومانی رسیده بودند، بنابراین طی ۹ ماهه امسال بالغ بر ۴۴ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته ثبت کرده‌اند.

بر این اساس، گزارش صورت مالی ایران‌خودرو نشان می‌دهد این شرکت تا انتهای آذر ماه امسال بالغ بر ۱۰۴ هزار میلیارد تومان زیان انباشته داشته است؛ یعنی مجموع زیان انباشته این شرکت به ۱۰۴ هزار میلیارد تومان رسیده که تقریباً ۲ برابر سرمایه ثبت‌شده این شرکت است.

همچنین بررسی صورت‌های مالی شرکت سایپا نیز نشان می‌دهد این شرکت تا پایان آذرماه امسال ۴۸ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته ثبت کرده، در حالی که سرمایه ثبت‌شده این شرکت بالغ بر ۱۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است.

زیان انباشته شرکت پارس خودرو نیز تا پایان آذرماه امسال بیش از ۲۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بوده دل حالی که سرمایه ثبت‌شده پارس‌خودرویی‌ها در بورس، کمی بیش از ۱۱ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان است، بنابراین زیان انباشته آنها از نصف سرمایه بالاتر است. (جزییات بیشتر)

بر اساس این گزارش، با توجه به اینکه زیان خودروسازان از سرمایه ثبت‌شده‌شان بیشتر است از این رو این ۳ خودروساز مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت بوده و در مسیر ورشکستگی قرار دارند. ماده ۱۴۱ برای شرکت‌هایی است که نیمی از سرمایه خود را از دست داده‌اند. در واقع این ماده یک پیش‌بینی قانونی است تا شرکت و پرسنل آن پیش از نابودی کل سرمایه شرکت، چاره‌ای بیندیشند.

در متن ماده ۱۴۱ قانون تجارت آمده است که «اگر بر اثر زیان‌های وارده حداقل نصف سرمایه شرکت از بین برود، هیأت‌مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام را دعوت کند تا موضوع انحلال یا بقای شرکت، مورد شور و رأی واقع شود. هرگاه مجمع مزبور رأی به انحلال ندهد، باید در همان جلسه و با رعایت مقررات ماده ۶ این قانون سرمایه شرکت را به مبلغ سرمایه موجود کاهش دهد. در صورتی که هیأت‌مدیره برخلاف این ماده به دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده مبادرت نکند و یا مجمعی که دعوت می‌شود نتواند مطابق مقررات قانونی منعقد شود هر ذی‌نفع می‌تواند انحلال شرکت را از دادگاه صلاحیت‌دار درخواست نماید.»

نکته قابل توجه آنکه در قانون تجارت، حتی عواقب عدم رعایت ماده ۱۴۱ نیز منتشر شده که بر اساس ماده ۲۶۵، می‌تواند حکم جزایی در پی داشته باشد. در صورتی که هیأت‌مدیره برای برگزاری مجمع عمومی فوق العاده پیشگام نشود، این وظیفه بر عهده بازرس خواهد بود.

بازرس باید در کمتر از دو ماه نسبت به اعلام نصف شدن سرمایه و لزوم برگزاری مجمع اقدام نماید. از این رو می‌بینیم که برخی از کارفرمایان برای بر ملأ نشدن وضعیت مالی‌شان، از معرفی به عنوان مشمول ماده ۱۴۱ طفره می‌روند. برخی دیگر ترجیح می‌دهند با روش‌هایی شبیه تهاتر یا واگذاری بدهی‌ها به بدهکاران، بخشی از سرمایه اصلی صندوق را حفظ کنند.

نامه نگاری وزیر صمت

عباس علی‌آبادی وزیر صمت هفته پیش در نامه‌ای خطاب به محسن رضایی دبیر شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، به بیان نگرانی خودروسازان از بابت افزایش زیان انباشته و شمولیت ماده ۱۴۱ قانون تجارت برای سومین سال متوالی پرداخت و تنها راهکار عملیاتی جهت این امر را افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها، اعلام کرده و خواستار احتساب معافیت مالی تا پایان تیرماه ۱۴۰۳، شده است. در نامه علی‌آبادی آمده است: چنانچه استحضار دارید، افزایش زیان انباشته شرکت‌های سایپا و ایران‌خودرو منجر به شمولیت ماده ۱۴۱ اصلاحی قانون تجارت برای سومین سال متوالی شده و بر اساس مصوبات هیأت پذیرش اوراق بهادار (صورتجلسه پیوست به شماره ۲۷۲ تاریخ ۲۴ مرداد ۱۴۰۲)، در صورت عدم خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ قانون تجارت تا تاریخ ۳۱ تیر ۱۴۰۳ نماد معاملاتی دو شرکت مذکور، لغو پذیرش و از بازار دوم بورس به بازار پایه فرابورس منتقل خواهند شد. این امر با توجه به حضور بی‌شمار سهامداران خرد و تأثیر قابل ملاحظه معاملات دو نماد سایپا و ایران‌خودرو در روند شاخص کل، تبعات منفی برای سهامداران بواسطه کاهش ارزش دارایی‌های‌شان و به تبع آن بازار سرمایه کشور خواهد داشت. در این خصوص، ذکر این نکته ضروری است که با عنایت به شرایط حاکم بر صنعت خودرو و افزایش زبان دو خودروساز بزرگ در شش ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۲، خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ قانون تجارت از طریق کاهش زیان انباشته تا مهلت تعیین شده امکان‌پذیر نخواهد بود و انجام افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها به عنوان تنها راهکار عملیاتی جهت خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ قانون تجارت است، که بواسطه ثبت افزایش سرمایه از این محل در اردیبهشت ۱۳۹۹ توسط شرکت‌های مذکور و عدم امکان استفاده تا پنج سال پس از آن (اردیبهشت ۱۴۰۴) با مانع قانونی مواجه است. لذا در جهت رفع موانع ایجاد شده و با عنایت به مفاد ماده ۱۴ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور مصوب ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ خواهشمند است مساعدت لازم برای صدور مجوز انجام افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها برای شرکت‌های یادشده به صورت معاف از مالیات و صرفاً برای یک بار تا تیرماه سال ۱۴۰۳ مبذول فرمایند.

بر این اساس، ایران خودرو و سایپا نیز برای اینکه اعلام کنند قصد خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ را دارند برنامه‌های خود را اعلام کردند که البته هر دوی این شرکت‌ها مانند وزیر صمت بر تجدید ارزیابی دارایی‌ها تاکید کرده‌اند.

برنامه گریز از ورشکستگی ارائه شد

مدیرعامل سایپا در نامه‌ای به معاون شرکت بورس تهران ضمن اشاره به زیان ۹.۸ همتی این شرکت در ۹ ماهه امسال، برنامه‌های خروج از شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت به منظور گریز از ورشکستگی را اعلام کرد.

محمدعلی تیموری مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا در نامه‌ای به معاون ناشران و اعضا شرکت بورس اوراق بهادار تهران ضمن تشریح برنامه این شرکت جهت خروج از شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت به منظور گریز از ورشکستگی اعلام کرد که مطابق اطلاعات عملکرد ۹ ماهه، میزان زیان شرکت حدود ۹۸ هزار میلیارد ریال بوده است.

در این نامه آمده است: عطف به نامه شماره ۱۱۴۵۱۶۷ مورخ ۲ بهمن ۱۴۰۲ در خصوص گزارش اقدامات انجام شده توسط این شرکت در راستای خروج از شمولیت ماده ۱۴۱ لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت، موارد به شرح ذیل به استحضار می‌رسد:

در راستای اقدامات صورت پذیرفته قبلی پیرامون پیگیری‌های مکرر در خصوص اصلاح نرخ‌های فروش محصولات تولیدی، مجوز فروش محصولاتی نظیر کولیک GL و محصولات با استانداردهای ۸۵ گانه (ساینا S تیپ DA کوییک S شاهین و نیز محصول وارداتی چانگان CS۵۵PLUS از سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان اخذ گردید و همچنین پیگیری‌های متعددی در رابطه با اصلاح نرخ محصولات جاری که قیمت‌های آنها بر اساس اطلاعات بهای تمام شده صورت‌های مالی شش ماهه اول سال ۱۴۰۱ محاسبه گردیده بود. صورت پذیرفت که تا مقطع کنونی نتیجه‌ای حاصل نگردید. از طرفی شرکت به موازات پیگیری موضوعات قیمتی، تغییر در ترکیب تولید محصولات را بر اساس محصولات جدیدی که در شهریورماه امسال نرخ آن را اخذ نموده و نیز محصولاتی که قرار است در سال آینده تولید و عرضه نماید در دستور کار قرار داده که با افزایش تیراژی که در برنامه تولید سال ۱۴۰۳ برای کلیه محصولات مذکور لحاظ شده. انتظار می‌رود روند زیان دهی شرکت به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد.

مطابق اطلاعات عملکرد ۹ ماهه، میزان زیان شرکت حدود ۹۸ هزار میلیارد ریال بوده که در مقایسه با زیان ۶ ماهه امسال ۸۰ هزار میلیارد ریال کند شدن شیب زیان ملموس است.

علاوه بر موارد مطروحه فوق، مذاکره برای تولید و عرضه خودروهای متنوع وارداتی (CBU) و (CKD) و نیز خودروهای هیبرید و برقی در کلاس جهانی در حال انجام بوده که پس از انعقاد قرارداد نهایی مراتب از طریق سامانه کدال به اطلاع عموم خواهد رسید. لذا در کنار تنوع بخشی سبد محصولات داخلی، برنامه تولید و عرضه محصولات وارداتی که از حاشیه سود منصفانه‌ای برخوردار بوده و با استقبال مشتریان در بازار نیز مواجه خواهد شد، می‌تواند به افزایش سهم درآمدی و آغاز روند سوددهی شرکت منجر شود.

به موازات نکات بر شمرده فوق برنامه‌های کنترل هزینه‌های شرکت نیز از اواسط سال قبل آغاز شد و نتیجه اقدامات حاصله در حوزه مدیریت هزینه‌های تأمین به کاهش قابل توجه هزینه‌های خرید منجر گردید که استمرار این سیاست در کنار پیگیری‌های حوزه درآمدی شرکت می‌تواند اثر دوچندانی بر توقف تحمیل زیان داشته باشد. همچنین در خصوص اصلاح ساختار مالی و انجام افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها، مکاتبات لازم با نهادهای ذیربط صورت پذیرفته (تصاویر) (پیوست) و موضوع در حال پیگیری است تا در صورت اصلاح ماده ۱۴ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور مصوب ۱۵/۰۲/۱۳۹۸ شرکت سایپا بتواند از تمامی ظرفیت‌های موجود استفاده نماید که در این راستا موضوع درخواستی این شرکت در یکصد و پنجاه و پنجمین جلسه کمیسیون شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا مورخ ۲۶/۱۰/۱۴۰۲ مطرح و پس از بحث و بررسی مقرر گردید اصلاحات لازم در گزارش ارائه شده اعمال و در جلسه آتی آن شورا طرح گردد.

در جهت تأمین سرمایه در گردش مورد نیاز تولید و تأمین منابع مالی بلندمدت و ارزان نرخ از بازار سرمایه، انتشار اوراق مرابحه نیز در دستورکار این شرکت بوده که علی رغم پیگیری‌های فراوان و ارسال مدارک و مستندات لازم، سازمان بورس با انتشار اوراق بدهی مذکور موافقت ننمود.

واگذاری سهام تودلی ایران خودرو گره گشاست؟

مدیرعامل ایران خودرو در نامه‌ای به سازمان بورس اعلام کرد که موضوع واگذاری سهام ایران خودرو متعلق به شرکت‌های فرعی و وابسته بعد از تجدید ارزیابی دارایی ها، کلید می‌خورد.

علیمردان عظیمی عضو هیأت مدیره و مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو، در نامه‌ای به مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار اعلام کرد که موضوع واگذاری سهام ایران خودرو متعلق به شرکت‌های فرعی و وابسته کلید خورده است.

در این نامه آمده است: «بازگشت به نامه شماره ۱۴۷۸۵۹/۱۲۲ مورخ ۵ اسفند ۱۴۰۲ مبنی بر ارائه برنامه واگذاری سهام شرکت ایران خودرو متعلق به شرکت‌های فرعی و وابسته (سهام تودلی) همان گونه که مستحضرید، اقدامات لازم جهت واگذاری سهام یاد شده در سال ۱۴۰۱ از طریق ارزشیابی سهام و انتشار فراخوان در روزنامه‌های کثیرالانتشار جهت شناسایی متقاضیان صورت پذیرفت و در این راستا دو شرکت کنسرسیوم قطعه سازان و خودروساز پیشنهاد خرید داشتند که در این راستا جهت بررسی صلاحیت متقاضیان خرید اقدام به تکمیل فرم‌های مربوطه نمودند که جهت بررسی صلاحیت ایشان به مراجع ذیصلاح ارسال گردید.

سهام ایران خودرو متعلق به شرکت‌های فرعی و وابسته حدود ۲۴ درصد است که با لحاظ درصد مؤثری سهامداری شرکت ایران خودرو در شرکت‌های یاد شده مالکیت سهام شرکت اصلی متعلق به شرکت‌های فرعی و وابسته به میزان حدود ۱۱ درصد است. با توجه به مراتب فوق پس از مهیا شدن شرایط با هماهنگی مراجع ذیصلاح و ملحوظ نمودن فرصت زمانی، مقرر اقدامات لازم جهت واگذاری سهام تودلی انجام خواهد شد.»

مجموع زیان انباشته ایران‌خودرو به ۱۰۴ هزار میلیارد تومان رسیده که تقریبا ۲ برابر سرمایه ثبت‌شده این شرکت است

سایپا تا پایان آذر ۴۸ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان زیان انباشته ثبت کرده، در حالی که سرمایه ثبت‌شده این شرکت ۱۹ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان است

خودروسازی ایران در نگاهی کوتاه

شرکت فیات، نخستین شرکت خودروساز در ایران بود که در سال ۱۳۳۲ تاسیس شد. اما ۴ سال بعد در ۹ کیلومتری جاده مخصوص با راه‌اندازی شرکت جیپ ایران (پارس خودرو) عملا سنگ بنای تولید نخستین خودرو در ایران گذاشته شد و این شرکت تنها ۲ سال پس از افتتاح نخستین محصول خود را روانه بازار کرد. پس از ورود انواع لندروور در سال ۱۳۳۸ به بازار حالا دیگر نوبت ایران خودرو بود که وارد عرصه رقابت شود. این خودروساز بزرگ که در ابتدا با نام ایران ناسیونال تاسیس شد، پیکان را به عنوان خاطره‌انگیزترین خودروی داخلی روانه بازار کرد تا برای همیشه نقشی در خاطرات چندین نسل داشته باشد. اتوبوس‌های معروف به «ال‌پی» را ساخت و حالا بعد از ۶ دهه محصولات تارا، رانا پلاس، وانت آریسان، سورن پلاس، دنا و دنا پلاس، سورن، رانا، انواع سمند، انواع پژو، تندر ۹۰، تندر پیکاک، هایما S۷، هایما S۷ پلاس، هایما S۵، S۳۰، H۳۰ کراس و... را به متقاضیان خودرو عرضه می‌کند.

سایپا

شرکت سایپا، سال ۱۳۴۶ با عنوان «شرکت تولید اتومبیل سیتروئن ایران» کار خود را به عنوان یک شرکت خودروسازی آغاز کرد. ژیان و وانت آکا به عنوان نخستین محصولات سایپا شناخته می‌شود. سایپا خودروهای ساینا، ساینا اس، کوییک، کوییک آر، کوییک اس، شاهین و... را به مشتریان خود عرضه می‌کند.

مدیران خودرو

«مدیران خودرو» شرکت مونتاژ کار فعالیت خود را از سال ۱۳۸۱ در منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید در شهر بم آغاز کرده است. مدیران خودرو، درحال‌حاضر خودروهای X۵۵ پرو، X۲۲ پرو، آریزو ۵ توربو، آریزو ۶، تیگو ۷ و X۲۲ را به بازار خودرو عرضه می‌کند.

کرمان موتور

مجموعه کرمان موتور از سال ۱۳۶۹ فعالیت خودش را با واردات انواع خودروهای دوو در ارگ جدید بم آغاز کرد. اما در پی خرید کارخانه دوو توسط GM امریکا، به دلیل تحریم‌های امریکا، همکاری کرمان موتور و دوو قطع شد. در این سال‌ها انواع خودروهای لیفان و جک در سبد محصولات این خودروسازی قرار گرفته است. خودروهای جک J۷، جک K۷، جک S۵ توربو، جک S۳ توربو، جک T۸ و جک J۴ در فهرست محصولات کرمان موتور دیده می‌شود.

بهمن موتور

شرکت بهمن موتور، سال ۱۳۳۱ کار خودش را آغاز کرد و در سال ۱۳۳۸ وانت سه چرخ مزدا را به عنوان نخستین محصول خود به بازار ارائه کرد. درحال‌حاضر این خودروساز بر چندین زیر مجموعه نظارت دارد و محصولاتی چون رسپکت، دیگنیتی پرستیژ، دیگنیتی، فیدلیتی، اینرودز، کاپرا ۲، وانت کارا ۲۰۰۰ و... را در سبد محصولات خود دارد.

زامیاد

شرکت زامیاد ابتدا با نام گروه صنعتی رنا در سال ۱۳۴۲ در سه‌راه آذری تهران تاسیس شد. این خودروساز ابتدا کار خودش را با واردات و مونتاژ آغاز کرد و کم‌کم وارد عرضه تولید انواع خودروهای تجاری بنزینی و گازوئیلی شد. این شرکت کار خودش را در این سالیان ادامه داد و امروز محصولاتی چون کارون، پادرا، پادرا پلاس، وانت پیکاپ ریچ، وانت نیسان جونیور دیزل، استرالیس و... را به مشتریان خود عرضه می‌کند.

نگین خودرو

شرکت نگین خودرو به صورت خصوصی نماینده رسمی شرکت خودروساز بین‌المللی رنو فرانسه در ایران است که از سال ۱۳۸۷ کار خود را با فعالیت در حوزه فروش و ارائه خدمات پس از فروش آغاز کرد. نگین خودرو تا کنون محصولاتی چون کولیوس، تلیسمان، سیمبل و داستر را به مشتریان خود عرضه کرده است.

پارس خودرو

شرکت خودروسازی پارس خودرو، یکی از قدیمی‌ترین خودروسازان ایرانی است که در سال ۱۳۳۵ تاسیس شد. این شرکت که ابتدا با نام «جیپ ایران» فعالیت می‌کرد در سال ۱۳۵۹ با قطع همکاری جنرال موتورز به «پارس خودرو» تغییر نام داد و فعالیت‌های خود را پی گرفت. شرکای تجاری پارس خودرو، شرکت‌های نیسان، رنو و برلیانس بودند و در محصولاتی چون ساندرو استپ وی، رنو ساندرو، برلیانس کراس، برلیانس H۲۳۰، برلیانس H۳۳۰، برلیانس H۲۲۰ و... را به مشتریان خود عرضه کرده است.

آرین پارس موتور

شرکت خودروسازی آرین پارس موتور در سال ۱۳۹۶ به عنوان بخشی از گروه آرین سرمایه تاسیس شد و خط تولید خودروهای سواری میتسوبیشی و تجاری جک را راه‌اندازی کرد اما به دلیل تحریم‌ها نتوانست با شرکت میتسوبیشی همکاری خود را ادامه دهد. درحال‌حاضر این شرکت با لاماری ایما در بازار خودرو حضور دارد.

پرشیا خودرو

پرشیا خودرو در سال ۱۳۸۳ با هدف ورود در عرصه واردات خودرو کار خود را آغاز کرد و محصولات بی‌ام و را در اختیار علاقه‌مندان به این برند مطرح بین‌المللی قرار داد. در سال ۱۳۹۶، محصولات برند مینی (یکی از زیر مجموعه‌های بی‌ام و) در سبد محصولات پرشیا خودرو قرار گرفت.

بی ام و i۱۲۰ مدل ۲۰۱۸، بی‌ام و i۱۲۵ مدل ۲۰۱۸، بی‌ام و i۲۱۸ اکتیو تورر مدل ۲۰۱۸، بی‌ام و i۳۲۰ مدل ۲۰۱۸، بی‌ام و i۳۳۰ مدل ۲۰۱۸، بی‌ام و i۵۳۰ مدل ۲۰۱۸، بی‌ام و i۷۳۰ مدل ۲۰۱۸، بی‌ام و X۱ مدل ۲۰۱۷، بی‌ام و X۴ مدل ۲۰۱۷ و... از جمله خودروهای عرضه شده توسط این شرکت است.

خودروسازان دیگری نیز در این فهرست جای می‌گیرند که تمرکز این مطلب بیشتر بر خودروهای سواری بوده است.

قاچاق سازماندهی‌شده چوب در جنگل‌های لرستان

فرسایش خاک بحران‌ساز شد

گردش مالی حداقل ۵۰۰ میلیارد تومانی قاچاق چوب باعث شده قاچاقچیان برای به سرقت بردن چوب جنگل‌ها روش‌های عجیب و غریب و البته وحشیانه‌ای را به‌کار ببندند. قصه تلخ قطع درختان جنگلی سال‌هاست در کشور ما ادامه دارد و به حکایتی تکراری تبدیل شده که متاسفانه به دلیل قوانین قدیمی و خاک‌خورده، قاچاقچیان چوب را برای تبر زدن به ریشه درختان جسورتر می‌کند. مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان مصائب جنگل‌های این استان را تشریح و بر وجود قاچاق چوب و فرسایش بالای خاک در عرصه‌های طبیعی تاکید کرد.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir



حسین میرزایی در جمع خبرنگاران با اشاره به ظرفیت جنگل‌ها در توسعهٔ پایدار گفت: فرهنگ حفظ منابع طبیعی را باید به‌صورت گسترده بین مردم ارتقا داد.

او با تأکید به مصائب جنگل‌های زاگرس، افزود: آتش‌سوزی، آفات، فرسایش خاک، زغال‌گیری از درختان و ریزگردها از مهم‌ترین مشکلات جنگل‌های این منطقه و لرستان است.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با بیان اینکه بالغبر یک میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار جنگل و ۹۰۰ هزار هکتار مرتع در این استان وجود دارد، عنوان کرد: پوشش گیاهی خوبی در لرستان وجود دارد و اگر به‌درستی این منابع را مدیریت کنیم، می‌توانیم چالش‌های طبیعی و انسانی عرصه‌های جنگلی را کمتر کنیم.

او با توجه به شعار هفتهٔ منابع طبیعی و مشارکت مردم برای حفاظت از جنگل‌ها، بیان کرد: منابع طبیعی متعلق به مردم است و همهٔ ما باید در پاسداشت جنگل‌ها و عرصه‌های طبیعی گام برداریم.

میرزایی با تأکید به اینکه از اسفند ۱۴۰۱ تاکنون حدود شش هزار نفر به مجموع همیاران طبیعت در لرستان افزوده شده‌اند، گفت: حدود ۱۹ هزار نفر همیار طبیعت در این استان فعال هستند.

■ توزیع ۳۳هزار گلدان در مدارس لرستان

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با اعلام اینکه بالغبر ۱۲ هزار نفر از همیاران طبیعت این استان دانش‌آموز هستند، ابراز کرد: ما سعی کرده‌ایم که فرهنگ حفاظت از منابع طبیعی را در سطح مدارس نهادینه کنیم.

میرزایی راجع به اجرای طرح «هر مدرسه یک نهالستان» در لرستان برای مشارکت در حفاظت از عرصه‌های جنگلی، گفت: بالغبر ۳۳ هزار گلدان به‌همراه بذر در این طرح بین دانش‌آموزان توزیع کرده‌ایم.

او با تأکید به آموزش عشایر و بهره‌برداران لرستان برای حفاظت از جنگل‌ها و عرصه‌های ملی، اضافه کرد: چهارهزار نفر به‌صورت روزآموزش در این طرح شرکت کرده‌اند.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با بیان اینکه فعالیت تشکل‌های مردم‌نهاد در حوزه منابع طبیعی این استان چشمگیر است، عنوان کرد: بالغبر شش میلیارد تومان اعتبار در قالب مادهٔ ۲۲ با این تشکل‌ها منعقد شده است.

او با اشاره به طرح کاشت یک میلیارد درخت در کشور، گفت: سهم لرستان کاشت ۳۰ میلیون اصله نهال است و ۷۰ دستگاه اجرایی برای اجرای این طرح ملی پای‌کار آمده‌اند.

■ وابستگی اقتصاد لرستان به جنگل‌ها

به گزارش تسنیم، میرزایی با تأکید به حضور فعال زنان در کاشت درخت، گفت: مشارکت زنان پلدختر در کاشت نهال کم‌نظیر است و رویکرد ما نیز این است که کنار دستگاه‌های اجرایی از ظرفیت مردم برای غرس نهال استفاده کنیم.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با تذکر اینکه درخت‌های غرس‌شده در این استان باید متولی نگهداری داشته باشد، ابراز کرد: از حضور و نقش مردم برای حفظ نهال‌های کاشته‌شده باید استفاده کرد.

میرزایی با یادآوری وابستگی اقتصاد مردم لرستان به جنگل‌ها گفت: بخشی از معیشت اقتصادی مردم وابسته به منابع طبیعی است و اگر اشتغال در این استان توسعه یابد وابستگی معیشت به منابع طبیعی کمتر می‌شود.

او با تأکید به اینکه قاچاق چوب و زغال یکی از چالش‌های مهم منابع طبیعی لرستان است، افزود: این کار در برخی مواقع ممکن است سازماندهی‌شده و از سوی افراد سودجو باشد، اما در برخی مواقع نیز بر اساس نیاز مردم است.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با ابراز اینکه «ما برخوردهای جدی برای مبارزه با قاچاق چوب در این استان انجام داده‌ایم»، اعلام کرد: بالغبر یکهزار و ۳۰۰ پرونده علیه متخلفان در یک سال اخیر تنظیم شده است.

■ کمبود جنگلبان در لرستان

او با توجه به کمبود نیروی انسانی در راستای حفاظت از منابع طبیعی و عرصه‌های جنگلی لرستان، متذکر شد: ما با استانداردهای حفاظت از جنگل‌ها خیلی فاصله داریم.

میرزایی با بیان اینکه دو میلیون و ۲۰۰هزار هکتار از دو میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار از جنگل‌ها و مراتع لرستان جزو عرصه‌های ملی است، گفت: ما باید به‌ازای هر هزار هکتار جنگل یک جنگلبان و به‌ازای هر پنج هزار هکتار مرتع باید یک محافظ داشته باشیم.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با تأکید به شرایط توپوگرافی این استان، تأکید کرد: لرستان یک استان کوهستانی و دارای شیب بالایی است و همین عامل زمینه را برای فرسایش و رسوب خاک شدت داده است.

میرزایی درباره اقدامات آبخیزداری برای جلوگیری از فرسایش خاک در لرستان، گفت: بالغبر یک میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار از عرصه‌های این استان را مطالعهٔ تفصیلی کرده‌ایم.

مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری لرستان با اعلام اینکه طرح‌های آبخیزداری در سطح ۸۴۰ هزار هکتار از اراضی این استان اجرا شده است، عنوان کرد: اجرای این طرح نیازمند اعتبار است.

او خاطرنشان کرد: میزان فرسایش خاک در لرستان ۲۵ تن در هر هکتار است، اما متوسط کشوری ۱۶ تن در هر هکتار است و هرچند آمار کشوری نیز چهار تا پنج برابر متوسط جهانی است.

میرزایی با تأکید به اینکه میزان فرسایش خاک در ایران دو تا سه برابر متوسط آسیاست، گفت: این میزان به‌شکل نقطه‌ای در لرستان بالغبر ۵۰ تن در هر هکتار است.

چندی پیش هم خبر کشف قاچاق ۱۸ تن چوب در بروجرد لرستان در رسانه‌ها منتشر شد. به گزارش افق لرستان، سرهنگ مهدی مهدوی‌کیا درگفت‌وگو با رسانه‌ها اظهارکرد: ماموران کلانتری ۱۵ جهان آباد و پلیس آگاهی این یگان هنگام کنترل محورهای مواصلاتی به ۲ دستگاه کامیون و نیسان حامل چوب مشکوک و آنها را متوقف کردند.

او افزود: در بازرسی از این خودروها ۱۸ تن چوب قاچاق فاقد مجوز کشف و ۲ نفر در این رابطه دستگیر شد.

فرمانده انتظامی بروجرد با بیان اینکه کارشناسان ارزش چوب‌های مکشوفه را ۷۰۰ میلیون ریال برآورد کردند، گفت: چوب‌های کشف‌شده به اداره منابع طبیعی این شهرستان تحویل داده شد.

سرهنگ مهدوی کیا در پایان به شهروندان توصیه کرد، برای حمایت از منابع طبیعی و محیط‌زیست با پلیس همکاری کنند و هرگونه اطلاعات و اخبار در این زمینه را به مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ اطلاع دهند.

■ قاچاق چوب با آتش زدن جنگل

برخی شیوه‌هایی که قاچاقچیان چوب برای قاچاق استفاده می‌کنند آنچنان ناجوانمردانه است که باورش سخت است. به تازگی شاهد روشی برای قاچاق بوده‌ایم که در آن قاچاقچیان به آتش زدن بخشی از جنگل اقدام می‌کنند و هنگامی که نیروهای حفاظت از جنگل مشغول اطفای حریق هستند، دست به کار می‌شوند و با قطع درختان در نقطه‌ای دیگر از جنگل، خودروهای حمل چوب را از مسیرهای خالی از نیروهای حفاظتی عبور می‌دهند و به قاچاق چوب اقدام می‌کنند. یعنی هم درختان را آتش می‌زنند و هم قطع می‌کنند.

■ اسیدپاشی برای قاچاق چوب

چندی پیش خبر خشکاندن سریع درختان در جنگل‌های شمال به ویژه مناطق جنگلی نور به وسیله اسید در فضای مجازی خبر ساز شد. قاچاقچیان چوب با پاشیدن اسید بر تنه درختان باعث خشک شدن درخت می‌شوند و بعد از آن که درخت خشک شد با خیال راحت و بدون نگرانی به تکه کردن درخت و فروش آن اقدام می‌کنند بر اساس گزارش مهر دست کم روزانه بیش از پنج اصله از درختان قطور جنگل نور بدون هیچ نظارتی با اسید خشکانده و قاچاق می‌شوند.

■ کوچ قاچاق چوب از وانت به آمبولانس

سود قاچاق چوب آن قدر بالا هست که قاچاقچیان دست به هر روشی برای قاچاق چوب بزنند. دو سال پیش فرمانده وقت یگان حفاظت سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور از قاچاق چوب با آمبولانس حمل جنازه و ماشین‌های حمل گوشت خبر داد. اگر تا پیش از این بحث حمل چوب با تراکتور، کامیون و نیسان مطرح بود حالا قاچاق چوب با خودروهای سواری و بین شهری همچون خودروهای شخصی با خانواده و جعبه بغل اتوبوس تغییر شکل پیدا کرده است.

> آتش‌سوزی، آفات، فرسایش خاک، زغال‌گیری از درختان و ریزگردها از مهم‌ترین مشکلات جنگل‌های لرستان است

> باید به‌ازای هر هزار هکتار جنگل یک جنگلبان و به‌ازای هر پنج هزار هکتار مرتع یک محافظ داشته باشیم

سخن پایانی

از سال ۱۳۹۹ به بعد جمع بندی از میزان کشفیات چوب‌های قاچاق منتشر نشده، ولی رئیس سازمان منابع‌طبیعی در گفت‌وگو با پانا از افزایش قاچاق چوب خبر داده است.

با این حال اگر مبنا را همان آمار سال ۱۳۹۹ قرار دهیم و فرض را بر این بگیریم که تغییری در میزان قاچاق چوب صورت نگرفته در حالی که جست و جو در اینترنت افزایشی حدود ۵۰ درصد را نشان می‌دهد بیش از ۶هزار و ۵۰۰ متر مکعب چوب قاچاق کشف شده است.

روی خط خبر

تعویض ۳۰ هزار کنتور خراب از سوی آبفای اصفهان



بهروز راعی: مدیرعامل آبفای استان اصفهان از تعویض بیش از ۳۰هزارفقره کنتور خراب و فرسوده در امسال در سطح استان اصفهان خبر داد.

به گزارش خبرنگار صمت از استان اصفهان حسین اکبریان با تاکید بر اهمیت مدیریت مصرف آب گفت: با هدف کاهش هدررفت آب و رضایت مشترکین تعداد ۳۰ هزار فقره کنتور خراب و معیوب در شهرها و روستاهای استان اصفهان به صورت رایگان و با هزینه امور آبفا تعویض شده‌اند.

وی با بیان اینکه نوسازی و بازسازی شبکه‌های فرسوده آب در اصفهان با هدف حل مشکلات زیرساختی در این حوزه در دستورکار قرار دارد، عنوان کرد: یکی از مهم‌ترین عوامل هدررفت آب، وجود شبکه‌های فرسوده در شهرها و روستاهاست؛ شبکه‌های فرسوده‌ای که بیش از ۳۰ سال عمر دارند و درحال‌حاضر به دلیل کارکرد طولانی‌مدت فرسوده شده و دچار حوادث، ترکیدگی و هدررفت آب می‌شوند.

مدیرعامل آبفای استان اصفهان با بیان اینکه تعویض کنتورهای خراب موجب اصلاح الگوی مصرف و توزیع بهینه آب می‌شود، ادامه داد: تعویض کنتورهای خراب به کنترل مصرف، جلوگیری از اتلاف منابع آبی و خدمات‌رسانی شایسته‌تر به مشترکین و شهروندان می‌انجامد.

هوش مصنوعی صنعت فولاد را متحول می‌کند

مدیرعامل فولاد سنگان خراسان گفت: هوش مصنوعی موجب افزایش بهره‌وری تولید، صرفه‌جویی در زمان و افزایش بهره‌وری منابع انسانی، کاهش هزینه‌های مالی، افزایش دقت و کاهش خطاهای محاسباتی و راندمان تولید صنعت فولاد می‌شود.

علی امرایی در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا افزود: با استفاده از هوش مصنوعی اکتشاف و استخراج پهنه‌های معدنی بر اساس استفاده از فناوری هوش مصنوعی، شناسایی محدوده، عمق، کانسارها و لایه‌های زمین‌شناسی با دقت بسیار بالا انجام می‌شود.

وی ادامه داد: عبور از شیوه‌های کنونی استخراج انفجاری به سمت روش‌ها با کمترین هدررفت مواد معدنی و استخراج اصولی بر پایه بیشترین بهره‌برداری از توده‌های معدنی همراه با رعایت دقیق‌تر الگوهای زیست‌محیطی از دیگر مزایای استفاده از هوش مصنوعی در صنعت فولاد است.

مدیرعامل فولاد سنگان خراسان گفت: در فرآیندهای عملیاتی تولید نیز هوش مصنوعی در افزایش کیفیت محصولات، افزایش بهره‌وری و مدیریت زمان و به‌طور کلی از ابتدای زنجیره تولید تا انتقال، تولید و بازرگانی و حمل‌ونقل را متحول می‌کند و تحول در زنجیره تامین کالا و خدمات، شیوه‌های نوین انبارداری و حتی ظهور ماشین‌آلات صنعتی خودران دیگر دور از تصور نیست.

به گفته وی، هوش مصنوعی موجب کم‌رنگ شدن عوامل انسانی و ایجاد تحول درحوزه‌های مختلف فضای کسب و کار و به خصوص صنعت فولاد می‌شود.

وی تصریح کرد: بنابراین سال‌های آینده دوران رشد کارگران فنی و کارشناسانی است که از فناوری هوش مصنوعی و علوم جدید برخوردار هستند. وابستگی صنعت و اقتصاد و استفاده روزافزون حوزه صنعت تاثیرات جدی بر حوزه اقتصاد و سودآوری شرکت‌های صنعتی و معدنی دارد و رقابت اقتصادی در سال‌های آینده به میزان استفاده از هوش مصنوعی و بهره‌مندی از مزایای آن بستگی دارد. امرایی گفت: بر این اساس بهره‌گیری از ظرفیت هوش مصنوعی یک ضرورت انکارناپذیر توسعه کمی و کیفی و تحول بخش‌های مختلف و به خصوص صنعتی فولاد در سطح کشور و به تبع آن مجتمع سنگان است.

وی اظهار کرد: همزمانی توسعه فناوری هوش مصنوعی با انقلاب چهارم صنعتی، جهان را به سمت یک جهش علمی- تکنولوژیکی بزرگ در سال‌های آتی سوق داده است و تاثیر هوش مصنوعی بر حوزه‌های مختلف علوم و جامعه بشری غیرقابل انکار است. این صاحبنظر مسائل اقتصادی و صنعت فولاد کشور افزود: هوش مصنوعی به واسطه مصنوعی بودن و مخلوق بودنش توسط انسان، اکنون ماهیتی ابزار گونه دارد که در عرصه‌های مختلف اقتصادی، صنعتی، هوا فضا، نظامی، پزشکی، علوم کامپیوتر و علم داده و حتی علوم انسانی تاثیرگذار است،

شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان رضوی به عنوان یکی از شرکت‌های تابعه فولاد مبارکه اصفهان در منطقه سنگان شهرستان خواف فعال است.

حدود ۲ هزار و ۳۰۰ نفر به صورت مستقیم در واحدهای گندله‌سازی و تولید کنسانتره شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان مشغول کار هستند و فعالیت این بخش برای ۶ هزار و ۵۰۰ نفر به صورت غیرمستقیم اشتغال ایجاد کرده است.

مجتمع سنگ‌آهن سنگان در مجموع با ذخیره یک میلیارد تن، یکی از ۱۰ معدن بزرگ سنگ آهن جهان و تامین‌کننده خوراک اولیه برای تولید ۱۷.۵ میلیون تن کنسانتره، ۱۵ میلیون تن گندله و پنج میلیون تن سنگ‌آهن است.

مجموعه کانسارهای سنگ‌آهن سنگان در وسعتی به طول تقریبی ۲۲ کیلومتر و عرض ۱۰ کیلومتر در ۳۰۰ کیلومتری جنوب شرقی مشهد واقع است.

مرکز شهرستان خواف با ۱۲۳ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان در ۲۶۷ کیلومتری جنوب شرقی مشهد قرار دارد.

تبدیل بیش از ۳۰میلیون تن تولیدات کشاورزی به ضایعات

رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی گفت: بیش از ۳۰ میلیون تن از تولیدات بخش کشاورزی در فرآیند تولید تا مصرف به ضایعات تبدیل می‌شوند که ارزش ریالی آنها حداقل ۲۰ میلیارد دلار است.

به گزارش مهر، سید مجتبی خیام نکویی در آیین اختتامیه رویداد ملی کارآفرینی و فناوری‌های نوین آموزشی که در مرکز آموزش عالی امام خمینی(ره) برگزار شد، با تاکید بر اینکه برای ایجاد تحول در تکنولوژی آموزشی باید اثربخشی خود را افزایش دهیم، گفت: اگر بخواهیم از فناوری‌های موجود در حوزه آموزش برای تحول و اثربخشی استفاده کنیم، ابتدا باید بررسی کنیم که آن ایده چقدر می‌تواند پاسخگوی چالش موجود باشد.

وی یکی از چالش‌هایی که امروز با آن مواجه هستیم را بحث ضایعات و پسماندها در بخش کشاورزی دانست و افزود: علیرغم اینکه ۱۳۱ میلیون تن غذا تولید می‌کنیم، بیش از ۳۰ میلیون تن از تولیدات بخش کشاورزی در فرآیند تولید تا مصرف به ضایعات تبدیل می‌شوند که ارزش ریالی این میزان حداقل ۲۰ میلیارد دلار است. در صورت کاهش ۱۰ تا ۲۰ درصدی این میزان با استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی می‌توانیم از لحاظ اقتصادی اثربخشی و تأثیرگذاری داشته باشیم.

معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با اشاره به اینکه نحوه آموزش مهم‌ترین تأثیرگذاری را نسبت به سایر مؤلفه‌ها بر مخاطب دارد، مطرح کرد: افرادی که قصد ورود به این حوزه را دارند ابتدا باید عامل زیست بوم مخاطب خود را در نظر بگیرند، سپس بررسی کنند که مخاطبشان در چه رنج سنی قرار دارد و محتوایی که با استفاده از روش‌های جدید آموزشی تولید می‌کنند، قابلیت تعمیم برای سطوح مختلف سنی را دارد یا خیر. خیام نکویی با بیان اینکه هرچه مخاطب اختصاصی‌تر شود، اثربخشی افزایش می‌یابد و با تاکید بر ضرورت توجه به هرم یادگیری بیان کرد: هرم‌های یادگیری در دنیا دائماً در حال بهینه‌سازی است و با فناوری‌های نوین به ویژه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات رشد چشمگیری پیدا کرده است، بنابراین برای تعریف یک محتوا و بیشترین اثربخشی روی مخاطب باید گزینه‌های چالشی تعریف شود تا مخاطب در تعامل با آنها بتواند گزینه درستی را از نظر آموزشی انتخاب کند.

وی خاطرنشان کرد: برخی مطالب هنگام انتقال به مخاطب ملموس هستند اما بعضی از آنها باید با استفاده از فناوری‌های نوین ساده‌سازی شوند، هرچه در تکنولوژی آموزشی با استفاده از فناوری‌های نوین بیشتر به دنبال ساده‌سازی باشیم اثربخشی بالاتری خواهیم داشت. در فناوری‌های جدید با توجه به اینکه افراد حوصله بیش از نیم دقیقه شنیدن را ندارند، ما باید تمام مطالب خود را در ۳۰ ثانیه به آنها منتقل کنیم که این امر مهارت بسیاری را می‌طلبد.

شنبه
۱۹ اسفند ۱۴۰۲- ۲۸ شعبان ۱۴۴۵ - ۹ مارس ۲۰۲۴- شماره ۲۵۲۹-پیاپی ۳۸۴۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

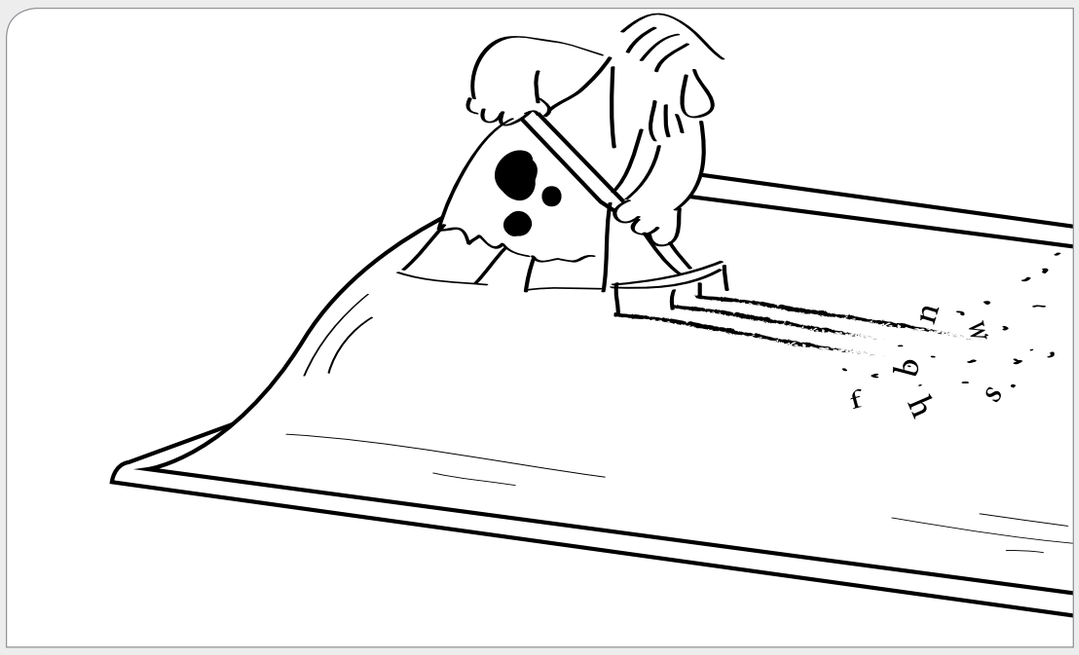
مدیرمسئول: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com
info@smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
http://eitaa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز



بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

۱۰ مانع اصلی رونق تولید



عکس: صمت

بسیاری از کارشناسان معتقدند امروز چالش اصلی کشور حوزه اقتصاد و به ویژه ستون فقرات اقتصاد یعنی بخش تولید است. با توجه به روزهای پایانی سال در این گزارش به بیان بخشی از این مشکلات پرداخته‌ایم تا شاید با آسیب‌شناسی مشکلات بتوان برنامه‌ریزی بهتری برای سال پیش رو داشت.

تغییر مدام نرخ ارز و سایه سنگین آن بر اقتصاد کشور نیز باید مدیریت شود چراکه امروز تولیدکننده نمی‌داند آیا کالایی را که امروز فروخته است فردا هم می‌تواند تولید کند یا خیر. از سوی دیگر افزایش قابل توجه نرخ مواد اولیه داخلی و خارجی نیز یکی دیگر از چالش‌های حوزه تولید است که بخش اعظمی از آن ناشی از همین نوسانات نرخ ارز می‌شود.

نداشتن نقشه راهبردی

از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۶ اسنادی تحت عناوین مختلفی به منظور روشن کردن مسیر تولید و صنعت در کشور تدوین شد اما تا به امروز هیچ‌یک از این اسناد نه تنها نتوانستند استراتژی مشخصی برای این بخش تعیین کنند بلکه در صندوقچه وزارت خانه‌های اقتصادی نیز رسوب کردند.

رئیس دولت سیزدهم نیز بهمن ماه سال ۱۴۰۰ در پی بیانات رهبری در دیدار فعالان حوزه تولید و صنعت به معاون اول خود مأموریت داد تا نسبت به تدوین نقشه راهبردی صنعتی و ارتقای تولید داخل اقدام کند اما تا امروز خبری از این سند نیست.

قیمت‌گذاری دستوری

معمولاً دولت‌ها برای مقابله با افزایش نرخ و تورم، اقدام به سرکوب قیمت‌ها و تعیین دستوری نرخ می‌کنند تا کالاها با نرخ پایین‌تر به‌دست مردم برسد با این حال طبق پیش‌بینی کارشناسان این اقدام نه تنها تاکنون به تثبیت نرخ کالاها کمکی نکرده بلکه خود به عاملی برای جهش تقاضا و التهاب بیشتر بازار، رانت و دلال بازی و خروج بازار از فرآیند طبیعی خود تبدیل شده است. در واقع همین قیمت‌گذاری دستوری کافیست تا شاهد دو نرخ در بازار باشیم، یک نرخ دولتی و دیگری نرخ بازار؛ از این همین نقطه است که درهای دلالی و رانت به سود عده‌ای فرصت طلب باز می‌شود که تاکنون مصادیق زیادی از این سوداگری را نیز در بازارهای مختلف شاهد بودیم؛ به عنوان مثال یکی از نمونه‌های شکست خورده این شیوه طی ماه‌های گذشته، حوزه خودروسازی بود که اگرچه تولیدکننده مجبور به سرکوب قیمتی شده اما نرخ‌ها در بازار به دلخواه دلال تعیین و به‌دست مصرف‌کننده رسیده است. از سوی دیگر قیمت‌گذاری دستوری منافع دلالان و سوداگران را حفظ کرده است؛ برای مصداق این مبحث نیز می‌توان به صنعت خودروسازی اشاره کرد. در این حوزه نه سودی به تولیدکننده رسیده و نه منفعتی به مصرف کننده، بلکه تنها دلالان میزبان سودهای هنگفت بازار خودرو شده‌اند. همچنین وقتی قیمت‌گذاری صورت می‌گیرد، تولیدکننده این علامت را می‌گیرد که تولید با ریسک بیشتر و سود انتظاری کمتر همراه است؛ بنابراین در بسیاری از موارد، قیمت‌گذاری کالا و خدمات موجب کاهش رقابت، تضعیف تولید و تحکیم انحصار و البته کاهش رفاه جامعه می‌شود.

قیمت‌گذاری دستوری علاوه بر تحمیل هزینه‌های سنگین به تولیدکنندگان و عدم سوددهی مناسب، قدرت رقابت‌پذیری تولید را نیز از بین برده و در نتیجه منجر به تعطیلی یا ادامه تولید با ظرفیت پایین واحدها و فرار سرمایه‌گذاری از بخش تولید شده است.

تأمین مالی و نقدینگی

با توجه به رکودهای پی در پی در سالیان اخیر، یکی از عمده مشکلات تولید در ایران مربوط به تأمین مالی و سرمایه در گردش واحدهای تولیدی به ویژه واحدهای تولیدی کوچک و متوسط می‌شود؛ نکته قابل توجه آنکه یکی از اصلی‌ترین راه‌ها در اقتصاد ایران برای تأمین مالی واحدهای تولیدی نظام بانکی است، آن هم در حالی که نوع رابطه نظام بانکی با بخش تولید از جمله مهم‌ترین انتقاداتی بوده که همواره پای ثابت اخبار اقتصادی قرار داشته و منتقدان معتقد بوده‌اند که نظام بانکی تمایلی به انجام وظایف واقعی خود نداشته و سرمایه خاصی را به تولید اختصاص نمی‌دهند. کارشناسان تاکید دارند که بانک باید بانکداری کند نه اینکه به عنوان منبع تأمین کسری بودجه باشد. سیاست‌گذار باید نظام بانکی را در مسیر توسعه کشور هدایت کند زیرا هر چه شرکت‌های دولتی تسهیلات کمتری بگیرند، دست بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات به بخش خصوصی و کسب و کارها بازتر می‌شود.

تورم

بررسی وضعیت بخش صنعت و معدن بیانگر آن است که به دلیل تورم بالا در اقتصاد ایران، این بخش بیش از پیش نیازمند تأمین نقدینگی و سرمایه در گردش شده است، چراکه سهم سرمایه در گردش در میزان تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن از ۷۸ درصد در ۹ ماهه ۱۴۰۱ به ۸۲ درصد در ۸ ماهه منتهی به آبان سال ۱۴۰۲ است.

وضعیت بغرنج تولید در دستیابی به سرمایه در گردش که هر روز هم بیشتر از دیروز می‌شود بر یک نکته تاکید می‌کند و آن اینکه دولت باید اولویت نخست خود را کاهش نرخ تورم قرار دهد چراکه هر چقدر افسار تورم رهاتر باشد به همان میزان نیز صنایع در بخش‌های مختلف به ویژه در استخدام نیروی کار، هزینه خرید مواد اولیه و موجودی مواد اولیه در تنگنا قرار می‌گیرند و همین مسئله موجب افزایش تمایل این بخش به دریافت تسهیلات بیشتر می‌شود. همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره شد البته وظیفه نظام بانکی کمک به بخش تولید است اما دو نکته نباید فراموش شود؛ نخست آنکه شبکه بانکی به دلیل چالش‌های فراوانی که دارد نمی‌تواند به عنوان ابزار قابل اعتمادی برای رفع نیازهای صنعت و تولید نقش‌آفرینی کند؛ موضوعی که موجب می‌شود صنعت کشور در یک دور باطلی بیفتد که از یک طرف نیاز به سرمایه در گردش دارد و از طرف دیگر نمی‌تواند این نیاز خود را برطرف کند و درگیر روابط ناسالم با نظام بانکی می‌شود.

همچنین علاوه بر مسئله یاد شده، بسیاری از واحدهای تولیدی با توجه به تورم موجود و شرایطی که دارند، توان بازپرداخت تسهیلات دریافتی را ندارند که همین امر موجب افزایش معوقات بانکی و جریمه‌های سرسام آور روزانه می‌شود.

چالش‌های مبادلات ارزی

مشکل دیگر مربوط به عدم امکان مبادلات ارزی و مالی تولیدکنندگان با شرکای خارجی می‌شود. این چالش را هم باید یکی دیگر از مشکلات تولید دانست چرا که این موضوع خود بر کاهش صادرات و حتی تأمین مواد اولیه تولیدکنندگان اثر منفی گذاشته است.

حمل‌ونقل

اشکالات سیستم حمل‌ونقل کشور و هزینه‌های سرباری را که برای تولیدکننده به‌وجود می‌آورد باید دیگر مشکلات بخش تولید کشور عنوان کرد. این موضوع در بخش صادرات و حتی در حوزه فروش داخلی نیز تأثیر منفی گذاشته است. در شرایط فعلی اصلاح ناوگان حمل‌ونقل ریلی و دریایی و بازسازی این بخش یک امر ضروری به‌شمار می‌آید چرا که با تقویت این حوزه هزینه جابه‌جایی محصولات برای تولیدکننده کاهش یافته و در نهایت نرخ تمام‌شده کالاها مناسب خواهد شد.

رکود پیاپی

امروز ظرفیت تولید بسیاری از واحدها کاهش یافته و همین امر هزینه‌های سربار تولیدکننده را افزایش قابل‌توجهی داده است. اگر با کاهش رکود در بازار ظرفیت واحدهای تولید افزایش پیدا کند به‌طور حتم هزینه‌های سربار تولید کاهش یافته و کنار آن فضای رقابت برای تولیدکننده داخلی با اجناس وارداتی بهبود خواهد یافت.

درحال‌حاضر دولت با افزایش تعرفه در صدد حمایت از تولید برآمده است اما وقتی ظرفیت تولیدکننده کاهش یافته نمی‌تواند در بازار مقابل اجناس وارداتی قد علم کند.

صدور قوانین متعدد

قوانین و مقررات ضدونقیض در کشور خود مانعی برای رونق تولید شده است در این رابطه باید ضمن اصلاح قوانین با محوریت حمایت از تولید، زمان و هزینه صدور مجوزها را به حداقل رساند. البته این موضوع اراده جدی دولت و مجلس برای وضع قوانین مثبت و اجرای آنها را می‌طلبد.

از طرف دیگر نیز شاهد صدور قوانین و بخشنامه‌های متعددی در طول یک سال هستیم که موجب می‌شود پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد کاملاً به حاشیه رانده شود.

بخش خصوصی چه می‌گوید؟

همچنین طبق نظرسنجی اتاق بازرگانی ایران از فعالان اقتصادی، ۹ مشکل اصلی پیش روی تولید قرار دارد.

- ترخیص مواد اولیه در گمرک بسیار زمانبر و با موانع زیادی روبه‌رو است و عدم ترخیص مواد اولیه و قطعات از سوی گمرک، کمبود شدید مواد اولیه را به وجود آورده است. از طرفی تخصیص ارز نیز برای واردات مواد اولیه به کندی صورت می‌گیرد؛ به عنوان نمونه مواد اولیه برای تولید از چین وارد شده و در گمرک ترخیص نمی‌شود. (صنایع شیمیایی، فلزی و...)
- تداوم فرآیند طولانی تخصیص ارز و ترخیص از گمرک باعث کمبود مواد اولیه و به طبع آن تولید در ظرفیت‌های پایین‌تر از توان تولیدی و در نتیجه تعدیل نیروی کار شده است.
- به طور کلی کمبود نقدینگی و مشکل در تأمین مواد اولیه و همچنین کاهش شدید قدرت خرید و کمبود تقاضای مشتریان منجر به تعدیل نیرو در شرکت‌ها به دلیل نوسان نرخ ارز شرایط اقتصادی جامعه پیش‌بینی انتظارات برای ماه آینده بسیار دشوار و حتی علی رغم نزدیک شدن به پایان سال، تا حدی بدبینانه است و کسب و کارها پیش‌بینی می‌کنند دوباره با چالش‌های افزایش نرخ ارز و تأمین مواد اولیه و ... روبه‌رو شوند.
- نوسان نرخ ارز باعث مشکل در زنجیره تأمین مواد اولیه شده و عرضه مواد اولیه توسط عرضه‌کنندگان انجام نمی‌شود.
- نارضایتی نیروی کار از حقوق و دستمزد و عدم تمایل به اشتغال با توجه به فشار هزینه‌های زندگی باعث کاهش اشتغال شده است.
- صادرات به برخی از کشورهای همسایه محدود شده است و بسیاری از محصولاتی که قبلاً صادر می‌شده درحال‌حاضر امکان صادرات ندارند.
- تداوم کاهش قدرت خرید و تقاضای مشتریان در بازار باعث ادامه رکود در بسیاری از رشته فعالیت‌ها شده است. (پوشاک و چرم صنعت چوب، کاغذ، مبلمان و... .
- مانع تراشی برای بخش خصوصی از اعطای مجوزها تا ایجاد مشکل در تأمین مواد اولیه به یکی از رویه‌های دائمی و چالش‌های همیشگی در بسیاری از کسب و کارها تبدیل شده است.

یادداشت



صنعت هوایی در گرداب مشکلات

خشایار نادی
کارشناس صنعت هوایی

شرکت‌های هواپیمایی در کشور ما از سال‌های گذشته به دلیل عدم مدیریت صحیح، ناکارآمدی، نبود سیستم به‌روز و با کیفیت، نبود ارتباط مؤثر با شرکت‌های معتبر هوایی دنیا، عدم سرمایه‌گذاری در بخش تحقیقات و آموزش نیروهای با دانش، نبود درآمدزایی مکفی و... دچار برخی چالش‌ها و مشکلات شده‌اند.

یکی از مشکلاتی که خیلی مشهور و معروف است؛ کمبود، فرسودگی، تحریم ناوگان و قطعات می‌باشد. این موضوع باعث شده است شرکت‌های هوایی هر نوع هواپیمایی که امکان خریدشان در بازار وجود دارد به سراغش بروند و بخرند. این موضوع باعث شده است تنوع ناوگان افزایش پیدا کند و این روند قطعا هزینه شرکت‌ها را به مراتب افزایش داده است. چون برای هر نوع هواپیمای جدید که وارد سیستم می‌شود نیازمند خلبان جدید، نیروی فنی جدید، انبار جدید، استاک جدید که بسیار هزینه زا است، می‌باشد. این کار باعث می‌شود هزینه‌های شرکت‌های هواپیمایی به مراتب افزایش پیدا کند و شرکت‌های هواپیمایی را دچار چالش‌ها و مشکلات اقتصادی و مالی فراوانی بکند.

معضل بعدی کاهش جدی درآمد و منابع درآمدی است. از یک طرف ما منابع در آمدی شرکت‌ها را فقط به فروش بلیت، بار و نظیر اینها اختصاص دادیم.

از طرفی دیگر هزینه‌ها در داخل کشور متورم شده است یعنی هزینه‌ها افزایش پیدا کرده است و ما شاهد کاهش درآمدها هستیم. به نظر می‌آید علاوه بر فروش بار و بلیت مسافر و نظایر آن، پلت فرم‌های متعدد دیگری هستند که امکان کار روی آنها وجود دارد و باعث‌می شود تأثیر تحریم و فرسودگی ناوگان در آن کمتر باشد. مثل کترینگ که می‌تواند منبع در آمد خوبی باشد.و یا خدمات هندلینگ و فرودگاهی که باعث ایجاد منبع درآمدی خوبی می‌شوند.

اگر امکانات لازم در اختیار کترینگ فرودگاهی و خدماتی قرار بگیرد می‌تواند درآمدزایی آنها افزایش پیدا کند. همچنین خدمات فنی و مهندسی هم می‌توانند منبع درآمد خوبی باشند. علاوه بر فروش بار مسافر، پلتفرم‌های زیادی هست که با تقویت‌شان در درون و ارائه تسهیلات توسط آنها می‌تواند منشأ در آمد و خیر و برکت شوند.

با محدویت هایی که ناشی از تحریمی که منجر به ایجاد نقصان در زیرساخت‌های اجرایی شده است، مانند تهیه، نصب و بروزرسانی نرم‌افزارهای مورد نیاز مثل فروش بلیت، بار، قرار دادهای بین‌المللی نظیر قراردادهای فرودگاهی، قراردادهای کد شرینگ، قراردادهای کترینگ، خدمات فنی و مهندسی که به خاطر محدویت‌های ناشی از تحریم‌ها باعث نقصان شده و مشکلاتی را ایجاد کرده است. به عبارت دیگر ما از نظر نرم‌افزاری هم با این صنعت فاصله پیدا کرده‌ایم و به‌روز نیستیم.

به خاطر صرفه‌جویی‌ها از تربیت نیروی انسانی کار آمد، متخصص و مجرب، برگزاری دوره‌های آموزشی، اعزام کارکنان به شعب دیگر و سایر حوزه‌ها، از رشد و شکوفایی بخش منابع انسانی جلوگیری و این نقصان به‌دلیل عدم توجه جدی در گذشته عمیق‌تر هم شده است.

از سال‌های گذشته و بالاخص از ابتدای برنامه توسعه پنجم، عدم هماهنگی نرخ رشد تورم با نرخ رشد درآمد شرکت‌های هوایی و نرخ هزینه‌ها همخوانی و همراستایی نداشته است. طبق آخرین آمار سال‌های گذشته نرخ رشد هزینه‌ها نزدیک به ۵۴ درصد بیشتر از نرخ رشد در آمد شرکت‌های هوایی بوده است.

این آمار مربوط به آخر برنامه پنج ساله چهارم می‌باشد. با بررسی دقیق‌تر متوجه می‌شویم که رشد هزینه شرکت‌های هواپیمایی با سرعت بیشتری نسبت به افزایش نرخ بلیت یا خدمات آنها افزایش پیدا کرده است و در آمدها به آن سرعت رشد پیدا نکرده است. این تفاوت رشد باعث بروز مشکلاتی جدی برای اقتصاد شرکت‌های هواپیمایی شده است.

از سال‌های گذشته ساختار سازمانی شرکت‌های هوایی ما با شرایط روز دنیا و سایر کشورها تطابق پیدا نکرده و از انعطاف‌پذیری و چابکی خوبی برخوردار نبوده است. برای همین است در تعاملاتش با شرکت‌های کوچک و بزرگ داخلی و خارجی دچار مشکل شده است. با بررسی برخی از شرکت‌های هوایی روی منحنی عمر سازمانی به این نتیجه می‌رسیم که آنها در مرحله پیری قرار دارند و شاخص‌های پیری در شرکت‌های هوایی مشهود می‌باشد.

در سالیان گذشته تصمیم‌گیری‌هایی که در سطح شرکت‌های هواپیمایی صورت می‌گرفته است، غالبا بر مبنای مشکلات روزمره بوده است. بعضی از مشکلات نیازمند روشی استراتژیک است تا حل شوند یعنی با طراحی راه‌حلی استراتژیک و بر اساس مطالعات دقیق و بنیادین طی یک یا چند دوره می‌توان عوارض آن مشکلات را به حداقل رساند.

دست و پنجه نرم کردن مدیران با معضلات و مشکلات روزمره قطعا توان آنها را کاهش می‌دهد و باعث می‌شود از برنامه‌های استراتژیک بلندمدت عقب بیفتند. این روند باعث می‌شود که مشکلات دیگری مرتب به‌وجود بیایند و آنها را هر روز درگیر خود کند و با انباشت مشکلات مواجه شوند.

نظرگاه

نارسایی‌های ادامه‌دار



آیزاک سعیدیان، اقتصاددان: اقتصاد ایران در نیم‌قرن اخیر شاهد نارسایی‌هایی بوده است.در این بین کاهش ارزش ذاتی ریال موردی است که محل بحث بسیاری از فعالان اقتصادی است.

از سال ۱۹۶۰ کشور ایران سعی کرد تا تحولی بنیادین در امور اقتصادی کشور ایجاد کند و به تبع آن نرخ تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی ایران در ۱۰ سال رشد بسیار خیره‌کننده‌ای را ثبت کرد. در آن زمان نرخ سود بانکی متناسب با تورم تک‌رقمی کشور از سوی دولت اعلام شده بود، اما به‌تدریج از سال ۱۹۷۰ ایران تصمیم گرفت بودجه کل کشور را بزرگ‌تر کند و به همین منظور تلاش کرد تا همزمان با اوج‌گیری قیمت نفت در جهان درآمدهای دلاری- نفتی را وارد اقتصاد کشور کند». از اوایل سال ۱۹۶۸ درآمد نفتی ایران به‌طور چشمگیری افزایش یافت؛ به‌طوری‌که ایران قبل از تاریخ فوق روزانه ۶۳۸ هزار بشکه نفت به فروش می‌رساند که این رقم پس از سال ۱۹۶۸ به روزانه شش میلیون بشکه رسید.

به بیان ساده درآمد ایران از محل فروش نفت یکباره ۲۰ برابر افزایش یافت و با ورود پول نفت به اقتصاد ایران شاهد آن بودیم که حجم نقدینگی در ایران رو به افزایش گذاشت، اما متناسب با افزایش نقدینگی تورم در حال افزایش بود. در زمان مذکور با توجه به رشد اقتصادی و تولید ناخالص ملی مناسب دهه پیش، اقتصاد ایران توانست از خطر تورم و کاهش ارزش پول ملی در امان بماند.

پس از انقلاب و شروع جنگ ایران و عراق و همچنین خروج سرمایه از کشور و خارج‌شدن بسیاری از صنایع و کارخانه‌ها از دست بخش خصوصی، تولید ناخالص داخلی ایران دچار معضلات زیادی شد.

از آن پس دولت‌ها یکی پس از دیگری سعی بر آن داشتند تا بودجه‌های خود را در نبود تولید ناخالص داخلی مناسب، براساس درآمدهای سرشار پایه‌گذاری کنند. همین امر موجب می‌شد حجم نقدینگی و پایه پولی افزایش پیدا کند و در طرف دیگر تورم افزایش یابد. حجم نقدینگی فاقد پشتوانه تولید ناخالص داخلی ایران در سال‌های گذشته به‌صورت چشمگیر افزایش یافت و مجدد با خروج آمریکا از برجام ریال ارزش ریال مجدد سقوط کرد. در دولت ابراهیم رئیسی نیز بسیار سعی شد تا ارزش ریال در یک دامنه باثبات حفظ شود که این تلاش بدون توجه به نماگرهای اقتصادی بود و با تنش‌های منطقه‌ای که به نوعی ریسک سیستماتیک محسوب می‌شد، مجدد ارزش ریال ایران سقوط کرد. با توجه به موارد یاد شده پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۳ با توجه به رکود اقتصادی، تورم تولید کالا و اخذ مالیات سنگین بر مشاغل و تولیدکنندگان شاهد خروج سرمایه‌ها از ایران باشیم.